

วารสารมหาจุฬาทานีปริทรรศน์
JOURNAL MAHA CHULA TAN
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
MAHACHULONGKORNRJAVIDYALAYA UNIVERSITY

ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑๐ กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๖

July - December ๒๕๖๖

ISSN : ๒๖๔๗ - ๔๑๗๗ (print)

ISSN : ๒๖๔๗ - ๓๔๖๖ (Online)

วารสาร

มหาจุฬาทานีปริทรรศน์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
PATTANI BUDDHIST COLLEGE REVIEW
MAHACHULONGKORNRAJAVIDYALAYA UNIVERSITY

ปีที่ 5 ฉบับที่ 10 กรกฎาคม - ธันวาคม 2566 Vol.5 No.10 July – December 2023

วารสาร มหาจุฬาทานีปริทรรศน์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

PATTANI BUDDHIST COLLEGE REVIEW

MAHACHULALONGKORNRAJAVIDYALAYA UNIVERSITY

ปีที่ 5 ฉบับที่ 10 กรกฎาคม - ธันวาคม 2566 Vol.5 No.10 July – December 2023

๑ คำนำ

วารสารมหาจุฬาทานี ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นวารสารวิชาการ (ปีละ 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน, ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม)

มีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเผยแพร่บทความทางด้าน วิชาการ บทความทางด้านวิจัย และบทความปริทรรศน์ ของคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ นิสิต นักศึกษา ข้าราชการ และนักวิจัย/นักวิชาการ ได้มีโอกาสเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ผลงานวิจัย บทความปริทรรศน์ ทางสังคมศาสตร์และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องอันได้แก่ จิตวิทยา รัฐประศาสนศาสตร์ ประวัติศาสตร์ กฎหมาย สังคมวิทยา พัฒนาสังคม/สังคม สงเคราะห์ มานุษยวิทยา ภาษาศาสตร์/ศิลปศาสตร์ ศาสนา/วัฒนธรรม ครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ รัฐศาสตร์ และสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนบทวิเคราะห์ที่เสนอ ทางออกของปัญหาให้แก่สังคม อันเป็นประโยชน์แก่การต่อยอดองค์ความรู้ ในการ พัฒนาชุมชนและสังคม ตลอดจนประเทศชาติ

บทความที่ส่งมารับการตีพิมพ์ใน วารสารมหาจุฬาทานี ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจาก ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การ เสนอบทความ เพื่อตีพิมพ์ในวารสารมหาจุฬาทานี ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามเกณฑ์ของ วารสาร ทุกบทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ได้รับการตรวจสอบทางวิชาการจากผู้ทรงคุณ (Peer Review) อย่างน้อย 3 ท่านต่อบทความ

ทัศนะและความคิดเห็นที่ปรากฏในบทความในวารสารมหาจุฬาทานีปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความ นั้นและไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการวารสารมหาจุฬาทานี ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้ นิพนธ์บทความ กองบรรณาธิการ ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยและไม่มีข้อผูกพันหรือประการ ใด ๆ ทั้งปวง

๑ เจ้าของ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี

ข.10 ถ.สามัคคีสาย ข ต.รูสะมิแล อ.เมือง จ.ปัตตานี 94000

โทร. 0-7345-0071, 0-7345-0075 โทรสาร 0-7345-0074

E-mail: journal.pn@mcu.ac.th

๑ ที่ปรึกษาวารสาร

(Advisors)

1. อธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
2. รองอธิการบดีวิทยาเขตนครศรีธรรมราช
3. รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา
4. รองอธิการบดีวิทยาเขตขอนแก่น
5. รองอธิการบดีวิทยาเขตอุบลราชธานี
6. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์
7. ผู้อำนวยการวิทยาลัยพุทธศาสตร์นานาชาติ
8. คณบดีคณะสังคมศาสตร์
9. เจ้าคณะจังหวัดปัตตานี
10. ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี
11. นายกสมาคมนักวิจัยแห่งประเทศไทย

๑ บรรณาธิการ

(Executive Editor)

พระครูโสภณวชิรบัณฑิต, ผศ.)

๑ ผู้ช่วยบรรณาธิการ

(Assistant Editor)

ดร.จิตต์ นิลวิเชียร

๑ ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา

กลั่นกรองบทความ

(Peer Review)

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

1. พระราชวรเมธี, รองศาสตราจารย์
ดร. รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร
2. พระราชวรมนู, รองศาสตราจารย์
ดร. รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต
3. พระสุธีรัตนบัณฑิต, รองศาสตราจารย์
ดร. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์
4. พระครูอรุณสุตาลังการ, รองศาสตราจารย์ ดร.
ผู้อำนวยการสำนักวิชาการวิทยาเขตนครศรีธรรมราช
5. พระใบฎีกาสุพจน์ ตปสีโล, ผศ. ดร.
ประธานหลักสูตรครุศาสตร์ (สังคมศึกษา)
6. ศาสตราจารย์ ดร.จันทน์ อติวัฒนสิทธิ์
คณะสังคมศาสตร์
7. ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง
บัณฑิตวิทยาลัย
8. รองศาสตราจารย์ ดร.สุพล สุษะพรหม

รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป

9. รองศาสตราจารย์ ดร.โสวิทย์ บำรุงศักดิ์
จร.วช.ขอนแก่น
10. รองศาสตราจารย์ ดร.วรวิทย์ นิเทศศิลป์
อาจารย์ประจำวิชาวัตกรรมการสอนสังคม
11. รองศาสตราจารย์ ดร.โกนิษฐ์ ศรีทอง
ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ นิมาต
ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป วิทยาเขตนครศรีธรรมราช
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์
หัวหน้าภาควิชารัฐศาสตร์
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช
คณะสังคมศาสตร์
15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิตูฒิ หมั่นมี
คณะสังคมศาสตร์
16. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บรรยวีสต์ ผางคำ
ครุศาสตร์ มจร.วช.อุบลราชธานี
17. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัศรเดช พรหมกลปี
รองผู้อำนวยการวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์
18. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา คล้ายเดช
ประธานหลักสูตรรัฐศาสตร์ มจร.วช.ขอนแก่น
19. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลาศ ภูวนาธิพงษ์
คณะมนุษยศาสตร์
20. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดร.นิเทศ สนั่นนารี
รัฐประศาสนศาสตร์ มจร.วช.ขอนแก่น
21. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดร.สุวัฒน์ รักขันโท
คณะมนุษยศาสตร์
22. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดร.ปิยวัฒน์ คงทรัพย์
อาจารย์ประจำ มจร.วส.บุรีรัมย์
23. ดร.เรียงดาว ทวะชาลี
รัฐประศาสนศาสตร์ มจร.วช.ขอนแก่น
24. ดร.ภูษิต ปุณัณรัมย์
รัฐประศาสนศาสตร์ มจร.วช.ขอนแก่น

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

1. Prof. Dr. Neelima Deshmukh
Nagpur University, India
2. ศาสตราจารย์ ดร.เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
3. รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
4. รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
5. รองศาสตราจารย์ ดร.ชลวิทย์ เจียรจิตต์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
6. รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง พันธุ์จันทร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
7. รองศาสตราจารย์สมประสงค์ น่วมบุญลือ
มหาวิทยาลัยศิลปากร (พระราชวังสนามจันทร์)
8. รองศาสตราจารย์สมหมาย ชินนาค
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
9. รองศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ขาตะกาญจน์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
10. รองศาสตราจารย์ ดร.เอกรินทร์ สังข์ทอง
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
11. รองศาสตราจารย์ ดร.วุฒิชัย เนียมเทศ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
12. รองศาสตราจารย์ ดร.คณิดา นิजरัลกุล
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
13. รองศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ จันทรแดง
มหาวิทยาลัยพะเยา
14. รองศาสตราจารย์ ดร.รัตนะ ปัญญาภา
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศศิธร วชิรปัญญาพงศ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
16. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร.ต.อ.ดร.วิเชียร ตันศิริคงคล
มหาวิทยาลัยบูรพา
17. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ชาย เพชรช่วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

18. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรวดี กระโหมวงศ์

มหาวิทยาลัยทักษิณ

19. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีร หฤทัยธนาสันต์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

20. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นันทิดา จันทศิริ

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

21. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วงศ ศรีอุไร

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

22. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ เสนารัตน์

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

23. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน

มหาวิทยาลัยศิลปากร (พระราชวังสนามจันทร์)

24. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระชัย ยศโสธร

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

25. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมปอง สุวรรณภูมา

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

26. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสิทธิ์ กุลบุญญา

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

27. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรชา ชูสุวรรณ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

28. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศदानนท์ วัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

29. ดร.ณรงค์ศักดิ์ รอบคอบ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

30. ดร.ญาณกร ไทประยูร

สถาบันรัชต์ภาคย์

31. ว่าที่ร้อยตรีหญิงวาสนา คงขันธุ์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

32. นางสาวดรรรชกร ศรีไพศาล

มหาวิทยาลัยเนชั่น

๑ ฝ่ายประสานงานและจัดการ

(Coordination and

Management)

1. พระครูสุตกิจสโมสร

2. นายวีระศักดิ์ บุญญดิษฐ์

3. นางขบา บัวอ่อน

- ๑ เลขานุการ (Secretary) นายรังสรรค์ วัฒนาชัยวัฒน์
- ๑ ผู้ช่วยเลขานุการ (Assistant Secretary) นายทองศักดิ์ อ่อนเพชรคง
นางสาวสุภารัตน์ ลิ้มดำรงค์
- ๑ กำหนดออกเผยแพร่ ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – มิถุนายน
ปีละ 2 ฉบับ ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม – ธันวาคม
- ๑ พิมพ์ที่ ร้านปัตตานี อินโฟร์ เซอร์วิส 17/289 หมู่ที่ 1 ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมืองปัตตานี
จังหวัดปัตตานี 94000 เบอร์โทร. 073-332-655
Pattani Info Service Shop 17/289 Moo 1, Ru Samilae Subdistrict, Mueang
Pattani District Pattani Province 94000 Tel. 073-332-655
- ๑ ฉบับอิเล็กทรอนิกส์ <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/mcupnpbcr>
- ๑ นโยบายการจัดพิมพ์ วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยปริทรรศน์ จัดทำโดย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี เป็นวารสาร ราย 6 เดือน (2 ฉบับต่อปี) จัดพิมพ์ขึ้นเพื่อเป็นการสนับสนุนคณาจารย์ นิสิต นักศึกษา ข้าราชการ และนักวิจัย/นักวิชาการ ทั่วไป ในการนำเสนอผลงานวิชาการทางสาขาสังคมศาสตร์ ดังนี้
1. ศาสนา/วัฒนธรรม
 2. รัฐศาสตร์/รัฐประศาสนศาสตร์
 3. ครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์
- ๑ หลักการพิจารณาเรื่อง เพื่อเสนอตีพิมพ์ ผลงานทางวิชาการ อาจอยู่ในรูปแบบบทความวิชาการ บทความวิจัย บทความปริทัศน์ ซึ่งเป็นต้นฉบับที่ไม่เคยตีพิมพ์ในวารสารอื่นหรือลงตีพิมพ์อย่างเป็นทางการมาก่อน และไม่อยู่ในระหว่างกระบวนการพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารอื่น รวมทั้งจะไม่นำเสนอเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารอื่นอีกนับจากวันที่ได้นำส่งบทความนี้มายังกองบรรณาธิการวารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี โดยบทความทุกเรื่องที่ได้รับการตีพิมพ์ต้องผ่านการพิจารณาความถูกต้องทางวิชาการ (Peer reviewed) จากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย 2-3 ท่าน โดยเป็นการประเมินแบบ Double – blinded และได้รับความเห็นชอบจากกองบรรณาธิการ หากมีกรณีในการฟ้องร้องเรื่องการละเมิดลิขสิทธิ์เกี่ยวกับข้อความส่วนใดส่วนหนึ่งที่ปรากฏในบทความให้เป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนและผู้เขียนร่วม แต่เพียงฝ่ายเดียวและผลการพิจารณาจากทางวารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานีในทุกขั้นตอนให้ถือว่า เป็นการสิ้นสุด

๑ การส่งและการเตรียม ต้นฉบับ

ผู้เขียนสามารถส่งผลงานเพื่อเข้ารับการพิจารณาตีพิมพ์ได้ตลอดทั้งปี โดยผลงานที่จะได้รับการพิจารณาตีพิมพ์จะต้องเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษเท่านั้น แล้วจะต้องจัดทำต้นฉบับ “ด้วยโปรแกรม Microsoft Word โดยให้ใช้แบบอักษร TH SarabunPSK ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ต้นฉบับด้วยกระดาษขนาด A4 หัวข้อหลักตัวอักษรขนาด 16 พoints หัวข้อรองและเนื้อหา ตัวอักษรขนาด 14 พoints ตั้งค่าหน้ากระดาษขอบบน (top) 2 ซม. ขอบล่าง (bottom) 2 ซม. ขอบซ้าย (left) 3 ซม. ขอบขวา (right) 2 ซม. รวมบรรณานุกรมแล้ว มีความยาวไม่เกิน 15 หน้า รวมหน้าอ้างอิงส่วนท้ายเล่ม (ใส่เลขหน้าทุกหน้า) พร้อมส่งไฟล์ต้นฉบับทาง E-mail: journal.pn@mcu.ac.th ในรูปแบบไฟล์ .doc หรือ .docx และ .pdf” โดยผลงานต้นฉบับทุกประเภทต้องมี ส่วนประกอบทั่วไป ดังนี้

1) ชื่อเรื่อง : ต้องมีความชัดเจน และครอบคลุมเนื้อหาที่สำคัญ มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (ตัวอักษรขนาด 18 ตัวหนา)

2) ชื่อผู้เขียน : ให้ระบุชื่อ นามสกุล วุฒิการศึกษาชั้นสูงสุด ตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี) และหน่วยงานต้นสังกัด ของผู้เขียนครบทุกคน มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (ผู้เป็นเจ้าของบทความให้ใส่เป็นชื่อแรก) (ตัวอักษรขนาด 14 ตัวหนา)

3) สำหรับผลงานทางวิชาการประเภทบทความวิชาการและบทความวิจัย : ต้องมีบทคัดย่อ (Abstract) ทั้งภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษ มีความยาวไม่เกิน 350 คำ โดยสรุปเป็นความเรียงไม่เกิน 2 ย่อหน้า และท้ายบทคัดย่อให้กำหนด คำสำคัญ (Keywords) ไม่เกิน 5 คำ (ส่วนหัวข้อตัวอักษรขนาด 16 ตัวหนา ส่วนเนื้อหาตัวอักษรขนาด 14)

4) สำหรับบทความวิจัย : ให้จัดโครงสร้างตามลำดับดังนี้ คือ บทนำ วัตถุประสงค์ วิธีการศึกษา ผลการศึกษา อภิปรายผล สรุป/ข้อเสนอแนะ และเอกสารอ้างอิง (ส่วนหัวข้อตัวอักษรขนาด 16 ตัวหนา ส่วนเนื้อหาตัวอักษรขนาด 14)

5) ส่วนบทความวิชาการหรือบทความอื่น ๆ : ให้จัดลำดับดังนี้ คือ บทนำ ส่วนเนื้อหา บทสรุป และเอกสารอ้างอิง (ส่วนหัวข้อตัวอักษรขนาด 16 ตัวหนา ส่วนเนื้อหาตัวอักษร ขนาด 14)

๑ การอ้างอิง

การอ้างอิงส่วนท้ายเล่ม ให้รวบรวมรายการเอกสารทั้งหมดที่ผู้เขียนได้ใช้อ้างอิงในการเขียนบทความนั้น ๆ โดยจัดเรียงรายการเอกสารตามลำดับอักษรชื่อผู้แต่ง โดยใช้รูปแบบการเขียนเอกสารอ้างอิงแบบ APA (American Psychological Association) ตัวอย่างการเขียนเอกสารอ้างอิงมีดังนี้

1) หนังสือ

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. (ครั้งที่พิมพ์). สถานที่พิมพ์: ผู้จัดพิมพ์

สุภางค์ จันทวานิช. (2554). ทฤษฎีสังคมวิทยา. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

2) บทความในวารสาร

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร, ปีที่ (ลำดับที่), เลขหน้า. (ระบุ URL กรณีใช้วารสารฉบับออนไลน์)

รังสรรค์ วัฒนาชัยวนิช เอกรินทร์ สังข์ทองและ เรชา ชูสุวรรณ (2559). สภาพการดำเนินงาน ปัญหาและแนวทางการพัฒนาวิทยาลัยสงฆ์

สังกัดมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. วารสารศึกษาศาสตร์ คณะ

ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 27 (2),128-143.

(http://edujournal.psu.ac.th/edujn/index.php/edu_jn2015/article/view/164/11pdf)

3) ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่เผยแพร่ออนไลน์). ชื่อเรื่อง. ชื่อฐานข้อมูลที่สืบค้น, สืบค้นเมื่อ (วัน เดือน ปี). จาก (URL) ไทยรัฐฉบับพิมพ์. (2561). โปรดเกล้าฯ แล้ว ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี.

ไทยรัฐออนไลน์. (20 ตุลาคม 2561). สืบค้นจาก

(<https://www.thairath.co.th/content/1396357>)

4) วิทยานิพนธ์, ปรียญานิพนธ์

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อวิทยานิพนธ์. ระดับวิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัย. พระครูกิตติธรรมภาณ (กตปญโญ/ปิ่นรัตน์). (2558). การดำเนินชีวิตตามหลักทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตนิกรรมของพุทธศาสนิกชน ตำบลบ่อตาน อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

๑ การบอกรับเป็นสมาชิก

ค่าสมาชิกปีละ 100 บาท (ได้รับวารสาร 2 เล่ม) ติดต่อบอกรับเป็นสมาชิกได้ที่ พระครูโสภณวชิรบัณฑิต, ผศ. และนายรังสรรค์ วัฒนาชัยวนิช กองบรรณาธิการวารสารมหาจุฬาลงกรณปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี ต.รูสะมิแล อ.เมือง จ.ปัตตานี 94000 โทร. 0-7345-0071, 0-7345-0075 โทรสาร 0-7345-0074

๑ การตอบแทน

ผู้เขียนบทความ

กองบรรณาธิการจะจัดส่งวารสารฉบับที่มีผลงานของผู้เขียน ที่ได้รับการตีพิมพ์ ตอบแทนผู้เขียนบทความ จำนวน 2 ฉบับ ในกรณีที่ผู้เขียนร่วมส่งบทความ และกองบรรณาธิการจะจัดส่งให้กับผู้เขียนชื่อแรกเท่านั้น

๑ การติดต่อ

กองบรรณาธิการวารสารมหาจุฬาลงกรณปริทรรศน์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี ต.รูสะมิแล

อ.เมือง จ.ปัตตานี 94000

โทร. 0-7345-0071, 0-7345-0075 โทรสาร 0-7345-00

บทบรรณาธิการ

วารสาร วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี ปีที่ 5 ฉบับที่ 10 กรกฎาคม - ธันวาคม 2566

นับเป็นปีที่ 5 ที่ทางวิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี ได้พยายามดำเนินการจัดทำวารสารเพื่อที่เป็นที่รองรับบทความจากคณาจารย์ของทางวิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี และผู้ที่มีความสนใจจากสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ในวารสารฉบับที่ 10 นี้ ทางวิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี มีการพัฒนาวารสารที่มีความน่าเชื่อถือและเป็นแหล่งรวบรวมบทความต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจในการศึกษาค้นคว้าทางด้านวิชาการต่อไป

กองบรรณาธิการ ต้องขอขอบคุณทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ความสามารถในการผลิตบทความทางวิชาการและได้ส่งบทความมายังวารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปีที่ 5 ฉบับที่ 10 ในครั้งนี้ และให้ความไว้วางใจกองบรรณาธิการในการดำเนินการตีพิมพ์เผยแพร่บทความในวารสาร วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี ปีที่ 5 ฉบับที่ 10 นอกจากนี้

ต้องขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ (Peer-Reviewer) ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบความถูกต้องและกลั่นกรองคุณภาพบทความที่ตีพิมพ์ในวารสารฉบับนี้อย่างเข้มขันมีมาตรฐาน กองบรรณาธิการจึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

พระครูโสภณวิชรบัณฑิต, ผศ.

บรรณาธิการ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	(3)
บทบรรณาธิการ	(8)
บทความวิจัย : Research Articles	
ผลการใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA เรื่อง What sport do you like? สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลโพธิ์ไทร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2	
A Study of the Effects of Using Activity Packs on the topic of teaching CIPPA “What sport do you like?” for Prathomsuksa 3 students at Pho Sai Kindergarten School. Under the Office of Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area 2	
วัชรภรณ์ จันเขียว, ผศ.ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี และ ผศ.ดร.เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม	14
วิเคราะห์การจัดการวิสาหกิจชุมชนแปรรูปขนมมันฝรั่งกึ่งแห้ง บ้านทุ่งใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา	
Managerial Analysis Community Enterprise Of Processed bird's nest snacks Ban Thung Yai Hat Yai District Songkhla Province.	
ภมรรัตน์ ชุมภูประวิโร, พระมหานพต สุจินโณ, พระมหากฤษ ธิธมโม และภัทราธิษฐ์ จันสีสุก	24
การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง Nouns ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD	
A Study of a Foreign Language Learning Result on Nouns of Grade Four Students by Using the STAD Learning Activity	
ภณทิลา วงศาสนธิ์, ผศ.ดร.เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม และรองศาสตราจารย์ ดร.จรรยา คุณมี	34
การศึกษาผลการเรียนรู้ กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ เรื่องการสร้างตัวอักษรและข้อความ โดยการจัดการเรียนรู้ใช้โครงงานเป็นฐานของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1	
Study of learning outcomes Professional Competency Group Topic Creation of Letters and Messages By learning to use Base project Of vocational certificate level 1	
ณฐาสุพันธ์ ชินโนนจันทร์, ผศ.ดร.เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม, สิริมา บุรณ์กุล, และกนกกาญจน์ ศรีสุรินทร์	45
สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ	
The State of Using Information Technology in Management for administration in Prasrijaroenrat school group, Under Amnat Charoen Primary Educational Service Area Office	
ธนภัทร พรหมสุวงศ์ และเจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม	54
แนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดกลางที่ประสบผลสำเร็จ : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านหนองเม็ก สพป.อุบลราชธานี เขต 3	
Guidelines for the Academic Administration Successful of medium School : a case study of Bannongmek School Ubonratchathani Primary Educational Service Area Office 3	
ทรงลักษณ์ ทองปณ, เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม และชาลี มณีศรี	65

การจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค KWDL เรื่องโจทย์ปัญหาการบวกการลบทศนิยม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

Organization of Learning Management Plans Using KWDL Technique on Decimal Addition and Subtraction Questions for Prathomsuksa 4 Students

ดนิตา ปัสสา และผศ.ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี

79

ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 โพธิ์ไทร-สารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2

Superleadership of The School Administrators in The Network Group No.13 Phosai-Sarapee Sup-District Under Ubonratchathani Primary Education Service Area Office 2

สุพัตรา ตูละพิภาค,เจริญวิชญ์ สมพงษ์ธรรม และสุรศักดิ์ หลาบาลา3

87

ผลการใช้ชุดกิจกรรมเรียนรู้ร่วมกับรูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านคำควบกล้ำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

Results of the Activities Cooperate with CIPPA MODEL Teaching Formation Thai Language Department about The Reading Diphthongs for Primary 6 (P6)

สุทธิดา แก้วกัญญา และ ผศ.ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี

94

การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการออกแบบอินโฟกราฟิกส์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

The Development of Active Learning Model by Using Infographics Design Process for Encouraging Critical Thinking and Problem Solving of Science and Technology (Computing Science) for Mathayomsuksa 2 Students

วิไลวรรณ ศรีคำมี

102

ผลการใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA เรื่อง What sport do you like?

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลโพธิ์ไทร

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2

A Study of the Effects of Using Activity Packs on the topic of teaching CIPPA

“What sport do you like?” for Prathomsuksa 3 students at Pho Sai Kindergarten School. Under the Office of Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area 2

วัชรารณ จันเขียว¹, ผศ.ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี² และ ผศ.ดร.เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม³watcharaporn Jankaew¹ Asst.Prof.Dr Wiwat Petsri²and Asst.Prof.Dr Charoenwit Sompongtham³นักศึกษาสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี¹อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี^{2,3}Student of Program Curriculum and Instruction, Graduate School, Ratchathani University¹Thesis Advisor, Faculty of Education, Graduate School, Ratchathani University^{2,3}

e-mail: watcharaporn1213@gmail.com

Received June 04, 2023; Revised August 06, 2023; Accepted December 31, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หน่วย What sport do you like? โดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และด้านทักษะทางภาษา เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อผลการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนอนุบาลโพธิ์ไทร อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2564 จำนวน 27 คน จากการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 4 ชุด 2) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 แผน 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ 4) แบบประเมินทักษะทางภาษาอังกฤษ และ 5) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อผลการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test Dependent)

ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง ทักษะทางภาษาด้านการฟัง พูด อ่านและเขียน อยู่ในระดับดี ทุกด้าน ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : การสอนแบบ CIPPA, ชุดกิจกรรม

Abstract

This research objective was to study the learning outcomes in foreign language learning subject group. What sport do you like? by using the CIPPA teaching activity set of Prathomsuksa 3 students on academic achievement and language skills to compare the learning achievement between before and after school. and to study the student satisfaction of learning outcomes. The sample group used in this study was Prathom

suksa 3/2 students at Pho Sai Kindergarten School, Pho Sai District, Ubon Ratchathani Province, Academic Year 2021, consisted of 27 people by simple random sampling by lottery method. The tools used include 1) 4 sets of learning activities, 2) 4 learning management plans, 3) A 30-item achievement test, 4) English Language Skills Assessment Questionnaire and 5) Student Satisfaction Questionnaire on Learning Outcomes. The statistics used in the data analysis were percentage, mean, standard deviation, and t-test Dependent.

The results showed that Academic achievement was high. Language skills in listening, speaking, reading and writing were at a good level in all aspects. The satisfaction with learning management was at a high level. and learning achievement after school was significantly higher than before at the .01 level.

Keywords: CIPPA teaching, activity series

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวันเนื่องจาก เป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษาการแสวงหาความรู้การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศสามารถใช้ภาษาต่างประเทศ สื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลกและสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วย สาระสำคัญ ดังนี้ ภาษาเพื่อการสื่อสาร การใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน แลกเปลี่ยน ข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ตีความ นำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 หน้า 180)

ในสังคมโลกปัจจุบันการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึง องค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต ภาษาต่างประเทศที่เป็น สาระการเรียนรู้พื้นฐาน ซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น อาหรับ บาลี และภาษากลุ่มประเทศเพื่อนบ้านหรือภาษาอื่น ๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะจัดทำรายวิชา และจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 หน้า 1)

จากรายงานผลการประเมิน คุณภาพการศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ ที่กำหนดไว้ คือ ปีการศึกษา 2560 ตั้งเป้าหมายในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ร้อยละ 80 นักเรียนทำได้ ร้อยละ 70.51 ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ปีการศึกษา 2561 ตั้งเป้าหมายในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ร้อยละ 80 นักเรียนทำได้ร้อยละ 69.53 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ ปีการศึกษา 2562 นักเรียนได้ร้อยละ 60 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ถือว่าเป็นปัญหาในการสอนเป็นอย่างยิ่ง ครูผู้สอนจะต้องหาแนวทางปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยใช้แผนจัดการเรียนรู้

ประกอบกิจกรรมโดยใช้ ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA มีทักษะในการเรียนกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) มีความรู้ในหน่วยการเรียนรู้ What sport do you like? ทักษะการนำไปใช้ และประสบการณ์ในการทำงานในรูปกระบวนการกลุ่ม ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนมีพัฒนาการในการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ลดน้อยลง และจากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ พบว่าสาเหตุดังกล่าวมาจากการจัดการเรียนการสอน ปัญหาเหล่านี้นั้นอาจเป็นปัญหาที่เกิด จากตัวครูเอง ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องหลักสูตร หนังสือแบบเรียน การใช้สื่อการสอน วิธีประเมินผล ปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้เรียนและที่สำคัญที่สุดคือปัญหาเกี่ยวกับกลวิธีการสอน คือการจัดกิจกรรมกระบวนการเรียนการสอนที่ไม่เข้าใจ นักเรียนไม่ได้แสดงออกทางความคิดเบื่อบ่อยต่อการรับรู้ทางการเรียน ซึ่งส่งผลไม่ดีต่อคุณภาพโดยรวมและจากผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test: NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปี 2563 ผลการทดสอบความสามารถด้านภาษา มีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้ โดยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ เท่ากับ 50.29 จะเห็นว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งเป็นปัญหาที่น่าหนักใจที่ครูต้องหาวิธีแก้ไข และการสอนในเรื่องทักษะทางภาษา คือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน เนื่องจากเป็นเรื่องที่ยาก ซับซ้อนและเนื้อหาหนัก นักเรียนไม่เคยเรียนมาก่อน ทำให้เรียนไม่ค่อยได้ ประกอบกับครูอาจจะขาดเทคนิคและวิธีการสอนที่ไม่เหมาะสม และขาดสื่อในการสอนจึงส่งให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยเฉพาะเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หน่วย What sport do you like? นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลโพธิ์ไทร ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 โดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA เพื่อจะได้นำผลที่ได้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการวางแผนและการจัดการเรียน การสอนวิชาภาษาอังกฤษ โดยคาดหวังว่าการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวจะเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริงและส่งผล ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลการเรียนรู้ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะทางภาษาและความพึงพอใจหลังเรียนที่สูงขึ้นด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หน่วย What sport do you like? โดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลโพธิ์ไทร ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และด้านทักษะทางภาษา
2. เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หน่วย what sport do you like? โดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลโพธิ์ไทร ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หน่วย what sport do you like? โดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลโพธิ์ไทร ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2

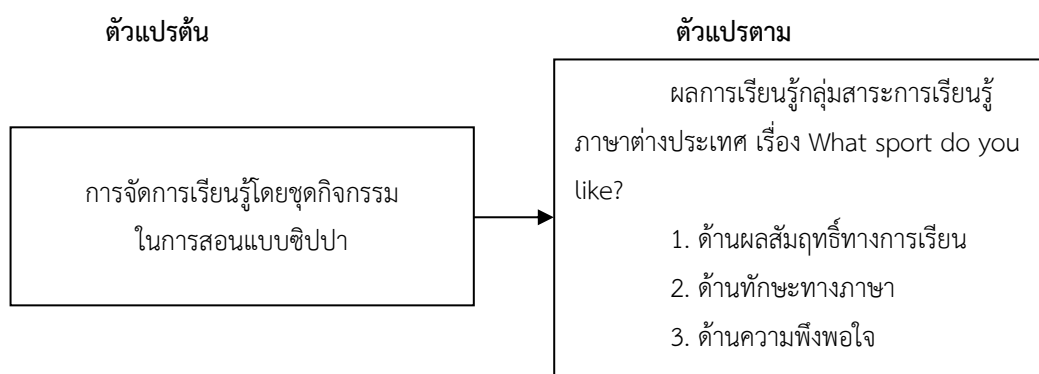
สมมุติฐานของการวิจัย

การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หน่วย what sport do you like? โดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลโพธิ์ไทร ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมและการสอนแบบ CIPPA ต่างก็ทำให้นักเรียนมีผลการเรียนดีขึ้น ดังนั้นถ้านำมาใช้ร่วมกัน เรียกว่า การสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA ทำให้นักเรียนมีผลการเรียนรู้ที่ดีขึ้นกว่าเดิม โดยเฉพาะในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะทางภาษา และความพึงพอใจ

ก็จะดียิ่งขึ้นด้วย ผู้วิจัยจึงนำมาใช้เป็นกรอบความคิดในการวิจัยครั้งนี้ โดยเขียนเป็นแผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ ตัวแปรต้น ตัวแปรตาม ดังนี้

ขอบเขตของการวิจัย

ด้านเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ รายวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้เลือกหน่วยที่ใช้ในการวิจัย คือ หน่วย What sport do you like? ซึ่งมีเนื้อหาดังนี้

- 1.1 vocabularies
- 1.2 grammars
- 1.3 conversations
- 1.4 reading comprehension

ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลโพธิ์ไทร ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 28 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวน 27 คน ทั้งหมด 55 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนอนุบาลโพธิ์ไทร อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2564 จำนวน 27 คน จากการสุ่ม อย่างง่ายโดยวิธีการจับสลาก

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

- 3.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้โดยชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA
- 3.2 ตัวแปรตาม คือ ผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หน่วย what sport do you like?

ซึ่งได้แก่

- 3.2.1 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 3.2.2 ด้านทักษะทางภาษา
- 3.2.3 ด้านความพึงพอใจ

ระยะเวลาการวิจัยในครั้งนี้

ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระหว่าง เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2564 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จำนวน 4 สัปดาห์ เป็นเวลา 12 ชั่วโมง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นข้อมูลในการพัฒนาชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA หน่วย What sport do you like? ที่มีคุณภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลโพธิ์ไทร ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2

2. เป็นข้อมูลในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ที่มีคุณภาพสำหรับ ใช้ในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หน่วย what sport do you like?

3. เป็นข้อมูลในการพัฒนาแนวทางในการทำวิจัยเรื่องอื่น ๆ ต่อไป

4. โรงเรียนได้แนวทางการส่งเสริมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้ โดยเลือกมา 1 หน่วย คือหน่วย What sport do you like? เป็นการสร้างแผนการสอนที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งมีแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 แผน ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง vocabulary แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง grammars แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง conversations แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง reading comprehension และทำการสร้างแบบทดสอบโดยข้อสอบที่ออกจะต้องตรงกับแต่ละจุดประสงค์ และครอบคลุมเนื้อหาจำนวน 30 ข้อ

1. แผนการจัดการเรียนรู้
2. ชุดกิจกรรม
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. แบบประเมินทักษะ
5. แบบประเมินความพึงพอใจ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียน ทำความเข้าใจกับครู และนักเรียนในโรงเรียน แจ้งวัตถุประสงค์กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

2. ดำเนินการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน (Pre-Test) โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วย what sport do you like? จำนวน 30 ข้อ ที่ ผู้วิจัยสร้างขึ้น นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวน 27 คน โรงเรียนอนุบาลโพธิ์ไทร ตำบลโพธิ์ไทร อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี

3. ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA หน่วย what sport do you like? ที่สร้างขึ้นทั้งหมด จำนวน 4 แผน ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สอนตั้งแต่แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ถึงแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 ตามลำดับ โดยให้นักเรียนเรียนในชั่วโมงเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนในด้านทักษะการทำงานกลุ่มและความมีวินัยในการเรียนตามแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ในขณะที่ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนทุกแผน

4. หลังการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA หน่วย what sport do you like? ทั้ง 4 แผน แล้วดำเนินการ 1) ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (Post - Test) กับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับเดิมที่ใช้ในการทดสอบก่อนเรียน (Pre - Test) 2) ประเมินทักษะทางภาษาทั้ง 4 ทักษะ คือทักษะการฟัง ทักษะพูด ทักษะอ่าน และทักษะเขียน โดยใช้แบบประเมินทักษะทางภาษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และ 3) วัดความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA หน่วย What sport do you like? โดยใช้แบบ วัดความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 5 ด้าน จำนวน 17 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หน่วย What sport do you like? โดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และด้านทักษะทางภาษา

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หน่วย What sport do you like? โดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หน่วย What sport do you like? โดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาผลการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หน่วย What sport do you like? โดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สรุปผลได้ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หน่วย What sport do you like? โดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และด้านทักษะทางภาษา

1.1 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หน่วย What sport do you like? โดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 11.81 คิดเป็นร้อยละ 39.38 อยู่ในระดับต่ำ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หน่วย What sport do you like? โดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 23.30 คิดเป็นร้อยละ 77.65 อยู่ในระดับสูง

1.2 ด้านทักษะทางภาษา พบว่า จากการประเมินทักษะทางภาษาอังกฤษ หลังการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หน่วย What sport do you like? โดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมเฉลี่ย เท่ากับ 33.19 คิดเป็นร้อยละ 82.96 อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายทักษะ พบว่า ทักษะการฟัง มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 8.37 คิดเป็นร้อยละ 83.70 อยู่ในระดับดี ทักษะการพูด มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 8.07 คิดเป็นร้อยละ 80.74 อยู่ในระดับดี ทักษะการอ่าน มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 8.33 คิดเป็นร้อยละ 83.33 อยู่ในระดับดี และทักษะการเขียน มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 8.41 คิดเป็นร้อยละ 84.07 อยู่ในระดับดี

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หน่วย What sport do you like? โดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หน่วย What sport do you like? โดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าก่อนเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

3. การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หน่วย What sport do you like? โดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หน่วย What sport do you like? โดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงค่าเฉลี่ยมากที่สุด มี 2 ข้อ คือ ข้อ 3 เนื้อหามีความยากง่าย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และข้อ 8 นักเรียนภูมิใจในความสำเร็จของกลุ่มและของตนเอง รองลงมาได้แก่ ข้อ 6 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลาและจุดประสงค์การเรียนรู้

อภิปรายผล

1. ผลการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หน่วย What sport do you like? โดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และด้านทักษะทางภาษา

1.1 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หน่วย What sport do you like? โดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 11.81 คิดเป็นร้อยละ 39.38 อยู่ในระดับต่ำ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หน่วย What sport do you like? โดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 23.30 คิดเป็นร้อยละ 77.65 อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการสอนของครู

เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเองเต็มศักยภาพ สนองความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด การปฏิบัติ การแก้ปัญหา ลดบทบาทของครูผู้สอนและสะดวกต่อการนำไปใช้ สอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี (2548, หน้า 17) ที่กล่าวว่า กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบซีปปา (CIPPA) เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สูงสุด โดยการให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง (C = Construction of knowledge) และมีการปฏิสัมพันธ์ (I = interaction) กับเพื่อนบุคคลอื่นๆ และสิ่งแวดล้อมรอบตัวหลายด้านโดยใช้ทักษะกระบวนการ (P = process skills) ต่าง ๆ จำนวนมากในการ สร้างความรู้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะกระบวนการและเรียนรู้สาระในแง่มุมที่กว้างขึ้น นอกจากนี้จากการจัดกิจกรรมยังพบว่า นักเรียนสามารถฟังบทสนทนาเรื่องสั้น พูดและเขียนสรุปใจความสำคัญ และตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง และนักเรียนมีความกระตือรือร้นในระหว่างปฏิบัติการร่วมกับเพื่อน ๆ อีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดารินทร์ ตนะทิพย์ (2545, หน้า 79) ที่ศึกษาผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนซีปปาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนซีปปาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญญาภรณ์ อินจรรย์ (2549, หน้า 77) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้รูปแบบซีปปา (CIPPA Model) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรม การสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้รูปแบบซีปปา (CIPPA Model) สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดโดยผู้เชี่ยวชาญ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

1.2 ด้านทักษะทางภาษา พบว่า จากการประเมินทักษะทางภาษาอังกฤษ หลังการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หน่วย What sport do you like? โดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมเฉลี่ย เท่ากับ 33.19 คิดเป็นร้อยละ 82.96 อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายทักษะ พบว่า ทักษะการฟัง มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 8.37 คิดเป็นร้อยละ 83.70 อยู่ในระดับดี ทักษะการพูด มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 8.07 คิดเป็นร้อยละ 80.74 อยู่ในระดับดี ทักษะการอ่าน มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 8.33 คิดเป็นร้อยละ 83.33 อยู่ในระดับดี และทักษะการเขียน มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 8.41 คิดเป็นร้อยละ 84.07 อยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หน่วย What sport do you like? โดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้แบบฝึกหัดในใบกิจกรรมที่หลากหลายรูปแบบ เพื่อช่วยให้นักเรียนเรียนรู้คำศัพท์ง่าย ๆ อ่านออกเสียง บอกความหมายและจดจำคำศัพท์ต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น เนื้อหา คำศัพท์ และเรื่องที่นำมาใช้เป็นเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัยและระดับของนักเรียน ไม่ยากหรือง่ายเกินไป นอกจากนี้ยังได้แบ่งขั้นตอนการสอนตามรูปแบบการสอนแบบ CIPPA ซึ่งนักเรียนมีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกัน แลกเปลี่ยนความรู้ ซึ่งการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลายสอดคล้องกับความถนัด ความสนใจและความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดสาระที่จะเรียนรู้ ทำกิจกรรมและปฏิบัติจริง จนค้นพบข้อความรู้และวิธีการปฏิบัติด้วยตนเอง จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ส่งผลทำให้นักเรียนเกิดทักษะทางภาษาได้ดี ดังที่ ทิศนา ขัมมณี (2548, หน้า 17) กล่าวว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีโอกาสรับข้อมูลประสบการณ์ใหม่ ๆ เข้ามา และมีโอกาสได้ใช้กระบวนการทางสติปัญญาของตนในการคิด กลั่นกรองข้อมูล ทำความเข้าใจข้อมูล เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม และสร้างความหมายข้อมูลความรู้ด้วยตนเอง กระบวนการสร้างสรรค์สร้างความรู้นี้จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อตนเอง อันส่งผลถึงความเข้าใจและการคงความรู้นั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญญาภรณ์ อินจรรย์ (2549, หน้า 77) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้รูปแบบซีปปา (CIPPA Model) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า จำนวนนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้รูปแบบซีปปา (CIPPA Model) มีพฤติกรรมตามกระบวนการเรียนรู้ทางภาษา ครบทั้ง 5 ด้าน มากกว่า ร้อยละ 80 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หน่วย What sport do you like? โดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หน่วย What sport do you like? โดยใช้

ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าก่อนเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรูปแบบ CIPPA มีทั้งหมด 7 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การทบทวนความรู้เดิม ขั้นที่ 2 การแสวงหาความรู้ใหม่ ขั้นที่ 3 การศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่ ขั้นที่ 4 การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม ขั้นที่ 5 การสรุป จัดระเบียบความรู้ ขั้นที่ 6 การปฏิบัติหรือการแสดงผลงาน ขั้นที่ 7 การประยุกต์ใช้ความรู้ (ทิศนา ขัมมณี, 2548, หน้า 17) จาก 7 ขั้นนี้เป็นรูปแบบที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ และได้เรียนรู้ฝึกทักษะกระบวนการต่าง ๆ ตามกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มสูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญา แสงสว่าง (2554, หน้า 70) ที่ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยรูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) กับรูปแบบการสอนตามวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยรูปแบบการสอนซิปปา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญาณี วงษ์สาย (2556, หน้า 61) ที่ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้รูปแบบซิปปา วิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้รูปแบบซิปปาสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หน่วย What sport do you like? โดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หน่วย What sport do you like? โดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA โดยรวมอยู่ในระดับมาก $\bar{X}=4.30$, $S.D.=0.20$ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาเข้าใจง่าย ($\bar{X}=4.59$, $S.D.=0.50$) รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับเวลา ($\bar{X}=4.56$, $S.D.=0.58$) และสมาชิกในกลุ่มให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม ($\bar{X}=4.52$, $S.D.=0.58$) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน ($\bar{X}=4.00$, $S.D.=0.73$) ทั้งนี้เนื่องจากผู้เรียนได้สร้างความรู้ความเข้าใจด้วยตนเอง ได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด ทักษะการสื่อสารความหมาย ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งที่เรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student Center) การเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA ทำให้ผู้เรียนเกิดความสุข สนุกสนาน มีการพูดคุย อภิปราย ชักถามปัญหาภายในกลุ่ม ทุก ๆ คน มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน และสามารถค้นคว้าหาคำตอบได้ด้วยตนเองทำให้เกิดความภาคภูมิใจ ซึ่งมีผลต่ออารมณ์ ความรู้สึกของผู้เรียนโดยตรง ทำให้การเรียนมีความหมายต่อผู้เรียนยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา ธีรสถิตธรรม (2553, หน้า 80) ที่ศึกษาการสร้างชุดกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้รูปแบบซิปปา (CIPPA Model) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรม การสอนภาษาอังกฤษโดยใช้รูปแบบซิปปา อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของภัทราพร ใจใหญ่ (2560, หน้า 87) ได้ศึกษาการสร้างชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเรื่อง Happy Vacation โดยใช้รูปแบบซิปปา (CIPPA MODEL) สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ย 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.47 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การสอนภาษาอังกฤษโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนซิปปาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษา จะดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ความรู้ ความสามารถในการสอนของครูเป็นสิ่งสำคัญ อีกทั้งบทบาทของครูคือการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ดังนั้น ครูจึงเป็นผู้นำข้อมูลทางภาษามาช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ภาษาด้วยเทคนิค วิธีสอนที่หลากหลายเหมาะสมกับตนเอง ผู้เรียน และสภาพแวดล้อม

2. การแบ่งกลุ่มนักเรียน ควรนำเทคนิค วิธีการที่หลากหลาย เช่น เพลง การนับหมายเลข การจับสลากบัตรคำ บัตรภาพ เพื่อให้นักเรียนได้รับความสนุกสนานจากกิจกรรม สนใจที่จะเรียนในชั่วโมงนั้น ๆ ทั้งนี้ครูต้องคำนึงถึงความรู้

ความสามารถของเด็ก ถ้ากลุ่มใดมีแต่เด็กเก่ง หรือมีแต่เด็กอ่อน ครูควรจับคู่กันไปเพื่อให้การดำเนินกิจกรรมสำเร็จเป็นไปตามลำดับขั้น

3. ในการสอนแต่ละครั้งครูผู้สอนจะต้องเตรียมอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนให้พร้อมเพียงพอกับจำนวนนักเรียน และเอื้อในการศึกษาค้นคว้าเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม

4. กิจกรรมในขั้นตอนการสอน ขั้นที่ 2 ขั้นแสวงหาข้อมูล และขั้นที่ 3 ขั้นสร้างความรู้ เป็นขั้นที่ผู้เรียนต้องศึกษา รวบรวมข้อมูลทางภาษา สร้างความรู้ความเข้าใจทักษะทางภาษาด้วยตนเอง ซึ่งนักเรียนยังไม่เข้าใจ ไม่คุ้นเคยในบทบาทของตนเอง ครูจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ผู้เรียนเข้าใจบทบาท กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ทางภาษา ซึ่งการทำความเข้าใจในหลักการ กระบวนการเรียนรู้ทักษะทางภาษา จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับครู จึงจะเกิดการเรียนรู้ภาษาด้วยการสร้างความรู้ด้วยตนเองในตัวผู้เรียน

ข้อเสนอแนะครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาค้นคว้าการใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA กับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับชั้นอื่น ๆ

2. ควรมีการศึกษาค้นคว้าความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมในการสอนแบบ CIPPA ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ:ม.ป.ท.
- กัญญา แสงสว่าง. (2554). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปา (CIPPA MODEL) กับรูปแบบการสอนตามวัฏจักรการเรียนรู้ (4MAT)**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- กัญญาณี วงษ์สาย. (2556). **ผลการใช้ชุดกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้รูปแบบชิปปา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนวัดบ้านระกาศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- กาญจนา วัฒนา. (2550). **การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ธนพรการพิมพ์.
- กิตติมา ปรีดีติลก. (2532). **กระบวนการบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต.
- กศยา แสงเดช. (2545). **หนังสือส่งเสริมการอ่าน**. กรุงเทพฯ: แม็ค.
- กศยา แสงเดช. (2548). **ภาษาอังกฤษสำหรับครูประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ: แม็ค.
- จินตนา อีรสถิตธรรม. (2553). **การสร้างชุดกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้รูปแบบชิปปา (CIPPA Model) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาลบ้านศรีมหาธาตุ**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดารินทร์ ตนะทิพย์. (2545). **ผลการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้การสอนชิปปาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทศนา แคมมณี. (2548). **การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบชิปปา**. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- นิตยา สุวรรณศรี. (2546). **หลักและวิธีการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ**. อุดรดิตถ์: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุดรดิตถ์.
- บรรจบ วงศ์ยัง. (2543). **ทักษะและเทคนิคการสอน**. โปรแกรมวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.
- บุญศรี ทองวิสุทธิ. (2541). **การเปรียบเทียบความเข้าใจและความสนใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านตามกลวิธีการเรียนรู้ทางภาษากับการสอนตามคู่มือ**. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- บัญชา อึ้งสกุล. (2545). **“การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ: หลักการ ทักษะและการปฏิบัติการ,” วารสารวิชาการ**. (กรกฎาคม): 52-66.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2532). **วิธีการทางสถิติสำหรับนักวิจัย เล่ม 2**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เจริญผล.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปัญญาภรณ์ อินจรรย์. (2549). **ผลการใช้ชุดกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้รูปแบบชิปปา (CIPPA Model) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยบูรพา.

วิเคราะห์การจัดการวิสาหกิจชุมชนแปรรูปขนมมันรังก บ้านทุ่งใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดสงขลา

Managerial Analysis Community Enterprise Of Processed bird's nest snacks

Ban Thung Yai Hat Yai District Songkhla Province.

ภมรรัตน์ ชุมภูประวิโร¹, พระมหานพดล สุจินโณ², พระมหากริช ธิธมโม³, และภัทรานิษฐ์ จันสีสุ⁴

อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์¹

อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี²

อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี³

ผู้ช่วยนักวิจัยและผู้ช่วยงานหลักสูตรรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี⁴

care.bangkon@gmail.com

Received June 06, 2023; Revised August 08, 2023; Accepted December 31, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการของวิสาหกิจชุมชนแปรรูปขนมมันรังก บ้านทุ่งใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดสงขลา ในด้านการจัดการผลิต การตลาด และการ SWOT รวบรวมข้อมูลโดยการสำรวจลงพื้นที่ การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม พบว่า 1) การจัดการวิสาหกิจชุมชนแปรรูปขนมมันรังก บ้านทุ่งใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดสงขลา ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และปราชญ์ชาวบ้านเพื่อบ่มเพาะให้เกษตรกรที่มืออยู่จากครัวเรือนภายในชุมชน คือ มันเทศ หรือหัวมันเทศ โดยมีสมาชิกที่ร่วมจัดตั้งที่เป็นกลุ่มแม่บ้าน จำนวน 15 คน การผลิต มีการดำเนินงานเป็นระบบและมีแผนการผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า ผลิตภัณฑ์มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นในการคิดค้นผลิตภัณฑ์ขนมมันรังกให้มีรสชาติที่อร่อย และรักสุขภาพ การตลาด มีการตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคให้มากยิ่งขึ้น ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทุกระดับอายุ สร้างรสชาติให้มีรสมันเค็มหวานในตัวซึ่งเป็นรสชาติที่ติดปากลูกค้ามากที่สุดและคุณภาพดี สะอาด ถูกหลักอนามัย ในส่วนช่องทางการจัดจำหน่ายมีการขายปลีกและขายส่ง ทำให้เป็นที่ต้องการของตลาด จนยกระดับสินค้าขึ้นเป็นสินค้าประจำหมู่บ้านและพัฒนาถึงระดับธุรกิจขนาดย่อม และ 2) ผลการวิเคราะห์ SWOT Analysis โดยจุดแข็งผลิตภัณฑ์มีมาตรฐานไม่มีสารพิษตกค้างเนื่องจากผลผลิตที่นำมาแปรรูปเป็นวัตถุดิบที่มาจากธรรมชาติ จุดอ่อน ผลิตภัณฑ์และผลผลิตที่นำมาแปรรูปมีช่วงอายุในการเก็บรักษาที่สั้น โอกาส เริ่มมีกระแสความนิยมบริโภคผักเพิ่มขึ้น และอุปสรรค คือ การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลิตภัณฑ์ยังไม่แพร่หลาย

คำสำคัญ: วิเคราะห์การจัดการ, วิสาหกิจชุมชน, แปรรูปขนมมันรังก

ABSTRACT

The purpose of this research was to study Managerial Analysis Community Enterprise Of Processed bird's nest snacks Ban Thung Yai Hat Yai District Songkhla Province. in terms of production management, marketing and SWOT. Data was collected by field survey. in-depth interview and non-participant observations found that 1) the management of Man Community Enterprise Of Processed bird's nest snacks Ban Thung Yai Hat Yai District Songkhla Province., was based on the Sufficiency Economy Philosophy together with local knowledge. and local sages to focus on adding value to the raw materials that are available from households in the community, namely sweet potatoes or sweet potatoes. with 15 members joining the establishment, which is a group of housewives, the production has a systematic operation and has a production plan that corresponds to the needs of the customers. Love health, marketing is more responsive to the needs of

consumers. Covering target groups of all age levels Create a taste to have a salty-sweet taste in the body, which is the taste that is most fond of customers and is of good quality, clean and hygienic. In terms of distribution channels, there are both retail and wholesale. make it marketable until upgrading the product to be a village product and developing it to a small business level, and 2) the results of the SWOT Analysis by strengths, the products are standardized, there are no toxic residues because the products processed are natural raw materials, weaknesses, products and products Processed products have a short shelf life, an opportunity to increase the popularity of vegetables consumption, and the obstacle is that the product publicity is not widespread.

Keywords: Managerial Analysis, Community Enterprise, Processed bird's nest snacks

บทนำ

ในช่วงเวลาที่ผ่านมารัฐบาลมีการดำเนินนโยบาย เพื่อแก้ปัญหาความยากจนมาตลอดเวลาโดยส่งเสริมการผลิตในชุมชน เน้นหลักความยั่งยืน การพึ่งตนเอง ลดการพึ่งพาจากภายนอก สนับสนุนให้เกษตรกรมีอาชีพเสริม เพิ่มรายได้ลดรายจ่าย เกิดการออม เกิดสำนึกรักและความผูกพันกับท้องถิ่น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , 2551)

ในการจัดตั้งกลุ่มชนมรรังนกในชุมชนทุ่งใหญ่จะต้องมีกลไกขับเคลื่อนวิสาหกิจชุมชน เป็นการพัฒนาในลักษณะองค์รวมที่เริ่มตั้งแต่ กระบวนการเรียนรู้ กระบวนการบริหารจัดการกลุ่ม กระบวนการพัฒนาการผลิตสินค้าใหม่คุณภาพและกระบวนการตลาด ที่ได้มาซึ่งความร่วมมือร่วมใจ รายได้กลุ่มและชุมชนไปจนถึงการพึ่งตนเองได้ มีกลไกในการขับเคลื่อนวิสาหกิจชุมชนใช้รูปแบบคณะกรรมการขับเคลื่อน ภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 มาตรา 20(2) กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด และจังหวัดสงขลามีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด/อำเภอ ที่มีการออกแบบคณะบุคคลตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจชุมชน ทั้งภาคราชการ สถาบันการศึกษา บุคลากรท้องถิ่น เอกชน และองค์กรพัฒนาชุมชน มีบทบาทหน้าที่การกำหนดทิศทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน การส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสงขลาในด้านความรู้ วิชาการ เทคโนโลยี วัสดุ/อุปกรณ์ ทุนและการตลาด

ซึ่งในชุมชนแต่ละชุมชนจะมีความแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับความแตกต่างกันในแต่ละภูมิภาคและท้องถิ่น “ภูมิทางสังคม” เป็นปัจจัยพื้นฐานทางด้านชุมชน ในการจัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชนให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ และต่อยอดความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นของแต่ละท้องถิ่น ที่มีมาแต่บรรพบุรุษนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เกิดผลผลิตแก่ชุมชน เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน โดยการนำวัตถุดิบในชุมชนที่มีอยู่มาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์โดยนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่ ผสมกับภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างผลิตภัณฑ์ที่ตรงต่อความต้องการในท้องตลาด และสร้างการเรียนรู้ และจิตสำนึกรักในชุมชน ให้บุคคลในชุมชนรู้จักคุณค่าของทรัพยากร ภูมิปัญญาวัฒนธรรมท้องถิ่นในชุมชนเพื่อสร้างรายได้เป็นสินทรัพย์ที่มีค่าควรอนุรักษ์ไว้ (ภมรรัตน์ ชุมภูประวีร์, 2559)

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาการจัดการ การผลิต และการตลาดของวิสาหกิจชุมชนแปรรูปชนมรรังนก บ้านทุ่งใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
2. วิเคราะห์ SWOT Analysis ของวิสาหกิจชุมชนแปรรูปชนมรรังนก บ้านทุ่งใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

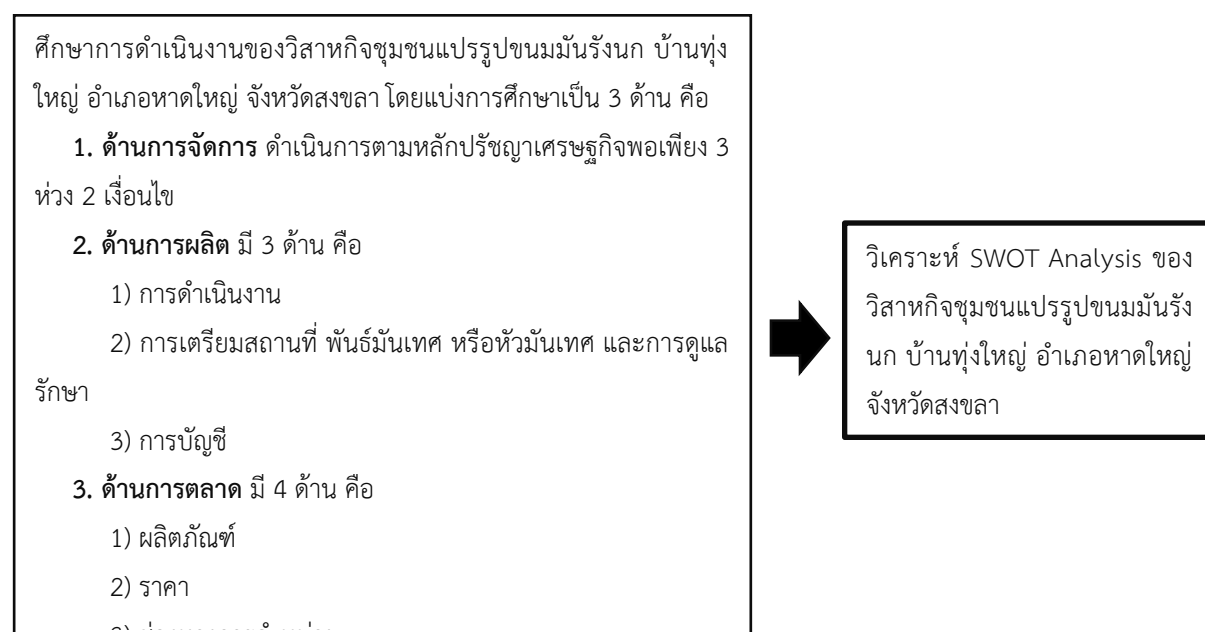
วิธีการดำเนินการ

การวิจัยนี้ศึกษาการจัดการ การผลิต และการตลาดของวิสาหกิจชุมชนแปรรูปขนมมันฝรั่งนุก บ้านทุ่งใหญ่ อำเภอบางบาล จังหวัดสงขลา ดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ (Quality Research) โดยการเก็บข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) และวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เพื่อหาข้อสรุปเนื้อหา (Content Analysis)

สำหรับข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จาก 2 วิธี คือ การสัมภาษณ์เชิงลึก นำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างมาใช้ มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) คือ ประธานกลุ่ม และสมาชิกวิสาหกิจชุมชนแปรรูปขนมมันฝรั่งนุก บ้านทุ่งใหญ่ อำเภอบางบาล จังหวัดสงขลา

การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) โดยผู้วิจัย คณะผู้วิจัยและผู้ช่วยนักวิจัย จากนั้นนำมาวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) โดยการตีความ (Interpretation) ซึ่งได้จากการสังเกต และการสัมภาษณ์ที่จัดบันทึกไว้

กรอบแนวคิด

ภาพ 1 กรอบแนวคิด

ผลการศึกษา

จากการลงพื้นที่ บ้านทุ่งใหญ่ อำเภอบางบาล จังหวัดสงขลา โดยการสัมภาษณ์และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม เพื่อรวบรวมข้อมูลและนำมาตีความ ผลการศึกษามี 2 ประเด็น คือ 1. ด้านการจัดการ ด้านการผลิต และด้านการตลาด 2. วิเคราะห์ SWOT Analysis มีรายละเอียด ดังนี้

1. ศึกษาการจัดการ การผลิต และการตลาดของวิสาหกิจชุมชนแปรรูปขนมมันฝรั่งนุก บ้านทุ่งใหญ่ อำเภอบางบาล จังหวัดสงขลา มี 3 ด้าน คือ ด้านการจัดการ ด้านการผลิต และด้านการตลาด มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ด้านการจัดการ สมาชิกได้มีการรวมกลุ่มกันเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2540 เนื่องจาก ต.ทุ่งใหญ่ มีการปลูกมันเทศจำนวน 4 หมู่บ้าน ปลูกหลังจากการเกี่ยวข้าวเสร็จ และมีการผลิตกันเป็นจำนวนมาก จึงรวมกลุ่มกันทำขนมมันฝรั่งนุก ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์แปรรูปจากมันเทศที่ผลิตได้ในหมู่บ้าน ซึ่งการรวมกลุ่มในชุมชน จะมี กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจำนวน 5 กลุ่ม กลุ่มทำขนมมันฝรั่งนุกจำนวน 1 กลุ่ม

สำหรับการจัดการของวิสาหกิจชุมชนแปรรูปขนมมันฝรั่งนึ่ง บ้านทุ่งใหญ่ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดสงขลา โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข คือ ความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน ความรู้ และคุณธรรม (เสรี พงษ์พิศ, 2550) สามารถแสดงผลการวิเคราะห์ได้ดังตาราง 1

ตาราง 1 วิเคราะห์การจัดการ โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของวิสาหกิจชุมชนแปรรูปขนมมันฝรั่งนึ่ง บ้านทุ่งใหญ่ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดสงขลา

หลักการ	การนำไปใช้	ประโยชน์
ความพอประมาณ	- มีการนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างรายได้ให้กับครัวเรือน - มีการพึ่งพาอาศัยกัน โดยการซื้อวัตถุดิบจะซื้อในหมู่บ้าน ซื้อของสมาชิกบางคนที่มีการปลูกมันเทศ	- มีความพอดี ไม่สร้างหนี้สินเพิ่ม - พึ่งพาตัวเอง สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน
มีเหตุผล	- มีการนัดหมายเพื่อแปรรูปผลิตภัณฑ์ทุกวันพุธของอาทิตย์จะนัดหมายกันทำช่วงบ่าย หลังจากการประกอบอาชีพหลักแล้ว	- สร้างแผนการดำเนินงานแบบชาวบ้าน เพื่อสร้างสัจจะและความเป็นระเบียบวินัยในการทำงานแบบครัวเรือน
มีภูมิคุ้มกัน	- สร้างอาชีพเสริมให้กับสมาชิก - ผลิตภัณฑ์ปลอดสารพิษ และมีคุณภาพ	- สร้างความมั่นคงและยั่งยืนให้กับชุมชน - สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคได้มั่นใจในผลิตภัณฑ์ที่มาจากการแปรรูป
ความรู้	- มีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้จากผู้นำกลุ่ม ปราชญ์ชาวบ้าน และสมาชิกในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของกลุ่ม - การดำเนินการผลิตมีมาตรฐาน	- สามารถแก้ปัญหาโดยใช้องค์ความรู้ที่หลากหลายและตรงจุด - ผลิตภัณฑ์ที่มาจากการแปรรูปมีมาตรฐาน
คุณธรรม	- มีการปลูกฝังการช่วยเหลือ ตลอดจนการเป็นจิตอาสาในการให้ความรู้กับสมาชิกที่ต้องการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทั้งภายในและภายนอกกลุ่ม	- สมาชิกได้รับผลประโยชน์ ทั้งในแง่ของรายได้ ความรัก ความสามัคคี การแบ่งปันและเอื้ออาทรแก่ชุมชน
สรุป ภาพรวมจัดเป็นการดำเนินงานที่มีการจัดการในระดับดี มีศักยภาพ ตรงตามวิสัยทัศน์ “ผลิตภัณฑ์ดี มีคุณภาพ พัฒนาคนเพื่อชุมชนเข้มแข็ง”		

ที่มา: ประภาพร ยางประยงค์ (2556, น. 19), *การวิเคราะห์โดยการตีความ*

1.2 การผลิต (Production) ในการศึกษาทางผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 ข้อ คือ การดำเนินการ การจัดเตรียมสถานที่ พันธุ์มันเทศ หรือหัวมันเทศ การดูแลรักษา และการบัญชี

1. การดำเนินการ ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ขนมมันฝรั่งนึ่ง ตั้งอยู่ที่ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน ม.2 ต.ทุ่งใหญ่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา (บ้านทุ่งใหญ่) สมาชิกของกลุ่มเป็นสตรีอาสาพัฒนา จำนวน 15 คน การซื้อวัตถุดิบจะซื้อในหมู่บ้าน ซื้อของสมาชิกบางคนที่มีการปลูกมันเทศ เมื่อสินค้าหมดจะมีการนัดหมายเพื่อทำขนมกัน ทุกวันพุธของอาทิตย์จะนัดหมายกันทำช่วงบ่ายหลังจากการประกอบอาชีพหลักแล้ว

2. การจัดเตรียมสถานที่ พันธุ์มันเทศ หรือหัวมันเทศ การดูแลรักษา ดำเนินการผลิตและจำหน่าย ภายในชุมชนบ้านทุ่งใหญ่ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ภาพที่ 2 การแปรรูปผลิตภัณฑ์ขนมมันฝรั่งนึ่ง

รายละเอียดการแปรรูป เป็นการนำมันมาแปรรูปเป็นขนม รับประทานง่าย กรอบ อร่อย ไม่ใส่สารกันบูด ปริมาณการผลิต 3,000 ลูก/เดือน

มันเทศ (Sweet Potato) ชื่อของมันเทศนั้น ถ้าเป็นชื่อสามัญเราจะเรียกกันว่า Sweet Potato แต่ถ้าเป็นชื่อทางวิทยาศาสตร์จะเรียกว่า Ipomoea batatas ถ้าเป็นภาคเหนือกับภาคอีสาน บางคนจะเรียกมันเทศนี้ว่า "มันแกว" ต้นกำเนิดของมันเทศนั้นมาจาก เกาะไต้หวัน และแถวๆ อเมริกากลาง มันเทศ เป็นพืชอาหารของมนุษย์และสัตว์ โดยใช้ทั้งหัว เถา ใบ และยอดอ่อน มาประกอบอาหารทั้งคาวและหวาน เช่น แกงเลียง แกงคั่ว มันเชื่อม มันเทศรังนก ทำไส้ขนมต่างๆ ในด้านอุตสาหกรรม มีการสกัดแป้งมันเทศเป็นส่วนผสมของอาหารเด็ก และกาว เป็นต้น นอกจากนี้มันเทศยังใช้เป็นอาหาร สัตว์ได้หลายชนิด เช่น สุกร วัว ควาย กระต่าย เป็ด ไก่ และปลา เป็นต้น

พันธุ์ พันธุ์มันเทศแบ่งตามอายุการเก็บเกี่ยวได้ 3 พวก คือ

- พันธุ์เบา อายุประมาณ 90 วัน หลังจากปลูกจนถึงเก็บเกี่ยว เช่น พันธุ์พิจิตร 1 พจ. 113-7, พจ. 115-1, พจ. 166-5

- พันธุ์กลาง อายุประมาณ 120 วัน หลังจากปลูกจนถึงเก็บเกี่ยว เช่น พันธุ์แม่โจ้ พันธุ์ห้วยสีทน

- พันธุ์หนัก อายุประมาณ 150 วัน หลังจากปลูกจนถึงเก็บเกี่ยว เช่น พันธุ์โอกูด (เกษตร)

การปลูก ฤดูการปลูก มันเทศปลูกได้ทุกฤดูกาลตลอดทั้งปี แต่โดยทั่วไปนิยมปลูกในฤดูฝนและฤดูหนาว

- ฤดูฝน ควรปลูกช่วงเดือนมิถุนายน-กันยายน
- ฤดูหนาว ควรปลูกช่วงเดือนตุลาคม-มกราคม
- ฤดูร้อน นิยมปลูกหลังนา ช่วงเดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคมในแหล่งที่มีการชลประทานดี สามารถปลูก

ได้ 3-4 ครั้งต่อปี

การเตรียมแปลง

ควรไถตะ ดากดิน 7-10 วัน แล้วจึงไถแปรหรือไถพรวนยกแปลงปลูกมันเทศให้สูงขึ้นเป็นรูปสามเหลี่ยม สูง 45-60 เซนติเมตร แต่ละร่องห่างกัน 100 เซนติเมตร

ระยะปลูก

- ระยะระหว่างต้น 30 เซนติเมตร
- ระยะระหว่างแถว 100 เซนติเมตร

การคัดเลือกท่อนพันธุ์

การปลูกมันเทศควรใช้เถาช่วงยอด ยาว ประมาณ 30 เซนติเมตร มันเทศจะมีการลงหัว ได้ดีกว่าส่วนอื่น

การดูแลรักษา มันเทศเป็นพืชที่ปลูกง่าย ไม่จำเป็นต้องดูแลเอาใจใส่มากเหมือนพืชผัก แต่เพื่อให้ได้ผลผลิตสูง หัวมีคุณภาพดี ควรดูแลรักษา ดังนี้

การปลูก ควรทำการปลูกซ่อมหลังจากปลูกมันเทศแล้ว ประมาณ 15 วัน

การให้น้ำ

- ในฤดูฝน หลังฝนตก ไม่จำเป็นต้องรดน้ำ จะให้น้ำเฉพาะระยะปลูกใหม่ๆ เพื่อให้มันเทศตั้งตัวได้
- ในฤดูแล้งและฤดูแล้ง หลังจากให้น้ำจนมันเทศเจริญเติบโตทางส่วนยอดดีแล้ว ควรให้น้ำเดือนละ

2-3 ครั้ง ขึ้นกับสภาพ ดิน แสงแดด ความร้อน และกระแสน้ำ

การใส่ปุ๋ย

- ปุ๋ยเคมี ควรเป็นปุ๋ยสูตร 13-13-21 อัตรา 80-100 กิโลกรัมต่อไร่ แบ่งใส่ 2 ครั้ง โดยรองกันหลุมก่อนปลูก และหลังจากปลูก 45 วัน
- ปุ๋ยคอกที่เหมาะสม ควรเป็นมูลวัว มูลควาย ไม่ควรใส่ปุ๋ยยูเรีย มูลเป็ด มูลไก่ จะทำให้มันเทศมีการเจริญเติบโตทางยอดมากจนเกินไปไม่มีการลงหัว

การกำจัดวัชพืช ควรมีการกำจัดวัชพืช เดือนละ 1-2 ครั้ง โดยวิธีการถอน ถากหญ้า ใช้สารเคมีคุมวัชพืช และการใช้สารเคมีฆ่าวัชพืช โดยตรง

การดูแลรักษา มันเทศจะมีการแตกรากใหม่ในส่วนข้อ หากปล่อยไว้อาจเจริญเป็นหัวมันเทศเล็กๆ จะมีผลให้หัวที่โคนต้นมีขนาดเล็กลง ดังนั้นหลังปลูก 1-2 เดือน และทุกๆ เดือนควรดูแลมันเทศขึ้นหลังแปลง

การป้องกันกำจัดโรคและแมลง โรคที่สำคัญ คือ โรคใบจุด หากจำเป็นต้องฉีดพ่นสารเคมี ควรใช้ไดโฟลาแทน หรือแมนโคเซ็บ ฉีดพ่นทุก 5-7 วันต่อครั้ง โรคหัวเน่า ป้องกันโดยระยะขุดอย่าให้หัวมันเทศเป็นแผลขณะขุด ขนส่ง แมลงที่สำคัญ คือ ตัวงวงมันเทศ หนอนเจาะเถา มันเทศ หนอนขอนใบ และเพลี้ยอ่อน ป้องกันโดยใช้สารคาร์โบซัลแฟน เช่น พอสซ์ อัตรา 60 ซี.ซี. ต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นมันเทศ ก่อนปลูกลาน 5-10 นาที และฉีดพ่นทุก 15-20 วันหากพบการระบาดของรệpหรือใช้สารไมโนโครโตฟอส เช่น อโซดริน อัตรา 40 ซี.ซี. ต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นเมื่อพบเพลี้ยอ่อนระบาด

การเก็บเกี่ยว ระยะเวลาการเก็บเกี่ยวมันเทศ ผลผลิตมันเทศ จำนวนหัว ขนาด และน้ำหนักหัว ขึ้นกับชนิดของพันธุ์ สภาพแวดล้อม และฤดูปลูก โดยทั่วไปมันเทศมีอายุเก็บเกี่ยว 90-150 วัน เครื่องมือที่นิยมใช้ในการเก็บเกี่ยว คือ จอบไถเทียมวัว ไถ เดินตาม เป็นต้น การใช้ไถหัวหมู ที่ปรับระยะที่เหมาะสมไถระหว่างแถว จะเก็บเกี่ยวได้รวดเร็ว แต่อาจทำให้หัวหัก เป็นแผลเน่าได้ และส่วนหัวมันเทศที่เหลืออยู่ในไร่ ต้องใช้จอบช่วยขุด

ต้นทุน / ผลตอบแทน ต้นทุนการผลิต 2-3 บาท/กิโลกรัม ราคาที่เกษตรกรขายได้ 3-5 บาท/กิโลกรัม ผลตอบแทน 1-2 บาท/กิโลกรัม(ถ้าไรสุทธิ หักต้นทุนแล้ว 2,300-4,600 บาท/ไร่) ผลผลิตเฉลี่ย 2,300 กิโลกรัม/ไร่

ประโยชน์ของมันเทศ (Sweet Potato) สรรพคุณและประโยชน์ของมันเทศ มันเทศนั้นสามารถทำอาหารได้ทั้งคาว ทั้งหวาน เช่น แกงมันมัน แกงคั่ว หรือจะทำเป็นขนมหวานอย่างมันรังนก และขนมบวดมันเทศก็ได้ เรามาดูประโยชน์ของมันเทศกันบ้าง

คุณค่าทางอาหารของมันเทศ

มันเทศ 100 กรัมจะให้พลังงาน 93 กิโลแคลอรี

โปรตีน 0.6 กรัม

คาร์โบไฮเดรต 22.5 กรัม

ไขมัน 0.1 กรัม

แคลเซียม 98 มิลลิกรัม
 ฟอสฟอรัส 46 มิลลิกรัม
 เหล็ก 0.76 มิลลิกรัม
 วิตามินบี 0.02 มิลลิกรัม
 วิตามินซี 34 มิลลิกรัม
 เบต้า แคโรทีน 175 ไมโครกรัม

สรรพคุณของมันเทศ

ป้องกันการเกิดโรคหลอดเลือดหัวใจตีบ
 บรรเทาโรคความดันโลหิต
 ช่วยรักษาโรคโลหิตจาง
 บำรุงม้าม
 บำรุงกระเพาะ
 ช่วยระบบย่อยอาหาร

ลักษณะที่โดดเด่นของขนมมันฝรั่งนึ่ง ลักษณะที่โดดเด่นมีความกรอบ ไม่ใส่สารกันบูด สามารถย่อยได้ง่าย และเป็นของว่างที่ทำมาจากพืชผักสวนครัว สำหรับคนรักสุขภาพ

1.3 การตลาด (Marketing) เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix) โดยมีรายละเอียดดังนี้

สภาพธุรกิจ ผลิตภัณฑ์ขนมมันฝรั่งนึ่ง เป็นขนมขบเคี้ยว ที่นิยมบริโภคกันอย่างแพร่หลาย เป็นธุรกิจที่สามารถเข้าออกในตลาดทำได้ง่าย ไม่มีกระบวนการผลิตที่ยุ่งยาก ส่วนใหญ่ใช้แรงงานคนเป็นหลัก ลงทุนน้อย

ลักษณะทั่วไปของลูกค้า ครอบคลุมลูกค้าทุกวัยเพราะเป็นของขบเคี้ยวทานเวลาไหนก็ได้ และไม่มีผลเสียต่อสุขภาพ เนื่องจากไม่ได้ใส่สารกันบูด

ความสัมพันธ์กับชุมชน ฝีมือ แรงงาน และวัตถุดิบ มาจากคนในชุมชนอย่างแท้จริง จึงทำให้คนในชุมชนมีรายได้มีงานทำ มีการรวมกลุ่มเตรียมสมาชิกให้ได้รับความรู้ สร้างความเข้าใจตรงกันในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ สมาชิกได้รับผลประโยชน์ ทั้งในแง่ของรายได้ ความรัก ความสามัคคี การแบ่งปันและเอื้ออาทรแก่ชุมชน

สภาพการแข่งขันทางธุรกิจผลิตภัณฑ์ขนมมันฝรั่งนึ่ง คู่แข่งขันในธุรกิจเดียวกัน (Business and Rivalry) ได้แก่ หมู่ 6 ต.ทุ่งใหญ่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา และกลุ่มแม่บ้าน ขนมมันฝรั่งนึ่ง หมู่ 5 บ้านนายด่าน

ความยากง่ายในการเข้าสู่ธุรกิจ (Barrier to Entry) ธุรกิจ การผลิตผลิตภัณฑ์ขนมมันฝรั่งนึ่งเป็นธุรกิจที่สามารถเข้าออกได้ง่าย เนื่องจากการผลิตไม่มีความยุ่งยากซับซ้อนมากนัก ส่วนใหญ่ใช้แรงงานคนในการผลิต ลงทุนน้อย แต่เป็นการแข่งขันกันเชิงนวัตกรรม เรื่องของสูตรการผลิต และความสามารถในการทำการตลาด ได้แก่ ฉลากผลิตภัณฑ์ และรูปลักษณ์ของผลิตภัณฑ์

สินค้าทดแทน (Substitute Products) ผลิตภัณฑ์เฟือกสตีก ผลิตภัณฑ์กล้วยฉาบผลิตภัณฑ์มันฝรั่งทอดกรอบ

อำนาจต่อรองของผู้ซื้อ (Bargaining Power of Buyers) ผลิตภัณฑ์หนึ่งขนมมันฝรั่งนึ่ง เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีผู้ผลิตน้อยราย และส่วนใหญ่การเข้าสู่ตลาดระดับบนมีน้อย ทำให้คู่ค้ามีการต่อรองน้อย และผลิตภัณฑ์เป็นที่ต้องการของตลาดสินค้า ตามร้านขายของชำในหมู่บ้าน และร้านค้าสวัสดิการ ร้านค้าทั่วไป ค่อนข้างให้โอกาส

อำนาจต่อรองของแหล่งวัตถุดิบ (Bargaining power of Suppliers) กลุ่มออมทรัพย์ขนมมันฝรั่งนึ่ง เป็นกลุ่มผู้ผลิตขนมมันฝรั่งนึ่ง เป็นที่เชื่อถือของร้านค้า และร้านขายของชำ รวมทั้งการให้ซื้อวัตถุดิบในราคาที่ค่อนข้างสูงกว่ารายอื่นๆ ทั้งยังชำระเป็นเงินสด ทำให้เป็นที่ต้องการขายของแหล่งวัตถุดิบต่างๆ

2. การวิเคราะห์ SWOT Analysis แสดงผลการวิเคราะห์ได้ดังตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของวิสาหกิจชุมชนแปรรูปขนมมันฝรั่ง บ้านทุ่งใหญ่ อำเภอลาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

SWOT Analysis	ผลการวิเคราะห์
จุดแข็ง	1) ผู้นำมีความรู้และประสบการณ์ 2) ผลิตภัณฑ์ขนมมันฝรั่ง มีคุณค่าทางโภชนาการสูง เหมาะกับผู้บริโภคที่รักสุขภาพ 3) วัตถุดิบมีคุณภาพในท้องถิ่น 4) การผลิตใช้เทคโนโลยีไม่สูงมากนัก 5) ต้นทุนการผลิตต่ำ
จุดอ่อน	1) ผลิตภัณฑ์มีอายุการเก็บรักษาสั้น 30 วัน 2) ปริมาณเงินทุนมีจำกัด หากต้องการขยายกิจการ หรือนำเทคโนโลยีมาใช้ ต้องหาแหล่งเงินทุน 3) การแพ็คผลิตภัณฑ์ไม่สวยงามนัก 4) ผลิตภัณฑ์ ขนมมันฝรั่ง ใช้วัตถุดิบของชุมชน ที่มีการผลิตน้อย จำนวนวัตถุดิบจึงไม่สามารถกำหนดปริมาณได้ ต้องขึ้นกับศักยภาพการผลิตของชุมชน
โอกาส	1) นโยบายส่งเสริมสินค้าในชุมชน 2) ชื่อเสียงของสถานที่ผลิตด้านคุณภาพสินค้า 3) ความมุ่งเน้นการรักษาสุขภาพของผู้บริโภคในปัจจุบันที่ต้องการรับประทานอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ 4) ผลิตภัณฑ์สามารถรับประทานได้ทุกชาติ ศาสนา 5) ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี คิดค้นเรื่องบรรจุภัณฑ์สามารถช่วยยืดอายุของผลิตภัณฑ์ได้นานวันยิ่งขึ้น
อุปสรรค	1) สภาพ ลมฟ้าอากาศที่ขาดช่วงในภาคใต้ ทำให้เป็นอุปสรรคต่อผลผลิตมันเทศ 2) ช่องทางการตลาดในพื้นที่ห่างไกลทำได้ยากเนื่องจากอายุผลิตภัณฑ์สั้น จึงต้องหยุดกิจกรรมสู่ตลาดใหญ่

ที่มา: ประภาพร ยางประยงค์ (2556, น. 19), *การวิเคราะห์โดยการตีความ*

สรุปและอภิปรายผล

1. การจัดการของวิสาหกิจชุมชนแปรรูปขนมมันฝรั่ง บ้านทุ่งใหญ่ อำเภอลาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินงานด้านการจัดการมีการดำเนินการเองครบทุกมิติต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ คือ ตั้งแต่การผลิตไปจนถึงการจำหน่าย ด้านผลการประกอบการของกลุ่ม มีกำไรปกติเป็นกลุ่มวิสาหกิจที่มีความเข้มแข็งตามมาตรฐานทั่วไปและมีความยั่งยืน

จากการศึกษา พบว่า วิสาหกิจชุมชนแปรรูปขนมมันฝรั่ง บ้านทุ่งใหญ่ อำเภอลาดใหญ่ จังหวัดสงขลา สมาชิกและผู้นำกลุ่มใช้เวลาว่างจากการทำอาชีพหลัก โดยมีการใช้เวลาว่างทำให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและครัวเรือนในการสร้างรายได้ให้กับชุมชน สำหรับการอภิปรายผล การศึกษาวิจัยได้สอดคล้องกับการจัดการวิสาหกิจ ชุมชน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรกรสามารถดำเนินการผลิตเป็นอาชีพเสริม เพื่อเพิ่ม รายได้ให้ต่อเนื่อง (ศศิเพ็ญ พวงสายใจ และคณะ, 2554, หน้า 14-40) ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯมีความ สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค (Demand) ที่ตระหนักด้านสุขภาพ วิสาหกิจชุมชนฯ ต้องให้ความสำคัญกับกิจกรรมทางการตลาด เนื่องจาก มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อผลการดำเนินงาน โดยการ เพิ่มรูปแบบหรือแหล่งในการกระจายสินค้าให้มีความ หลากหลายเพิ่มขึ้น เพื่อสามารถเข้าถึงผู้บริโภคเร็วขึ้น และมากขึ้นและยังสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกผักอินทรีย์โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนตำบลหนองปากครั้ง อำเภอมือง จังหวัดเชียงใหม่ (เทียน เสรรมัญ

,2558, หน้า 309-318) ที่กล่าวว่าระบบการบริหารการตลาด โดยการสร้าง กิจกรรมทางการตลาดให้กว้างขวางมากขึ้น ส่งผลต่อผลประโยชน์ของวิสาหกิจจะดีขึ้นเช่นกัน

2. การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ อุปสรรค กล่าวเฉพาะประเด็นที่ควรพัฒนา โดยแบ่ง เป็น 4 หัวข้อใหญ่ ๆ คือ การจัดการ การผลิต การจัดจำหน่าย และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชุมชน ดังนี้

1) การจัดการ สมาชิกของวิสาหกิจฯ จะต้องมีส่วนร่วม และจัดระบบโครงสร้างในการจัดการของกลุ่มให้มีความชัดเจนเพิ่มขึ้น

2) การผลิต ต้องเน้นการผลิตที่รวดเร็วและรักษามาตรฐานอย่างสม่ำเสมอ

3) การตลาด อาจมีการสำรวจตลาดอย่างต่อเนื่องเป็น ควรมีการสร้างเครือข่ายให้ครบวงจร รวมถึงควรเพิ่มรูปแบบการจัดจำหน่ายให้มีความหลากหลายมากขึ้น

4) มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชุมชนโดยจัดเป็นแหล่งบริการให้ความรู้กับชุมชนหรือผู้ที่สนใจสร้างรายได้เสริมเพื่อเกิดความเข้มแข็งมั่นคง และยั่งยืนสู่ท้องถิ่นต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. การจัดการ การผลิต และการตลาด ควร เพิ่มสภาพคล่อง ให้มีเงินทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้น เนื่องจาก รายได้ (REvenue) จากการขายอย่างเดียว อาจมีความเสี่ยงสูง เนื่องจากความไม่สม่ำเสมอ

2. การมีข้อจำกัด กรณีที่ขายผลิตภัณฑ์ได้ไม่หมด ทำให้ผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปมีอายุสั้น

3. ควรมีการส่งเสริมการจัดจำหน่าย เพื่อส่งเสริมกิจกรรมทางการตลาด ให้มีรูปแบบขยายเพิ่มขึ้น และเพื่อให้สามารถขายได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ได้แก่ การสนับสนุนสถานที่จำหน่ายที่เป็นรูปธรรมและ ต่อเนื่อง ตัวอย่างรูปแบบการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เช่น เพิ่มช่องทางการกระจายสินค้า (Channel of Distribution) ให้มีความหลากหลาย และการขยายฐานเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน อาจดำเนินการ ในรูปแบบของการสร้างความร่วมมือ (MOU) กับห้างสรรพสินค้าในชุมชน จะทำให้เกิดการขายได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดความมั่นคง และยั่งยืนของรายได้

บทสรุป

จากบทความนี้คณะผู้วิจัยได้ลงพื้นที่และรวบรวมข้อมูลพื้นฐานที่มีในชุมชนเพื่อเป็นการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้กับชุมชน จากการลงพื้นที่ได้พบว่า วิสาหกิจชุมชนแปรรูปขนมมันฝรั่งนง บ้านทุ่งใหญ่ อำเภอดอนตาล จังหวัดสกลนครเป็นกลุ่มวิสาหกิจที่น่าสนใจ เพราะเป็นชุมชนที่พึ่งพาตนเอง โดยสมาชิกในชุมชนนั้นประกอบอาชีพปลูกมันเทศ หรือภาษาถิ่นเรียกว่า “หัวมันเทศ” เมื่อนำผลผลิตที่ได้มาจำหน่ายก็ยังคงเหลือผลผลิตอยู่ส่วนหนึ่งที่ถูกคัดออกมา ทางกลุ่มแม่บ้านจึงประชุมกันว่าจะทำอย่างไรกับผลผลิตที่ไม่ได้จำหน่าย และได้ลงความเห็นว่าจะจัดตั้งเป็นกลุ่มขนมมันฝรั่งนง เพื่อนำผลผลิตมันเทศมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ขนมมันฝรั่งนง นอกจากนี้ได้ประชุมเรื่องการผลิตรสชาติว่าทำอย่างไรให้รสชาติเป็นที่ถูกใจแก่ผู้บริโภค รวมถึงการจัดหาสถานที่จัดจำหน่าย

จากที่คณะผู้วิจัยได้กล่าวมานี้เมื่อมองดูจะพบว่าการรวมตัวกันก่อให้เกิดเป็นกลุ่มขนาดย่อมทำให้เกิดเป็นอาชีพสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน ทำให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง สร้างความสามัคคีให้ชุมชน และทำให้คนในชุมชนรู้จักคุณค่าทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นของตน และรักษาไว้ให้ลูกหลานต่อไป

บรรณานุกรม

- ข้อมูลผลิตภัณฑ์ และกลุ่มอาชีพ ในตำบลทุ่งใหญ่. (2556). (ออนไลน์). www.thaitambon.com.
- ประภาพร ยางประยงค์. (2556). การจัดการวิสาหกิจชุมชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษา หมู่ที่ 8 บ้านท่าสะพาน ตำบลเขาบุปผา อำเภอมะนัง จังหวัดสงขลา. รายงานการวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
- เทียน เสรณ์มณี. (2558). การบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกผักอินทรีย์โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่. วารสารการพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต ปีที่ 3 ฉบับที่ 3 (2015) : กันยายน - ธันวาคม 2558.
- ภมรรัตน์ ชุมภูประวีโร. (2559). วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทำขนมมันฝรั่ง หมู่ 2 บ้านทุ่งใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. (ออนไลน์). <https://www.gotoknow.org/posts/603884>.
- เสรี พงศ์พิศ. (2550). เศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพมหานคร: เจริญวิทย์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2551). แผนกลยุทธ์. (ออนไลน์). https://www.nesdc.go.th/more_news.
- ศศิเพ็ญ พวงสายใจ..[และคนอื่นๆ]. (2554). การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อขับเคลื่อนปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง สำหรับการพัฒนาชุมชน. คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่:เชียงใหม่
- องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งใหญ่. (2556). (ออนไลน์). www.thungyai.go.th.

การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง Nouns ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD

A Study of a Foreign Language Learning Result on Nouns of Grade Four Students by Using the STAD Learning Activity

ภณทิลา วงศาสนธิ¹, ผศ.ดร.เจริญวิญญู สมพงษ์ธรรม² และ รองศาสตราจารย์ ดร.จรูญ คุณมี³

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี¹

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี²

อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี³

Puntila Wongsason¹, Asst.Prof.Dr. Charoenwit Sompongdam²,

and Assoc. Prof. Dr. Jaroon koonmee³

Student of Program Curriculum and Instruction, Graduate School, Ratchathani University¹

Thesis Advisor, Faculty of Education, Graduate School, Ratchathani University²

Associate Professor, Graduate School, Ratchathani University³

Email : puntila.38@gmail.com

Received June 08, 2023; Revised August 10, 2023; Accepted December 31, 2023

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง Nouns ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะทางภาษาอังกฤษและความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านอ้อมต้อม โรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (เชียงใหม่ 6) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 16 คน จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ STAD เรื่อง Nouns จำนวน 5 ชุด 2) แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ STAD เรื่อง Nouns จำนวน 5 แผน 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง Nouns เป็นข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ 4) แบบประเมินทักษะทางภาษาอังกฤษ เรื่อง Nouns และ 5) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง Nouns โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที

ผลการศึกษาพบว่า

1. ผลการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง Nouns ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD มีดังนี้

1.1 ผลการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง Nouns ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ก่อนเรียนนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับอ่อน โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 9.88 คิดเป็นร้อยละ 49.88 ส่วนหลังเรียนนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับดี โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 16.44 คิดเป็นร้อยละ 82.19

1.2 ผลการประเมินทักษะทางภาษาอังกฤษ หลังการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง Nouns ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD ครั้งที่ 1 (ชุดที่ 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 16 คน มีคะแนนทักษะทางภาษา โดยรวมเฉลี่ย เท่ากับ 9.25 คิดเป็นร้อยละ 77.08 อยู่ในระดับมาก ครั้งที่ 2 (ชุดที่ 2) มีคะแนนทักษะทางภาษา โดยรวมเฉลี่ย เท่ากับ 9.56 คิดเป็นร้อยละ 79.69 อยู่ในระดับมาก ครั้งที่ 3 (ชุดที่ 3) มีคะแนนทักษะทางภาษา โดยรวมเฉลี่ย เท่ากับ 9.69 คิดเป็นร้อยละ 80.73 อยู่ในระดับมาก ครั้งที่ 4 (ชุดที่ 4) คะแนนทักษะทางภาษา โดยรวมเฉลี่ย เท่ากับ 9.81 คิดเป็นร้อยละ 81.77 อยู่ในระดับมาก และครั้งที่ 5 (ชุดที่ 5) มีคะแนนทักษะทางภาษา โดยรวมเฉลี่ย เท่ากับ 9.88 คิดเป็นร้อยละ 82.29 อยู่ในระดับมาก

1.3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษา ต่างประเทศ เรื่อง Nouns ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ เรื่อง Nouns โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียนอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ชุดกิจกรรมการเรียนรู้, การเรียนแบบร่วมมือ STAD

ABSTRACT

The research aimed to study the results of a foreign language learning on nouns of grade four students by using the STAD learning activity in light of learning achievement, English skills and satisfaction towards the learning organizing method and to compare a learning achievement before and after students' learning. The samples were 16 grade four students of Ban Etom School affiliated to the school network 13 under the Office of Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area 1. The samples were derived by a simple random sampling. The research instruments were 1) 5 sets of the STAD on nouns, 2) 5 lesson plans on nouns, 3) a 20-item, multiple-choice test on nouns, 4) an assessment test on English skills, 5) a questionnaire on satisfaction towards learning. Statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation and t-test.

The research findings were as follows.

1. The results of the foreign language learning on nouns of grade four students through using the STAD method were as follows.

1.1 Concerning the learning achievement, it was found that prior to their learning, the students had a low learning achievement averaging 9.88 (49.88%). After learning, the students had a learning achievement at a good level averaging 16.44 (82.19%).

1.2 The students' English skill evaluations following the STAD based learning were as follows. Test 1, they had a score averaging 9.25 (77.08); test 2, they had a score averaging 9.56 (79.69); test 3, they had a score averaging 9.69 (80.73); test 4, they had a score averaging 9.81 (81.77); test 5, they had a score averaging 9.88 (82.29).

1.3 The students had the highest level of satisfaction towards a foreign language learning based on the STAD.

2. A learning achievement of grade four students following the use of the STAD on nouns had a higher average than before with a statistical significance of .01.

Keywords: Learning Activity Package, STAD-based Learning.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสังคมโลกปัจจุบันการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษาการแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิสัยทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศและใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 220) ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายมากที่สุด เนื่องจากเป็นภาษากลางที่ใช้สื่อความหมายไปเกือบทั่วโลก ทั้งในฐานะที่เป็นเครื่องมือที่จะเข้าถึงแหล่งวิทยาการต่าง ๆ และค้นคว้าความรู้ใหม่ๆ ซึ่งปัจจุบันมีคนทั่วโลกใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักในการสื่อสารถึงจำนวน 2,000 ล้านคน หรือ 1 ใน 3 ของประชากรของโลก ดังนั้นจึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะส่งเสริมให้ประชากรไทยได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษในระดับที่จะสื่อสารได้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ และการประกอบอาชีพ ตลอดจนการเจรจาต่อรองสำหรับการแข่งขันด้านเศรษฐกิจและสังคมในเวทีสากล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 1)

การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD (Student Teams Achievement Divisions) เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่แบ่งกลุ่มผู้เรียนมีความสามารถต่างกันออกเป็นกลุ่ม เพื่อทำงานร่วมกัน กลุ่มละประมาณ 4-5 คน โดยกำหนดให้สมาชิกของกลุ่มได้เรียนรู้ในเนื้อหาสาระที่ผู้สอนจัดเตรียมไว้แล้ว คณะหน้าที่ได้จากการทดสอบของสมาชิกแต่ละคนนำมารวมกันเป็นคะแนนรวมของทีม ผู้สอนจะต้องใช้เทคนิคเสริมแรง เช่น ให้รางวัล คำชมเชย ดังนั้น สมาชิกในกลุ่มต้องมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกันช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อความสำเร็จของทีม (สุวิทย์ มูลคำ, 2553, หน้า 170) ได้มีผู้นำการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD มาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งทำให้ผลการเรียนในวิชานั้น ๆ ดีขึ้นด้วย

จากการประเมินปัญหาที่พบในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (เชื่องใน 6) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 1 พบว่า นักเรียนมีพัฒนาการด้านการเรียนภาษาอังกฤษในระดับต่ำ โดยเฉพาะหลักไวยากรณ์ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนภาษาอังกฤษ ที่จะนำไปสู่การสื่อสารภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในเรื่องของการฟัง พูด อ่าน และเขียน ที่นักเรียนควรได้รับการพัฒนา แต่พบว่านักเรียนส่วนมากอ่านไม่ได้ แม้คำศัพท์ หรือประโยคง่าย ๆ อีกทั้งยังไม่สามารถเข้าใจในสิ่งที่อ่านหรือบอกความหมายได้ ซึ่งเป็นสิ่งสะท้อนคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ประกอบกับการสอบถามพูดคุยกับนักเรียนแล้วพบว่านักเรียนไม่เห็นความจำเป็นของการเรียนภาษาอังกฤษ ไม่ทราบว่าต้องเรียนภาษาอังกฤษไปเพื่ออะไร เรียนแล้วนำไปใช้ประโยชน์อะไรได้ ภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่ยาก ซึ่งชี้ให้เห็นว่านักเรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ส่งผลให้ผลการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่โรงเรียนกำหนดไว้ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ หาเทคนิควิธีการสอนตามแนวคิดใหม่ ๆ มาพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้มากขึ้น เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

จากสภาพปัญหาดังกล่าว จึงศึกษาผลการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษา ต่างประเทศ เรื่อง Nouns ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (เชื่องใน 6) โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษและเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง Nouns ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD ด้านผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ทักษะทางภาษาอังกฤษ และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง Nouns ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD

สมมุติฐานการวิจัย

ผลการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง Nouns ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง Nouns ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (เชิงใน 6) โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD โดยใช้แนวคิดของ Slavin (1995: 71) ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การนำเสนอบทเรียน (class presentation) ขั้นตอนที่ 2 การเรียนเป็นกลุ่มย่อย (team study) ขั้นตอนที่ 3 การทดสอบย่อยรายบุคคล (quizzes) ขั้นตอนที่ 4 การให้คะแนนพัฒนาการ (individual improvement scores) และขั้นตอนที่ 5 การยอมรับความสำเร็จของกลุ่ม (team recognition) ซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะทางภาษาอังกฤษ และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ ดังภาพ

ภาพกรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นเนื้อหาสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เรื่อง คำนามชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีขอบข่ายเนื้อหาแยกเป็นหน่วย ดังนี้ 1) คำนามทั่วไป 2) คำนามเอกพจน์ 3) คำนามพหูพจน์ 4) คำนามนับได้ และ 5) คำนามนับไม่ได้ ใช้เวลาในการสอน 10 ชั่วโมง โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD ตามแนวคิดของ Slavin (1995, p. 71) ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การนำเสนอบทเรียน (class presentation) ขั้นตอนที่ 2 การเรียนเป็นกลุ่มย่อย (team study) ขั้นตอนที่ 3 การทดสอบย่อยรายบุคคล (quizzes) ขั้นตอนที่ 4 การให้คะแนนพัฒนาการ (individual improvement scores) และขั้นตอนที่ 5 การยอมรับความสำเร็จ ของกลุ่ม (team recognition)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (เชิงใน 6) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 14 โรงเรียน รวมนักเรียน 132 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านอีต้อม โรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (เชิงใน 6) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.2.2 ทักษะทางภาษาอังกฤษ

3.2.3 ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD เรื่อง Nouns กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพ
2. นักเรียนมีความสามารถในการเรียน เรื่อง Nouns สูงขึ้น
3. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนและผู้สนใจในการพัฒนาการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างประเทศ และกลุ่มสาระอื่น ๆ ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบร่วมมือ STAD โดยใช้เทคนิค STAD ไปปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วิธีการดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ STAD เรื่อง Nouns กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 5 ชุด
2. แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ STAD เรื่อง Nouns กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 5 แผน
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง Nouns กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ
4. แบบประเมินทักษะทางภาษาอังกฤษ เรื่อง Nouns กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
5. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง Nouns ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษารูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experiment) แบบกลุ่มเดียวโดยทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (One - Group Pretest – Posttest Design)

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง Nouns กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นข้อสอบปรนัย แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ
2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ STAD เรื่อง Nouns กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 5 แผน ใช้เวลาในการสอน 10 ชั่วโมง ทั้งนี้ไม่รวมเวลาทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
3. ทดสอบหลังเรียน (Posttest) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง Nouns กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นข้อสอบปรนัย แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ซึ่งเป็นฉบับเดียวกันกับที่ใช้ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน
4. ประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง Nouns ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD

5. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ผลการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง Nouns ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการภาษาอังกฤษ และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้

เกณฑ์การประเมินคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

0 – 8 คะแนน คือ ระดับคุณภาพ อ่อนมาก

9 – 11 คะแนน คือ ระดับคุณภาพ อ่อน

12 – 14 คะแนน คือ ระดับคุณภาพ พอใช้

15 – 17 คะแนน คือ ระดับคุณภาพ เก่ง

18 – 20 คะแนน คือ ระดับคุณภาพ เก่งมาก

เกณฑ์การประเมินคะแนนทักษะการภาษาอังกฤษ ดังนี้

0 – 4 คะแนน คือ ระดับคุณภาพ อ่อนมาก

5 – 6 คะแนน คือ ระดับคุณภาพ อ่อน

7 – 8 คะแนน คือ ระดับคุณภาพ พอใช้

9 – 10 คะแนน คือ ระดับคุณภาพ เก่ง

11 – 12 คะแนน คือ ระดับคุณภาพ เก่งมาก

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง Nouns ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ผลการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง Nouns ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะทางภาษาอังกฤษ และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้

1.1 ผลการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง Nouns ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ก่อนเรียนนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับอ่อน โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 9.88 คิดเป็นร้อยละ 49.88 ส่วนหลังเรียนนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับดี โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 16.44 คิดเป็นร้อยละ 82.19

1.2 ผลการประเมินทักษะทางภาษาอังกฤษ หลังการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง Nouns ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD ครั้งที่ 1 (ชุดที่ 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 16 คน มีคะแนนทักษะทางภาษา โดยรวมเฉลี่ย เท่ากับ 9.25 คิดเป็นร้อยละ 77.08 อยู่ในระดับดี ครั้งที่ 2 (ชุดที่ 2) มีคะแนนทักษะทางภาษา โดยรวมเฉลี่ย เท่ากับ 9.56 คิดเป็นร้อยละ 79.69 อยู่ในระดับดี ครั้งที่ 3 (ชุดที่ 3) มีคะแนนทักษะทางภาษา โดยรวมเฉลี่ย เท่ากับ 9.69 คิดเป็นร้อยละ 80.73 อยู่ในระดับดี ครั้งที่ 4 (ชุดที่ 4) มีคะแนนทักษะทางภาษา โดยรวมเฉลี่ย เท่ากับ 9.81 คิดเป็นร้อยละ 81.77 อยู่ในระดับดี และครั้งที่ 5 (ชุดที่ 5) มีคะแนนทักษะทางภาษา โดยรวมเฉลี่ย เท่ากับ 9.88 คิดเป็นร้อยละ 82.29 อยู่ในระดับดี

1.3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษา ต่างประเทศ เรื่อง Nouns ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงค่าเฉลี่ยมากที่สุด มี 2

ข้อ คือ ข้อ 3 เนื้อหามีความง่าย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และข้อ 8 นักเรียนภูมิใจในความสำเร็จของกลุ่มและของตนเอง รองลงมาได้แก่ ข้อ 6 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลาและจุดประสงค์การเรียนรู้

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง Nouns ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD

ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง Nouns ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง Nouns โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากการศึกษาในครั้งนี้สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง Nouns ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะทางภาษาอังกฤษ และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้

1.1 ผลการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง Nouns ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ก่อนเรียนนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับอ่อน โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 9.88 คิดเป็นร้อยละ 49.88 ส่วนหลังเรียนนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับดี โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 16.44 คิดเป็นร้อยละ 82.19 ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD เป็นการเรียนที่ละผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จัดนักเรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ โดยมีผลการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับดี ปานกลางและอ่อนอยู่ในกลุ่มเดียวกัน นักเรียนทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ร่วมกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการเชื่อมโยงความรู้เก่ากับความรู้ใหม่ ผลการทดสอบของนักเรียนจะคิดเป็นคะแนนเฉลี่ยของทั้งกลุ่มและเป็นคะแนนสอบรายบุคคล นักเรียนที่เรียนเก่งจึงพยายามช่วยนักเรียนที่เรียนอ่อน เพราะจะทำให้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มดีขึ้น นักเรียนที่เรียนอ่อนก็จะพยายามช่วยตนเองเพื่อไม่ให้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำลง และทราบความก้าวหน้าของตนเองตลอดเวลา อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่ศึกษาให้มากที่สุด โดยอาศัยการร่วมมือ ช่วยเหลือกันและแลกเปลี่ยนความรู้กันระหว่างกลุ่มผู้เรียนด้วยกัน โดยวิธีการเสริมแรงและการให้รางวัลเป็นหลักเพื่อกระตุ้นความร่วมมือในการทำกิจกรรมของนักเรียนด้วยตัวของนักเรียนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ผุสดี ชันผิน (2554) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD มีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 82.14 และมีคะแนนรวมเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 76.78 ของคะแนนเต็ม เมื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 พบว่าผ่านเกณฑ์ทั้งคะแนนและจำนวนนักเรียน

1.2 ผลการประเมินทักษะทางภาษาอังกฤษ หลังการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง Nouns ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD ครั้งที่ 1 (ชุดที่ 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 16 คน มีคะแนนทักษะทางภาษา โดยรวมเฉลี่ย เท่ากับ 9.25 คิดเป็นร้อยละ 77.08 อยู่ในระดับดี ครั้งที่ 2 (ชุดที่ 2) มีคะแนนทักษะทางภาษา โดยรวมเฉลี่ย เท่ากับ 9.56 คิดเป็นร้อยละ 79.69 อยู่ในระดับดี ครั้งที่ 3 (ชุดที่ 3) มีคะแนนทักษะทางภาษา โดยรวมเฉลี่ย เท่ากับ 9.69 คิดเป็นร้อยละ 80.73 อยู่ในระดับดี ครั้งที่ 4 (ชุดที่ 4) มีคะแนนทักษะทางภาษา โดยรวมเฉลี่ย เท่ากับ 9.81 คิดเป็นร้อยละ 81.77 อยู่ในระดับดี และครั้งที่ 5 (ชุดที่ 5) มีคะแนนทักษะทางภาษา โดยรวมเฉลี่ย เท่ากับ 9.88 คิดเป็นร้อยละ 82.29 อยู่ในระดับดี ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีพัฒนาการทักษะทางภาษาที่เพิ่มสูงขึ้นตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องมาจากการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ใช้แบบฝึกหัดในการทำกิจกรรมหลายรูปแบบ เพื่อช่วยให้นักเรียนเรียนรู้คำศัพท์ง่าย ๆ อ่านออกเสียงและบอกความหมายและจดจำคำศัพท์ต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น เนื้อหา คำศัพท์ และเรื่องที่น่าสนใจเป็นเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัยและระดับของนักเรียน มีความหลากหลายน่าสนใจ ไม่ยากหรือง่ายเกินไป อีกทั้งการใช้กิจกรรมต่าง ๆ เช่น การแยกกลุ่มคำศัพท์จากบัตรรูปภาพการอ่านออกเสียงคำศัพท์จากภาพ

เกมทอยลูกเต๋า การออกมารายงานหน้าชั้นเรียน การสรุปผลการเรียนร่วมกันภายในกลุ่ม ส่งผลให้นักเรียนมีความเข้าใจและจดจำสาระสำคัญของเรื่องที่เรียนได้ สามารถเขียน อ่าน และบอกความหมายคำศัพท์ได้ นักเรียนเกิดความสุขสนุกสนาน เรียนรู้ด้วยความสนุกและผ่อนคลาย การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนการมีปฏิสัมพันธ์ที่ตระหว่างนักเรียนด้วยกัน และระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนนักเรียนมีความสุขต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนและอ่านได้ดีขึ้น และสามารถทำงานร่วมกันเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้นักเรียนมีพัฒนาการทักษะทางภาษาที่เพิ่มสูงขึ้นตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของนภัสสร รันนันท์ (2555) ได้ศึกษาการพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยการใช้กิจกรรมกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยการใช้กิจกรรมกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑกานต์ พิบูลแถว (2558) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่าน-เขียนและแรงจูงใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์ (STAD) พบว่า ความสามารถในการอ่าน-เขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์ (STAD) หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง Nouns ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD ทำให้นักเรียนสนุกกับการเรียน เกิดความสนใจในการเรียนทำให้การเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นการเรียนที่สนุก อีกทั้งแบบฝึกหัดมีแบบเฉลยไว้ให้นักเรียนได้ตรวจสอบการฝึก ทำให้นักเรียนทราบความก้าวหน้าด้านการเรียนของตนเอง ประกอบกับการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD นักเรียนได้เรียนรวมเป็นกลุ่มและได้ช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม การเรียนทำให้เกิดการแข่งขัน มีการยกย่องกลุ่มที่ได้รับการพัฒนา ทำให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนและเกิดความสุขสนุกสนาน ส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนในระดับมาก เป็นไปตามแนวคิดของ สิริกาญจน์ สิงห์เสน (2556) ที่กล่าวว่า ความพึงพอใจในการเรียน หมายถึง ความรู้สึกทางบวกของนักเรียนที่แสดงออกทางพฤติกรรมหรือความคิดเห็นที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรืองานนั้น ๆ จนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ผุสดี ชันผนิก (2554) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD พบว่า โดยภาพรวม ความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญจิราภรณ์ จินโน (2558) ได้ศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษที่เรียนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษที่เรียนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง Nouns ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง Nouns โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หมายความว่า ความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้น แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง Nouns ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD เรียน มีประสิทธิภาพน่าพอใจ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนได้ทำกิจกรรมการเรียนตามกิจกรรมที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นตามกระบวนการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้ร่วมมือและช่วยเหลือในการเรียนรู้ โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งเป็นลักษณะการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างอย่างชัดเจนมีการทำงานร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตัวและส่วนรวมเพื่อใหตนเองและสมาชิกในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นต่อการทำงาน

ส่งผลต่อความรับผิดชอบของนักเรียนเอง ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวณีย์ พิมพ์ดี (2553) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษและพฤติกรรมการมีส่วนร่วมโดยใช้วิธีเรียนแบบกลุ่มแข่งขันแบ่งตามผลสัมฤทธิ์ (STAD) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังจากนักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เรื่องโครงสร้างประโยคพื้นฐาน โดยใช้วิธีเรียนแบบกลุ่มแข่งขันแบ่งตามผลสัมฤทธิ์ (STAD) แล้วมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การเตรียมการใช้ชุดกิจกรรม การแบ่งกลุ่มนักเรียนควรมีการยืดหยุ่นในเรื่องของการจัดกลุ่ม แต่ไม่ผิดหลักการแบ่งกลุ่ม เพราะนักเรียนที่ได้เรียนรู้กับเพื่อนสนิทจะทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างมั่นใจ ครูต้องแจ้งผลการพัฒนาให้นักเรียนได้รับทราบทุกครั้ง เพราะจะทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนและได้รับทราบผลการเรียนของตนเอง และครูควรแนะนำวิธีการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD ให้เข้าใจเป็นอย่างดีก่อนการจัดกิจกรรม

1.2 การจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง Nouns ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ STAD ครูควรให้ความสนใจนักเรียนอย่างใกล้ชิด และวางบทบาทของตนเอง เป็นผู้แนะนำแก่นักเรียน ไม่ใช่ผู้บอก รวมทั้งควรคำนึงว่าการทำกิจกรรมในใบงาน (ชิ้นงาน) ไม่ใช่การทดสอบ ดังนั้นเมื่อนักเรียนยังไม่บรรลุเป้าหมายของการทำกิจกรรม ครูผู้สอนอาจช่วยเหลือเป็นรายบุคคล จนกว่านักเรียนจะเกิดความรู้ความชำนาญในที่สุด

1.3 การจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง Nouns ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ STAD ครูควรยืดหยุ่นในเรื่องเวลา เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน หรือมอบหมายชิ้นงานและชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ STAD

1.4 ในการนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง Nouns ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไปใช้ในการเรียนการสอนให้บรรลุตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นครูและนักเรียน ควรปฏิบัติดังนี้

1.4.1 ครูผู้สอน จะต้องมีการเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1) ศึกษารายละเอียดของแผนการจัดการเรียนรู้ในขั้นตอนต่าง ๆ ให้เข้าใจก่อนนำไปใช้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อผู้เรียน เช่น สารการเรียนรู้ สารสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียน การวัดผลและประเมินผล

2) ศึกษารายละเอียดของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ STAD ให้เข้าใจ ทั้งแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน เนื้อหาใบความรู้ ใบกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ศึกษาแบบประเมิน แต่ละชนิดให้เข้าใจและนำมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

1.4.2 นักเรียน จะต้องมีการเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1) ศึกษาคำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เข้าใจก่อนที่จะลงมือปฏิบัติกิจกรรมในชุดกิจกรรม และปฏิบัติกิจกรรมตามลำดับขั้นตอน

2) ในระหว่างที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ถ้านักเรียนมีข้อสงสัย สามารถปรึกษา หรือ สอบถามจากเพื่อนในกลุ่ม หรือครูผู้สอนในระหว่างการเรียนรู้ได้

3) เมื่อนักเรียนเรียนจบแต่ละชุดกิจกรรม ให้ทำแบบทดสอบหลังเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อประเมินผลการเรียนรู้และตรวจคำตอบจากแบบเฉลย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรสร้างชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการพูด และการฟัง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง Nouns ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ STAD

2.2 ควรมีการทำวิจัยเปรียบเทียบผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง Nouns ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับการสอนรูปแบบอื่น ๆ

2.3 ควรมีการศึกษาค้นคว้าผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยอื่น ๆ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2553). **แผนยุทธศาสตร์ปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (พ.ศ.2549-2553)**. สืบค้น www.moe.go.th สืบค้นเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2563.
- นภัสสร รันนันท. (2555). **การพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยการใช้กิจกรรมกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญจิราภรณ์ จินโน. (2558). **ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษที่เรียนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ผุสดี ชันผีก. (2554). **การพัฒนากิจกรรมการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD**. ปรินญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มนทกานต์ พิบูลแถว. (2558). **ความสามารถในการอ่าน-เขียนและแรงจูงใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลโพธารามด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค การแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์ (STAD)**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- สิริกัญจน์ สิงห์เสน (2556). **ผลการใช้แบบฝึกทักษะการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2553). **19 วิธีการจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ**. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- เสาวนีย์ พิมพ์ดี. (2553). **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษและพฤติกรรมมีส่วนร่วมโดยใช้วิธีเรียน แบบกลุ่มแข่งขันแบ่งตามผลสัมฤทธิ์ (STAD) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- Slavin, E.R. (1995). **Cooperative Learning: Theory Research and Practice**. 2nd ed. Massachusetts: Simon and Schuster.

**การศึกษาผลการเรียนรู้ กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ เรื่องการสร้างตัวอักษรและข้อความ
โดยการจัดการเรียนรู้ใช้โครงงานเป็นฐานของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1
Study of learning outcomes Professional Competency Group Topic Creation of Letters and
Messages By learning to use Base project Of vocational certificate level 1**

ณฐาสุนันท์ ชินโนจันทร¹, ผศ.ดร.เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม², สิริมา บุณกกุล³, และกนกกาญจน์ ศรีสุรินทร์⁴

Nachadasunan Chinnonchan¹, Asst. Prof. Dr. Charoenwit Sompongtham²,

Sirima Boonkuson³ and Kanokkan Srisurin⁴

นักศึกษาศาสาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี¹

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี²

อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชธานี^{3,4}

Students of Program Curriculum and Instruction, Graduate school Ratchathani University¹

Thesis Advisor, Faculty of Education, Graduate School, Ratchathani University²

Professor, Graduate School, Ratchathani University^{3,4}

E-mail : nachadasuna9@gmail.com

Received June 10, 2023; Revised August 12, 2023; Accepted December 31, 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ เรื่อง การสร้างตัวอักษรและข้อความ โดยการจัดการเรียนรู้ใช้โครงงานเป็นฐาน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 1.1) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน 1.2) ทักษะกระบวนการจัดทำโครงงาน 1.3) ด้านความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้น ปีที่ 1 พณิชยกรรม สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 4 วิทยาลัยเทคนิคเดชอุดม ปีการศึกษา 2563 จำนวน 2 ห้อง นักเรียน 40 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ห้องเรียนในการสุ่ม เครื่องที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ชนิด ได้แก่ 1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94 2) แบบฝึกทักษะกระบวนการจัดทำโครงงาน มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก 3) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบก่อนเรียน การทดสอบหลังเรียน หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่กรณีกกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการเรียนรู้เรื่องการสร้างตัวอักษรและข้อความโดยการจัดการเรียนรู้ใช้โครงงานเป็นฐาน

1.1 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน เรื่องการสร้างตัวอักษรและข้อความ โดยการจัดการเรียนรู้ใช้โครงงานเป็นฐาน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 รายวิชาโปรแกรมกราฟิก ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 วิทยาลัยเทคนิคเดชอุดม กรณีก่อนเรียน นักเรียนมีคะแนนผลการเรียนอยู่ในระดับ น้อย และกรณีหลังเรียนนักเรียนมีด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับ ดี

1.2 .ด้านทักษะกระบวนการจัดทำโครงงาน เรื่องการสร้างตัวอักษรและข้อความ โดยการจัดการเรียนรู้ใช้โครงงานเป็นฐาน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 โดยรวมและรายทักษะ 4 ทักษะ อยู่ในระดับดีมาก ทั้ง 3

ทักษะ ทักษะร่วมวางแผน ทักษะร่วมปฏิบัติงานกลุ่ม ทักษะผลงานกลุ่ม อยู่ในระดับดีมาก และทั้ง 1 ทักษะ ทักษะการวิเคราะห์งาน อยู่ในระดับดี

1.3. ด้านความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้พบว่านักเรียน เรื่องการสร้างตัวอักษรและข้อความ โดยการจัดการเรียนรู้ใช้โครงงานเป็นฐาน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ชั้นปีที่ 1 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ เรื่องการสร้างตัวอักษรและข้อความ โดยการจัดการเรียนรู้ใช้โครงงานเป็นฐาน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การเรียนรู้โครงงานเป็นฐาน,การสร้างตัวอักษรและข้อความ

Abstract

This research paper aims to 1) study the learning achievement of specific professional competency groups on creating characters and texts By managing learning using a project as a base Of vocational certificate level 1 students 1.1) The academic achievement of students before and after studying 1.2) Project preparation process skills 1.3) Satisfaction with learning management 2) To compare academic achievement Of students before and after class The sample group was vocational certificate level 1 students. Commerce, Computer Science Vocational Training Institutes in Northeastern Region 4 Det Udom Technical College, Academic Year 2020, 2 rooms, 40 students were randomly acquired. By using the classroom to randomize There are 3 types of research instruments. Including 1) a test to measure academic achievement The confidence value of .94 2) The skill training process of the project preparation. The quality was at a very good level. 3) The satisfaction questionnaire on learning management. This research analyzed the data by finding the pre-test, post-test, percentage, average, standard deviation, the statistics in the case of dependent sample t-test.

The results of the research can be summarized as follows:

1. Learning outcomes on creating letters and texts by using a project-based learning management.

1.1 The aspect of academic achievement before and after learning about creating letters and texts By managing learning using a project as a base Of vocational certificate level 1 students, graphics program, semester 1, academic year 2020, Det Udom Technical College Case before study The students had a low academic performance score and in the case after class the students had a good level of academic achievement.

1.2. Skills in project preparation process Subject to creating letters and messages By managing learning using a project as a base The overall level of vocational certificate level 1 students and each of the 4 skills were very good. Group collaboration

1.3. The satisfaction with learning management, it was found that the students Subject to creating letters and messages By managing learning using a project as a base Of vocational certificate students In the first year, the students were satisfied with the learning arrangement. The overall mean is 3.87, which is at a high level.

2. The results of comparison of learning outcomes Academic achievement Specific professional competency groups About creating letters and texts By managing learning using a project as a base Of vocational certificate level 1 students with academic achievement after study Higher than before studying

With statistical significance at the .05 level. skills Group portfolio skills At a very good level and both skills of job analysis skills are at a good level

Keywords: Learning based Projects, Creating Letters and text

บทนำ

ปัจจุบันเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทในการดำเนินงานต่าง ๆ ในทุกวงการโดยเฉพาะอย่างยิ่งในวงการศึกษาของไทยมีการตื่นตัวมาก ในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์ช่วยในการเรียนการสอนมากขึ้น ซึ่งการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในการศึกษาเป็นการฝึกทักษะของ ผู้เรียนให้สามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการศึกษาหาความรู้ และให้ผู้เรียนได้เตรียมความพร้อมที่จะทำงานในสังคมปัจจุบันต่อไป การเรียนการสอนในห้องเรียนเป็นวิธีการที่ใช้กันมานานมีเทคนิคการสอนมากมายที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นการบรรยายอภิปรายสาธิตหรือวิธีการอื่นๆ หรือ อย่างไรก็ตามการเรียนการสอนในห้องเรียนที่มีผู้เรียนจำนวนมากก็เป็นการยากที่จะให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ทันกัน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษา ได้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่า ผู้เรียนมีความสำคัญอย่างที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพโดยต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล” (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ 2542, หน้า 12-13) การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและก่อเกิดนิสัยที่ดี จึงต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาหาความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่างๆ ควบคู่กับการทำงานร่วมกัน ในขณะเดียวกันสังคม ในยุคปัจจุบันได้พัฒนาให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีใช้ในการจัดการศึกษา ผู้เรียนสามารถค้นคว้ารวบรวมข้อมูล คิดวิเคราะห์ ออกแบบการปฏิบัติงาน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการแสวงหาความรู้และสร้างผลงานได้ด้วย ตนเอง การจัดการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สามารถช่วยสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เฝ้าหาความรู้ด้วยตนเอง สามารถทำกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเพิ่มทักษะให้ผู้เรียนได้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 เป็นหลักสูตรหลังมัธยมศึกษาตอนต้นหรือ เทียบเท่า ที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และเพื่อยกระดับ การศึกษาวิชาชีพของบุคคลให้สูงขึ้น สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษา แห่งชาติ เป็นไปตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ และกรอบคุณวุฒิวิชาชีพศึกษาแห่งชาติ ตลอดจนยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพ โดยเน้นการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ เพื่อพัฒนาสมรรถนะกำลังคนระดับฝีมือ รวมทั้งคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ และกิจนิสัยที่เหมาะสมในการทำงาน ให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน ชุมชน สังคม และสามารถประกอบอาชีพอิสระได้ โดยเปิดโอกาส ให้ผู้เรียนเลือกระบบและวิธีการเรียนได้อย่างเหมาะสมตามศักยภาพ ตามความสนใจและโอกาสของตน ส่งเสริมให้มีการประสานความร่วมมือเพื่อจัดการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรร่วมกันระหว่างสถาบัน สถานศึกษา หน่วยงาน สถานประกอบการและองค์กรต่าง ๆ ทั้งในระดับชุมชน ระดับท้องถิ่นและระดับชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2542, หน้า 12-13)กิจกรรมการเรียนการสอนเปลี่ยนแปลงไป ตลอดจนสื่อการสอน และเทคนิคต่าง ๆ เข้ามามีบทบาท มากขึ้นในด้านกระบวนการเรียนการสอน และเป็นที่ยอมรับกันว่าผู้เรียนแต่ละคนมีความสามารถในการรับรู้ ความสนใจ ความพร้อม และความต้องการเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ อันเป็นผลทาง วิทยาศาสตร์มาใช้ร่วมกันอย่างเป็นระบบ เพื่อแก้ปัญหาและคุณลักษณะความสามารถของมนุษย์ให้ ก้าวหน้าต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นคอมพิวเตอร์ยังได้เข้ามามีบทบาทในทุกวงการโดยเฉพาะอย่างยิ่งในวงการศึกษาได้มีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการงานต่างๆ มากมาย เช่น ด้านการออกแบบตัวอักษร ได้นำมาใช้ในการจัดทำป้ายต่างๆ ด้านการจัดการ เรียนการสอน ได้นำมาใช้ในการเก็บสถิตินักเรียนเข้าเรียน ทำเกรดเฉลี่ย ฯลฯ ด้านการเรียนการสอนที่ด้วยหนังสือ ในยุคที่มีการนำเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในวิธีการดำเนินชีวิตมากขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2542, หน้า 12-13) รูปแบบการเรียนการสอน เรื่อง การสร้างตัวอักษรและข้อความ โดยการจัดการเรียนรู้ใช้โครงงานเป็นฐาน (Project Based) การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามศักยภาพและความสนใจ โดยการจัดการเรียนรู้ใช้โครงงานเป็นฐาน ซึ่งเป็นรูปแบบวิธีสอนที่จะนำนักเรียนเข้าสู่การแก้ปัญหา โดยนักเรียน เป็นผู้ค้นคว้าและปฏิบัติสามารถสร้างชิ้นงานได้สำเร็จด้วย

ตนเอง ที่เน้นให้นักศึกษาได้ศึกษาด้วยตนเองเป็นรายบุคคลจากรายวิชาโปรแกรมกราฟิก Graphics program ที่ใช้หลักการสร้าง ใช้ในการจัดการศึกษาและการวัดผลประเมินผล เพื่อช่วยลดปัญหาในการจัดการเรียนการสอน และช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจ และเข้าในบทเรียนดีขึ้น โดยที่กล่าวมาแล้วเบื้องต้นว่าในปัจจุบันคอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทที่สำคัญในการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น เพราะเป็นสื่อการเรียนรู้ที่มีทั้งภาพและเสียง ทำให้สร้างความสนใจของผู้เรียน และเกิดแรงจูงใจหรือแรงขับในการเรียนได้เป็นอย่างดี อีกทั้งนี้ทำให้ผู้เรียนไม่รู้สึกเบื่อหน่ายกับการเรียนในเนื้อหา นั้น ๆ การใช้สื่อหรือโปรแกรมเข้ามาสอนเพิ่มเติมให้กับ ผู้เรียนในเวลาที่ นอกเหนือจากการเรียนในเวลาปกติ เป็นการออกแบบตัวอักษรโดยใช้คอมพิวเตอร์ เป็นผู้แสดงบทเรียนแล้วตามด้วยแบบฝึกหัดให้ ผู้เรียนได้ลองทำตาม การทำแบบฝึกหัดหรือ แบบทดสอบกับคอมพิวเตอร์โดยตรงแบบนี้เรียกว่า เป็นการเรียนรู้แบบปฏิสัมพันธ์ (Interactive) ทำให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบความคิดของตัวเองว่าถูกหรือผิดอย่างไร ทำไมจึงทำผิด และจะทำให้ผู้เรียน สามารถแก้ไข แนวคิดของตนเองได้ทันทีการสร้างตัวอักษรและข้อความสามารถสนองความต้องการในการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความ แตกต่างระหว่าง บุคคลได้อย่างดีและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนตามเวลาที่สะดวกตามความสนใจ ของผู้เรียนและที่สำคัญที่สุดคือมีการประเมินผล ในตนเองเพื่อให้ผู้เรียน เห็นผลสำเร็จเห็นความเจริญก้าวหน้าของตนในการเรียนรู้ในแต่ละตอนแต่ละหน่วยการเรียนรู้ จากเหตุผลและ ความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนในรายวิชา โปรแกรมกราฟิก จึงสนใจศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพ เฉพาะ โดยการจัดการเรียนรู้ใช้โครงงานเป็นฐาน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ รายวิชาโปรแกรมกราฟิก และใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการเรียนรู้ในสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ พณิชยกรรม ให้เป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้ กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ เรื่องการสร้างตัวอักษรและข้อความโดยการจัดการ เรียนรู้ใช้โครงงานเป็นฐาน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะกระบวนการ จัดทำโครงงาน และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ เรื่องการสร้างตัวอักษรและข้อความ โดยการจัดการเรียนรู้ใช้โครงงานเป็นฐาน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่

สมมติฐานของการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ เรื่องการสร้างตัวอักษรและข้อความโดยการจัดการเรียนรู้ใช้ โครงงานเป็นฐานของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาในขอบเขตเนื้อหา กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ เรื่องการสร้างตัวอักษรและข้อความโดย การจัดการเรียนรู้ใช้โครงงานเป็นฐาน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาของการเรียนเป็น กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ หน่วยที่ 5 เรื่องการสร้างตัวอักษรและข้อความ ในรายวิชา โปรแกรมกราฟิก Graphics program การจัดการเรียนรู้ใช้โครงงานเป็นฐาน ซึ่งกำหนดขอบเขต เนื้อหาที่จะพัฒนา และจะ นำมาทดลองมีทั้งหมด 1 หน่วย คือ หน่วยที่ 5 เรื่องการสร้างตัวอักษรและข้อความ จำนวน 1 แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบการ จัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) ขั้นกระตุ้นความสนใจ เป็นการให้ความรู้ขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการทำโครงงาน ให้กับผู้เรียน
- 2) ขั้นกำหนดปัญหา เป็นการกำหนดหัวข้อประเด็นที่จะศึกษาโดยอาจจะเป็นครูหรือผู้เรียนเป็นผู้กำหนดก็ได้
- 3) ขั้นวางแผนเป็นการกำหนดขอบเขตในการศึกษาของการทำโครงงานเรื่องนั้น
- 4) ขั้นการปฏิบัติ เป็นการลงมือปฏิบัติและเก็บข้อมูล

5) ขึ้นสรุปและนำเสนอ เป็นการวิเคราะห์ แปลผลข้อมูลที่เก็บได้มาเรียบเรียงอภิปรายผลแล้วจึงนำไปเสนอผลการจัดกิจกรรม อังคณา ตุงคะสมิต (2559, หน้า 38-40)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคนิคเดชอุดม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 2 ห้อง นักเรียน 40 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1/2 วิทยาลัยเทคนิคเดชอุดม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1 ห้อง นักเรียนจำนวน 20 คน ซึ่งคัดเลือกโดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน

3.2 ตัวแปรตาม คือ ผลการเรียนรู้

3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.2.2 ทักษะกระบวนการจัดทำโครงงาน

3.2.3 ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ระหว่างเดือนมิถุนายน 2563 ถึงตุลาคม 2563 ใช้เวลาทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน สอนครั้งละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 16 ชั่วโมง (ไม่รวมเวลาทดสอบหลังเรียนและตอบแบบสอบถาม) ผู้วิจัยดำเนินการสอนเอง

เครื่องมือในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน

จำนวน 1 แผน มี 5 ขั้นตอน รวมทั้งสิ้น 16 ชั่วโมง ดังนี้

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (2 ชั่วโมง)

ขั้นที่ 2 กำหนดปัญหา (2 ชั่วโมง)

ขั้นที่ 3 วางแผน (2 ชั่วโมง)

ขั้นที่ 4 ลงมือปฏิบัติ (8 ชั่วโมง)

ขั้นที่ 5 สรุปและนำเสนอ (2 ชั่วโมง)

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การสร้างตัวอักษรและข้อความ โดยการจัดการเรียนรู้ใช้โครงงานเป็นฐาน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคนิคเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ จำนวน 1 ฉบับ

3. แบบประเมินทักษะกระบวนการจัดการเรียนรู้ใช้โครงงานเป็นฐาน

แบบประเมินทักษะกระบวนการจัดการเรียนรู้ใช้โครงงานเป็นฐาน เรื่อง การสร้างตัวอักษรและข้อความ โดยการจัดการเรียนรู้ใช้โครงงานเป็นฐาน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคนิคเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี

4. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้

แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การสร้างตัวอักษรและข้อความ โดยการจัดการเรียนรู้ใช้โครงงานเป็นฐาน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคนิคเดชอุดม เป็น แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ตามวิธีของ ลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ

มี 11 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ผลการเรียนรู้ กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะหน่วยที่ 5 เรื่อง การสร้างตัวอักษรและข้อความโดยใช้โครงงานเป็นฐาน ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคนิคเดชอุดม

ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะกระบวนการจัดทำโครงงานและความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การสร้างตัวอักษรและข้อความ โดยใช้โครงงานเป็นฐาน ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคนิคเดชอุดม ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติที่แบบกรณีกกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent Samples)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปได้ ดังนี้

1 ผลการเรียนรู้เรื่องการสร้างตัวอักษรและข้อความโดยการจัดการเรียนรู้ใช้โครงงานเป็นฐาน

1.1 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน เรื่องการสร้างตัวอักษรและข้อความ โดยการจัดการเรียนรู้ใช้โครงงานเป็นฐาน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 รายวิชาโปรแกรมกราฟิก ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 วิทยาลัยเทคนิคเดชอุดม กรณีก่อนเรียน นักเรียนมีคะแนนผลการเรียนอยู่ในระดับ น้อย และกรณีหลังเรียนนักเรียนมีด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับ ดี

1.2 .ด้านทักษะกระบวนการจัดทำโครงงาน เรื่องการสร้างตัวอักษรและข้อความ โดยการจัดการเรียนรู้ใช้โครงงานเป็นฐาน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 โดยรวมและรายทักษะ 4 ทักษะ อยู่ในระดับดีมาก ทั้ง 3 ทักษะ ทักษะร่วมวางแผน ทักษะร่วมปฏิบัติงานกลุ่ม ทักษะผลงานกลุ่ม อยู่ในระดับดีมาก และทั้ง 1 ทักษะ ทักษะการวิเคราะห์งาน อยู่ในระดับดี

1.3. ด้านความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้พบว่านักเรียน เรื่องการสร้างตัวอักษรและข้อความ โดยการจัดการเรียนรู้ใช้โครงงานเป็นฐาน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ เรื่องการสร้างตัวอักษรและข้อความ โดยการจัดการเรียนรู้ใช้โครงงานเป็นฐาน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. การอภิปรายผลการเรียนรู้ กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ เรื่อง การสร้างตัวอักษรและข้อความ โดยการจัดการเรียนรู้ใช้โครงงานเป็นฐาน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 รายวิชาโปรแกรมกราฟิก ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 วิทยาลัยเทคนิคเดชอุดม มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยทำการทดสอบสมมติฐาน เรื่อง การสร้างตัวอักษรและข้อความ โดยการจัดการเรียนรู้ใช้โครงงานเป็นฐาน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 รายวิชาโปรแกรมกราฟิก ภาคเรียน

ที่ 1 ปีการศึกษา 2563 วิทยาลัยเทคนิคเดชอุดม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องจากวัดประเมินผลการเรียนรู้ได้ทันที่ด้วยการทำแบบฝึกทักษะทำให้ผู้เรียนทราบถึงความก้าวหน้าในการเรียนของตนเองทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และส่งผลให้การเรียนมีประสิทธิภาพดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนิรุทธ สถิมนัน (2550) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่มีต่อการเรียนรู้แบบนำตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา วัดดูประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและพัฒนารูปแบบ การจัดการเรียนรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการสำหรับนักศึกษาใน ระดับอุดมศึกษา 2) เปรียบเทียบการเรียนรู้แบบนำตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการเรียน กับหลังเรียนของนักศึกษาในกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการบน เครือข่ายอินเทอร์เน็ต 3) เปรียบเทียบ การเรียนรู้แบบนำตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตกับ กลุ่มที่จัดกิจกรรมการสอนแบบโครงการในห้องเรียนปกติ และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบที่พัฒนาขึ้นโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการบนเครือข่าย อินเทอร์เน็ต มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการ เรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมาก

1.2 ด้านทักษะกระบวนการจัดทำโครงการ เรื่อง การสร้างตัวอักษรและข้อความ โดยการจัดการเรียนรู้ใช้โครงการเป็นฐาน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 รายวิชาโปรแกรมกราฟิก ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 วิทยาลัยเทคนิคเดชอุดม นักเรียนมีทักษะกระบวนการจัดทำโครงการ อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องจากแบบการฝึกทักษะมีการสร้างความสนใจเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจด้วยภาพ ข้อความ และสีทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีกว่าการเรียนแบบปกติ การจัดการเรียนการสอนในแต่ละแผนการเรียนผู้วิจัยได้ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มทำงานร่วมกันในทุกๆ ครั้งที่สอน จึงทำให้นักเรียนมีทักษะกระบวนการจัดทำโครงการ ทักษะการวางแผน ทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะการปฏิบัติงานกลุ่ม และทักษะผลงานกลุ่ม ส่งผลให้งานกลุ่มออกมาสมบูรณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริรัตน์ สุทธิสนธิ (2553) เรื่อง การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเว็บเรื่อง การใช้ Microsoft Access ด้วยวิธีแบบทบทวนร่วมกับ Project Based จากเหตุผลดังกล่าวสนับสนุนว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบฝึก ทบทวนบนอินเทอร์เน็ต โดยใช้เทคนิคโครงการเป็นฐาน รายวิชาการสร้างการ์ตูนด้วยโปรแกรม Adobe Flash เรื่องการใช้เครื่องมือสร้างภาพการ์ตูน มีผลทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

1.3 ด้านความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การสร้างตัวอักษรและข้อความ โดยการจัดการเรียนรู้ใช้โครงการเป็นฐาน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 รายวิชาโปรแกรมกราฟิก ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 วิทยาลัยเทคนิคเดชอุดม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้เรียนมีความชอบเพราะได้ฝึกทักษะการใช้เครื่องมือใน โปรแกรมมากขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อการเรียนวิชาการออกแบบกราฟิกเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากการนำไปใช้ปฏิบัติกับผู้เรียนรายกลุ่มเพื่อพิจารณาความเข้าใจและข้อผิดพลาดต่างๆก่อนนำไปใช้จริงทำให้บทเรียนการสร้างตัวอักษรและข้อความมีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับการนำไปใช้กับการเรียนการสอนได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัสรินทร์ ตระกูลรัตนานนท์ (2550) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบ สาดิต วิชาการาฟิกและมัลติมีเดียเบื้องต้น ในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีวรนาถบางเขน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 60 คน พบว่าประสิทธิภาพได้ 86.33/84.66 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้และทักษะของผู้เรียนมีค่าสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบ สาดิตอยู่ในระดับมาก ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม

2. ผลการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจาก สามารถประเมินผลการเรียนรู้ได้ทันที่ด้วยการทำแบบฝึกทักษะก่อนเรียนหลังเรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และส่งผลให้การเรียนมีประสิทธิภาพสูงขึ้นสอดคล้องกับ สุดใจ เกตุเคหา (2547) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการคิดและการแก้ปัญหาโดยการสอน แบบโครงการเป็นฐาน การจัดการเรียนรู้แบบโครงการที่มุ่งเน้นกระบวนการกลุ่ม เรื่อง การผลิต สารชีวภาพ

เพื่อการเกษตร วิชาสารชีวภาพในงานผลิตพืช ทำให้ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ประเมินทักษะ การคิดและแก้ไขปัญหาโดยไม่ต้องซ่อมเสริม คิดเป็นร้อยละ 97.27 ทำให้ผู้เรียนสามารถจัดทำ ผลิตภัณฑ์สารชีวภาพเพื่อการเกษตรได้อย่างมีคุณภาพที่มีความหลากหลายตาม ความสนใจและ ความถนัดของกลุ่ม ร้อยละ 100

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การใช้แบบทดสอบแบบทักษะกระบวนการจัดทำโครงการเป็นฐานเพียงอย่างเดียวอาจทำให้ไม่สามารถวัดความสามารถของผู้เรียน จึงควรนำกิจกรรมการวัดและประเมินผลแบบอัตนัยและแบบอื่นๆเข้ามาาร่วมด้วย

1.2 การเรียนการสอนด้วยโปรแกรมกราฟิกในห้องปฏิบัติการ ควรมีอุปกรณ์มัลติมีเดีย เพื่อพัฒนาการสร้างตัวอักษรและข้อความในการทำโครงการด้านอาชีพการออกแบบตัวอักษรที่หลากหลาย

1.3 การควบคุมผู้เรียนในชั้นเรียนที่มีระบบอินเทอร์เน็ตนั้น ทำได้ยากเพราะผู้เรียนบางคนขาดความตั้งใจในการเรียนมักให้ความสนใจทางด้านอินเทอร์เน็ตแทน ดังนั้น แบบฝึกทักษะจึงควรมีปฏิสัมพันธ์ และมีการลงมือปฏิบัติที่ให้ผลตอบกลับทันทีเพื่อสร้างความเข้าใจและความน่าสนใจในตัวแบบฝึกทักษะ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาและพัฒนาทักษะกระบวนการจัดทำโครงการเป็นฐาน ให้เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้

2.2 ควรศึกษาและพัฒนาแผนการเรียนรู้โครงการเป็นฐานเพื่อนำไปใช้กับรายวิชาอื่นๆ

2.3 ควรมีการพัฒนาโปรแกรมกราฟิกช่วยสอนผ่านเว็บ เรื่องการใช้โปรแกรมกราฟิก Graphics program ในรูปแบบบททวนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าไปทบทวนเนื้อหาที่ตนเองเรียนไม่ทันในชั้นเรียน

บรรณานุกรม

- รัสรินทร์ ตระกูลรัตนานนท์. (2550). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบสาธิตวิชาการฟิสิกส์และมัลติมีเดียเบื้องต้น. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษา. มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ศิริรัตน์ สุทธิสนธิ. (2553). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเว็บ เรื่องการใช้ Microsoft Access ด้วยวิธีแบบ ทบทวนร่วมกับ Project Based. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : สำนักงาน.
- สุดใจ เกตุเดชา. (2547). การพัฒนาทักษะการคิดและการแก้ปัญหา โดยการสอนแบบโครงงานที่เน้นกระบวนการกลุ่ม สัมพันธ์ ในการผลิตสารชีวภาพทางการเกษตร วิชา สารชีวภาพในงานผลิต พืชระดับชั้น ปวส. 2/1 ภาคเรียน 1 ปีการศึกษา. เพชรบูรณ์ : วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบูรณ์ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 5 สำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- อนิรุทธ สติมัน. (2550). ศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่มีต่อ การเรียนรู้แบบนำตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาการศึกษา ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อังคณา ตุงคะสมิต. (2559). เอกสารประกอบการอบรมเรื่องการพัฒนาการเรียนการสอนด้วยโครงงาน. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา
กลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอำนาจเจริญ

The State of Using Information Technology in Management
for administration in Prasrijaroenrat school group, Under
Amnat Charoen Primary Educational Service Area Office

ชนภัทร พรมสูงค์¹ และเจริญวิชญ์ สมพงษ์ธรรม²

Pattanapong Pongchano¹ and Charoenwitch Somphongtam²

นักศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี¹

อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี²

Student of Program Education Administration, Graduate School, Ratchathani University¹

Thesis Advisor, Faculty of Education, Graduate School, Ratchathani University²

Email : pattanapong.pongchano@gmail.com

Received June 12, 2023; Revised August 14, 2023; Accepted December 31, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน และ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร กลุ่มตัวอย่างจำนวน 99 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณารายด้าน ด้านการบริหารงานวิชาการและด้านการบริหารงานทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) แนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา นำเทคโนโลยีมาพัฒนาทั้ง 4 ด้านการบริหารงาน เช่น ด้านงานวิชาการมีการแข่งขันออนไลน์ การให้ความรู้ทางเว็บไซต์ การพัฒนาสื่อการสอนให้เข้ากับปัจจุบัน ควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของงานสารสนเทศ ควรพัฒนาเป็นระบบจัดเก็บข้อมูลและทำให้อยู่บนเครือข่ายเดียวกัน ควรใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการบริหารงานงบประมาณ จัดอบรม สัมมนาเพิ่มเติมประสบการณ์และความรู้

คำสำคัญ: เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร, โรงเรียนประถมศึกษา

ABSTRACT

This research aimed to study and compare conditions and problems of The information technology Usage for administration primary school in Prasrijaroenrat school group, Under Amnat Charoen Primary

Educational Service Area Office. And study guidelines for the development of Information technology in management. Categorized by school sizes, the sample consisted of 99 teachers. The tool used for collecting the data was 5-level rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis consisted of mean, standard deviation, Independent Sample t-test

The research results revealed as follows:

1. In general, the conditions and problems of The information technology Usage for administration primary school in Prasrijaroenrat school group, Under Amnat Charoen Primary Educational Service Area Office were at middle level.

2. The schools with different sizes; small and medium generally showed different information technology Usage conditions with statistical significance at 0.05.

3. The schools with different sizes generally showed different information technology Usage problems without statistical. When considering each aspect, it was found that 2 aspects were different with statistical significance at 0.05; academic services management and general management.

4. Guidelines for the development of Information Technology in Management for administration primary school. Use technology for development organized school management for instance academic services management usage for contest online, Online teaching, develop teaching materials for increase efficiency. Must development a storage system and use packaged program for budget management.

Keyword: Guidelines for the development of information technology in management
for administration, Primary school

บทนำ

ปัจจุบันความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศได้ส่งผลกระทบต่อสังคมไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับสังคมมนุษย์อย่างมากมาย ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินชีวิตประจำวัน เศรษฐกิจ สังคม นอกจากนี้เทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทในด้านการศึกษา รูปแบบการศึกษา การสื่อสารระหว่างรัฐและประชาชนโดยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ถูกนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน การผลิต การให้บริการต่อผู้บริโภคและเทคโนโลยีสารสนเทศ ยังเป็นพลังขับเคลื่อนที่สำคัญในการนำพาประเทศชาติเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจใหม่ (New Economy) หรือระบบเศรษฐกิจ สังคมแห่งปัญญาการเรียนรู้ (Knowledge based Economy/Social) และในวงการศึกษาก็ให้ความสำคัญและให้การยอมรับอย่างแพร่หลาย มีการพยายามสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ เข้ามาสอดแทรกในการจัดกระบวนการเรียนการสอนเพื่อเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนยิ่งขึ้น ดังจะเห็นได้จากข้อมูลข่าวสารที่นำเข้าสู่ห้องเรียน และสถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นข้อมูลสารสนเทศทั้งที่เป็นเอกสารและอิเล็กทรอนิกส์ (กมลรัฐ อินทรทัศน์, 2557, หน้า 5)

นอกจากนี้เป็นที่ทราบกันดีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีส่วนสนับสนุนการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้มาก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้อมูล ข่าวสาร ความรอบรู้ จัดระบบประมวลผล ส่งผ่าน และสื่อสาร ด้วยความเร็วสูงและปริมาณมาก นำเสนอและแสดงผลด้วยระบบสื่อต่าง ๆ ทั้งด้านข้อมูล รูปภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว และวิดีโอ อีกทั้งยังสามารถสร้างระบบการมีปฏิสัมพันธ์ที่จะทำให้การเรียนรู้ยุคใหม่สำเร็จ ซึ่งอาจเรียกสถานศึกษาในปัจจุบันว่าเป็นสถานศึกษาอิเล็กทรอนิกส์ (e-Education) การเรียนรู้ยุคใหม่ต้องเรียนรู้ให้มากและรวดเร็ว สามารถแยกแยะ ค้นหาข้อมูลและข่าวสารตลอดจนแสวงหาสิ่งที่ต้องการได้ตรงตามความต้องการ (พงษ์ศักดิ์ ผกามาต, 2554, หน้า 111 - 112)

ดังนั้น การเปลี่ยนจากสังคมอุตสาหกรรม มาเป็นสังคมยุคข้อมูลข่าวสารจึงเป็นที่ยอมรับในสังคมขณะนี้ว่า สารสนเทศคือพลัง สารสนเทศเป็นทรัพยากรอันมีค่าเป็นสินทรัพย์สำคัญของทุกองค์กร องค์กรต่าง ๆ จึงให้ความสำคัญในการจัดการทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อนำสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดการดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จและแข่งขันได้กับประชาคมโลก

จะเห็นได้ว่าเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาท และมีความสำคัญต่อสังคม ข้อมูลข่าวสารซึ่งเป็นปัจจัยต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมอย่างเห็นได้ชัด และที่สำคัญประชาชนในประเทศไทยเริ่มมีความสนใจในเรื่องสารสนเทศกันอย่างมากพร้อมทั้งบรรจุไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2579) การพัฒนาอย่างก้าวกระโดดของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โลกที่มีการแข่งขันอย่างเสรีและไร้พรมแดน อย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ คือ การก้าวสู่อินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง (Internet of things) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559)

ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2560 - 2579 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ได้กำหนดแนวนโยบายเพื่อดำเนินการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการพัฒนาประเทศ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลแบบก้าวกระโดดส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และทักษะของประชากรในศตวรรษที่ 21 ที่ทั่วโลกต่างต้องเผชิญกับความท้าทาย และมุ่งพัฒนาประเทศไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม 4.0 เนื่องจากการศึกษามีใช้จำกัดอยู่เพียงในห้องเรียนหรือในโรงเรียน แต่เป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ทุกคนมีโอกาสนเรียนรู้ในทุกเรื่องทั้งที่เป็นความรู้วิชาการทั่วไป ความรู้ด้านศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทยได้ในทุกที่ทุกเวลา การที่จะให้ทุกคนได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพนั้น เทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญจึงจำเป็นต้องกำหนดเป้าหมายกรอบการดำเนินงานและยุทธศาสตร์การดำเนินงานในส่วนของการศึกษาไว้ 3 กลุ่มผู้ใช้ คือ 1) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและการจัดการศึกษาทางไกล เพื่อให้บริการการศึกษาที่ทั่วถึง ครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่มโดยเฉพาะกลุ่มผู้ด้อยโอกาส 2) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในกลุ่มผู้จบการศึกษาให้สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต และ 3) การใช้เทคโนโลยีพัฒนาระบบฐานข้อมูลความรู้ และสื่อความรู้ประเภทต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงเป็นเครือข่ายร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีการศึกษาตามมาตรา 65 ได้ระบุไว้ว่า “ให้มีการพัฒนานุเคราะห์ทั้งด้านผู้ผลิตและผู้บริโภคเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้เหมาะสมมีคุณภาพและประสิทธิภาพ” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญที่สุดของการบริหารสถานศึกษาผู้บริหารจำเป็นต้องสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวางแผนและประกอบการตัดสินใจ

ในปัจจุบันสถานศึกษามีความจำเป็นต้องนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาองค์กรและการตัดสินใจเป็นข้อมูลประกอบการบริหารสถานศึกษาในกลุ่มงานทั้ง 4 กลุ่มงานตามหลักการบริหารงานของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้แบ่งการบริหารได้แก่ 1) ด้านวิชาการ มีบทบาทพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น 2) ด้านงบประมาณ มีบทบาทในการจัดตั้งและรับผิดชอบการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา 3) ด้านการบริหารงานบุคคล มีบทบาทในการดำเนินการตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดและ 4) ด้านการบริหารทั่วไป มีบทบาทในการจัดทำนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนของกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2557, หน้า 4 - 7)

สภาพการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาที่เป็นโรงเรียน ซึ่งขาดความพร้อมและขาดแคลนงบประมาณในการจัดหาเครื่องมือและขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเป็นประเด็นปัญหาที่พบเห็นอยู่อย่างบ่อยครั้ง ในโรงเรียนในสังกัดกลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ และจากที่ศึกษาพบว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดเข้ามามีใช้ในการบริหารโรงเรียนยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากปัญหาและอุปสรรคในส่วนที่นำไปใช้ในการบริหารและส่วนที่จัดการเรียนการสอน เจ้าหน้าที่ไม่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องระบบสารสนเทศไม่ทันต่อความต้องการใช้ ระบบสารสนเทศขาดการพัฒนาทำให้มีปัญหาในการเก็บข้อมูล การประมวลผล และหน่วยงานไม่สามารถเชื่อมโยงกันได้ดีเท่าที่ควร ซึ่งทำให้โรงเรียนประสบปัญหาเกี่ยวกับการรับส่งข่าวสารจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและจัดส่งข้อมูลล่าช้า มีข้อมูลผิดพลาดอยู่บ่อยครั้ง ซึ่งงานตามภาระหน้าที่ของผู้บริหารมีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลและสารสนเทศอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานทั้ง 4 ฝ่ายซึ่งต้องกระทำอย่างรอบคอบ การ

วางแผนและการตัดสินใจ โดยข้อมูลและสารสนเทศต้องมีความสอดคล้องกับความต้องการมีความ ถูกต้อง มีความทันต่อเหตุการณ์ และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ, 2564, หน้า 4-7)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงได้ศึกษาถึงสภาพและปัญหาแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นโรงเรียนประถมศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่จะต้องบริหารสถานศึกษา ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดเพื่อนำผลที่ได้ จากการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ อยู่ในระดับใด
2. เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ แตกต่างกันหรือไม่ เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน
3. แนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ

สมมติฐานของการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ใช้ในการปรับปรุงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา
2. เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนา ปรับปรุงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จำนวน 132 คน จำแนกเป็น ได้มาจากโรงเรียนทั้งหมด 14 แห่ง ประกอบด้วยครูในโรงเรียนขนาดเล็ก 67 คน และขนาดกลาง 65 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan 1970, pp. 608 – 609) แล้วสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของโรงเรียน ประกอบด้วยครูในโรงเรียนขนาดเล็ก 50 คน ขนาดกลาง 49 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลาง

2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1 สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารวิชาการ 2) ด้านการบริหารงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล 4) ด้านการบริหารทั่วไป

2.2 ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารวิชาการ 2) ด้านการบริหารงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล 4) ด้านการบริหารทั่วไป

2.3 แนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และในรายด้าน พบว่า 1.1 ด้านการบริหารวิชาการ มีสภาพโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยการเก็บสถิติการมาเรียนของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนการรายงานผลการเรียนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

1.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ มีสภาพโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยการบริหารพัสดุและสินทรัพย์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนการบริหารการบัญชีของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล มีสภาพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ข้อ 3 บุคลากรมีความรู้ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีสภาพอยู่ในระดับมาก ส่วนการจัดทำบัญชีรายชื่อเพื่อเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

1.4 ด้านการบริหารทั่วไป มีสภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อ 2 การประสานงานและเครือข่ายการศึกษา ข้อ 4 การวางแผนบริหารงานการศึกษา และข้อ 6 การดำเนินงานธุรการ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการรายงานผลการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

2. ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ โดยภาพรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า

2.1 ด้านการบริหารวิชาการ มีปัญหาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยปฏิบัติงานด้านวิชาการมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนการเก็บข้อมูลนักเรียนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ มีปัญหาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยการบริหารการบัญชีของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนการจัดทำจะเป็นครุภัณฑ์สถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล มีปัญหาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนการส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2.4 ด้านการบริหารทั่วไป ปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ข้อ 6 การดำเนินงานธุรการ อยู่ในระดับมาก ส่วนพัฒนาระบบและเครือข่ายสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

3. การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

3.1 สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

พบว่า สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน มีสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร มีสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กสูงกว่าขนาดกลาง

3.2 ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่าปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน มีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร ในภาพรวมตามขนาดของโรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาสูงกว่าขนาดกลาง เมื่อพิจารณา ภาพรวมสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของขนาดของโรงเรียนที่ต่างกัน มีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางและเมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารทั่วไป มีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาสูงกว่าขนาดกลาง

4. แนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์

4.1 ด้านการบริหารวิชาการ ครูในกลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ เสนอแนวทางการพัฒนาด้านการบริหารวิชาการ โดยเรียงลำดับความถี่จากมากไปน้อย 3 ลำดับแรกคือ

4.1.1 นำเทคโนโลยีมาพัฒนาด้านวิชาการ เช่น การแข่งขันออนไลน์ การให้ความรู้ทางเว็บไซต์ การพัฒนาสื่อการสอนให้เข้ากับปัจจุบัน

4.1.2 ควรพัฒนาเป็นระบบจัดเก็บข้อมูลและทำให้อยู่บนเครือข่ายเดียวกัน เพื่อง่ายต่อการจัดเก็บและนำไปใช้

4.1.3 จัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของงานสารสนเทศ ส่วนข้อที่มีความถี่น้อยที่สุดคือ ประสานงานผู้มีความชำนาญมาให้ความรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมในการใช้เทคโนโลยี

4.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ ครูในกลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ เสนอแนวทางการพัฒนาด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยเรียงลำดับความถี่จากมากไปน้อย 3 ลำดับแรกคือ

4.2.1 นำเทคโนโลยีมาพัฒนาด้านการบริหารงบประมาณ เช่น การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านการเงินในระบบออนไลน์ การค้นหา ปรับปรุงข้อมูลระบบการทำงานให้ทันสมัย

4.2.2 ควรสร้างเครือข่ายการทำงานระดับกลุ่มโรงเรียน

4.2.3 ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการบริหารงบประมาณ ส่วนข้อที่มีความถี่น้อยที่สุดคือ ตรวจสอบข้อมูลด้านงบประมาณ

4.3 ด้านการบริหารงานบุคคล ครูในกลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ เสนอแนวทางการพัฒนาด้านการบริหารงานบุคคล โดยเรียงลำดับความถี่จากมากไปน้อย 2 ลำดับแรกคือ

4.3.1 นำเทคโนโลยีมาพัฒนาด้านวิชาการ เช่น การแข่งขันออนไลน์ การให้ความรู้ทางเว็บไซต์ การพัฒนาสื่อการสอนให้เข้ากับปัจจุบัน

4.3.2 จัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอต่อการดำเนินงาน

4.4 ด้านการบริหารทั่วไป ครูในกลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ เสนอแนวทางการพัฒนาด้านการบริหารทั่วไป โดยเรียงลำดับความถี่จากมากไปน้อย 3 ลำดับแรกคือ

4.4.1 นำเทคโนโลยีมาพัฒนาด้านการบริหารงานบุคคล เช่น การนำเทคโนโลยีมาช่วยในการพัฒนาบุคลากรในการทำงาน การจัดการเรียนการสอน เพื่อความสะดวก และสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานของคนในองค์กร

4.4.2 ทำทะเบียนประวัติผ่านโปรแกรมสำเร็จรูป

4.4.3 จัดอบรม สัมมนาเพิ่มเติมประสบการณ์และความรู้

อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ มีประเด็นที่น่าสนใจและควรนำมาอภิปราย ดังต่อไปนี้

1. สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ มีสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งทำให้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารดำเนินการได้ไม่เต็มประสิทธิภาพเท่าที่ควร สอดคล้องกับ ปาริชาติ วิเชียร (2555) ที่ได้ศึกษาสภาพและความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา พบว่า สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ โสภณ เสียดทอง (2560) ที่ได้ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และแนวทางการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 พบว่า สภาพการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับทิพวัลย์ นนทเกท (2559) ที่ได้ศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับภรณ์ หลาวทอง (2559) ที่ทำการศึกษารื่องการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของอาจารย์ผู้สอน สังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทั้ง 4 ด้านมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก และไม่สอดคล้องกับ ชูพงศ์ อยู่ภักดี (2561) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยภูมิ เขต 1 พบว่า สภาพการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยภูมิ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ มีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของแต่ละโรงเรียนมีการดำเนินการอยู่บ้างแล้ว แต่ยังไม่สามารถดำเนินการให้ครอบคลุมทั้งหมดหรือมีประสิทธิภาพที่ดีเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับสุภาพร แสงวิชัย (2560) ได้ศึกษาเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 พบว่า ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ สุวัฒน์ ดอนทอง (2558) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดกำแพงเพชร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อีกทั้งยังสอดคล้องกับ เนติพัชญ์ อามณี (2558) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานด้านเทคโนโลยีในยุคดิจิทัลสำนักงานป้องกันกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) ภายใต้แผนนโยบายดิจิทัลไทยแลนด์ พบว่า ปัญหาการบริหารงานด้านเทคโนโลยีในยุคดิจิทัลสำนักงานป้องกันกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับทิพวัลย์ นนทเกท (2559) ที่ได้ศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และไม่

สอดคล้องกับภรณ์ หลาวทอง (2559) ที่ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของอาจารย์ผู้สอน สังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทั้ง 4 ด้านมีการดำเนินการอยู่ในระดับน้อย โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารมีปัญหาด้านการบริหารทั่วไปมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

3. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมของปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของขนาดโรงเรียนต่างกัน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารวิชาการและด้านด้านการบริหารทั่วไปมีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ทั้งนี้เนื่องจากงบประมาณในการจัดสรรอุปกรณ์ของโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางไม่ต่างกันมากนัก จึงทำให้มีปัญหาก็ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับรุ่งนภา จินตามล (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3 เมื่อจำแนกขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน พบว่า มีสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับ ทิพวัลย์ นนทเกศ (2559) ที่ได้ศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน มีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านงานบริหารงบประมาณและด้านงานบริหารบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 อีกทั้งยังสอดคล้องกับ วรวิมล หลาจะนะ (2563) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารงานโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง พบว่า ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน มีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

4. การศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์

4.1 แนวทางการพัฒนาด้านการบริหารวิชาการ พบว่า จัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของงานและควรนำเทคโนโลยีที่มีอยู่แพร่หลายมาพัฒนาทักษะทางวิชาการของผู้เรียน ทั้งนี้เนื่องจากการจัดสรรงบประมาณที่ไม่เพียงพอต่อการทำงานของบุคลากร สอดคล้องกับ สำนักงานทดสอบทางการศึกษา (2551) ที่กล่าวถึงทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก ที่จะต้องมีได้แก่ 1) งบประมาณพัฒนาคุณภาพแต่ละระดับการศึกษา ได้แก่ จำนวนงบประมาณทั้งหมดแต่ละปีและการแยกประเภท 2) งบประมาณการศึกษาต่อคนต่อปี และแต่ละระดับการศึกษาได้แก่ งบประมาณแต่ละระดับต่อคนต่อปีการศึกษาและจำนวนนักเรียนแต่ละระดับ 3) ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ จำนวนงบประมาณทั้งหมดที่ใช้การพัฒนาคุณภาพทั้งหมด อีกทั้งยังสอดคล้องกับ พิมล โชติธนอธิวัฒน์ (2560) ควรดำเนินการจัดหา พัฒนา วัสดุอุปกรณ์ เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องโทรทัศน์ โปรเจคเตอร์ เครื่องเสียง ระบบอินเทอร์เน็ตอย่างเพียงพอ ส่งเสริมครูผู้สอนได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการสอน

4.2 แนวทางการพัฒนาด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า ควรใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการบริหารงบประมาณ เพื่อง่ายต่อการจัดการข้อมูลและสามารถตรวจสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เนื่องจากบุคลากรบางคนมีความรู้และความเข้าใจหรือความถนัดในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปน้อย สอดคล้องกับ โอภาส เอี่ยมสิริวงศ์ (2551) ที่กล่าวว่า เทคโนโลยีใช้กับการจัดการสารสนเทศซึ่งหมายถึงการผลิต การจัดเก็บข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การวิเคราะห์เผยแพร่ การสื่อสาร การโทรคมนาคม รวมถึงอุปกรณ์สนับสนุนการปฏิบัติงานด้านสารสนเทศที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้งานร่วมกันเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ ประสิทธิภาพ ความถูกต้อง ความแม่นยำและทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับชาณต์ รุ่งรัตน์ (2558) ได้ศึกษาแนวทางการนำ

เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาควรจัดให้มีโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ของสถานศึกษา รายงานข้อมูลทางการเงิน ข้อมูลสิ่งก่อสร้าง รวมทั้งการตรวจสอบและการติดตามประเมินผลการใช้งบประมาณ นอกจากนี้ควรจัดผู้ดูแลรับผิดชอบด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และจัดอบรมการใช้โปรแกรมให้กับบุคลากรสอดคล้องกับทิพวัลย์ นนทเกท (2559) ได้ศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า แนวทางพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านการบริหารงบประมาณ สถานศึกษาควรจัดหางบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศและโปรแกรมประยุกต์ใช้งานที่สะดวก ทันสมัยและมีความเหมาะสมกับสถานศึกษา

4.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคล พบว่า โรงเรียนควรจัดเก็บข้อมูลบุคลากรอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปวิเคราะห์ความต้องการบุคลากรในด้านต่าง ๆ และควรจัดอบรมพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการการจัดเก็บข้อมูล ด้านต่าง ๆ ให้มีความถูกต้องเป็นปัจจุบัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บข้อมูลมีความเข้าใจในการจัดเก็บให้เป็นระบบไม่เท่าที่ควร สอดคล้องกับแสงอรุณ บัวนก (2558) ได้ศึกษาแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาควรมีระบบการบริหารงานบุคลากรและจัดทำฐานข้อมูลเป็นรายบุคคล ระบบกำกับและติดตามผลการปฏิบัติงานการ ระบบบันทึกผลการพิจารณาความดีความชอบ เพื่อให้การบริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ สุรน ศรีศักดิ์บางเตย (2562) ควรพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถการใช้งานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง จัดโครงการเพื่อให้บุคลากรได้มีเวลาพัฒนาศักยภาพของตนเอง โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย มาใช้การจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4.4 แนวทางการพัฒนาการบริหารทั่วไป พบว่า โรงเรียนควรสนับสนุนอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย และเพียงพอต่อการดำเนินงานธุรการ รวมทั้งการจัดเก็บ ข้อมูลอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษา ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะขาดอุปกรณ์และความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศที่ช่วยพัฒนาระบบงานธุรการให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับถวัลย์ พอกประโคน (2557) ได้ศึกษาแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาควรมีระบบสารสนเทศพื้นฐาน เช่น ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา การบริหารงานธุรการ การจัดการอาคารสถานที่ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบปรับข้อมูลในระบบสารสนเทศ ให้เป็นปัจจุบันเพื่อให้ผู้บริหารใช้เป็นข้อมูลสำหรับตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับ ทิพวัลย์ นนทเกท (2559) ได้ศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า แนวทางพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านการบริหารทั่วไป สถานศึกษาควรวางแผนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงาน จัดหาซื้ออุปกรณ์ที่ทันสมัย ติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง จัดหาอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศให้เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนพระศรีเจริญรัตน์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 กลุ่มเครือข่ายโรงเรียน ควรให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษามาใช้ภายในสถานศึกษาให้มากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีมีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างรวดเร็ว สามารถนำมาใช้ในสถานศึกษาได้มากขึ้น

1.2 โรงเรียนขนาดเล็กควรจัดสรรงบประมาณหรือของงบประมาณสนับสนุนจากภายนอก สำหรับพัฒนาซ่อมบำรุง ดูแล รักษา อุปกรณ์ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อ การบริหารและนำไปประยุกต์ใช้ให้ครอบคลุมกับขอบข่ายการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

- โรงเรียน
- 2.1 ควรศึกษาความสัมพันธ์ของปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของ
- วิชาชีพครู
- 2.2 ควรศึกษาหาแนวทางพัฒนาและส่งเสริมการนำกระบวนการวิจัยมาพัฒนาคุณภาพ การศึกษาและพัฒนา
- 2.3 ควรศึกษาองค์ประกอบอื่นที่มีผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร ของสถานศึกษาเพิ่มเติม เช่น นโยบายการส่งเสริม การมีส่วนร่วมและสนับสนุนงบประมาณจาก หน่วยงานในท้องถิ่น เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กฤติภัทรกร ศิริภัทรนิธิโกศล. (2564). การใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในยุควิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหาร การศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ชินกรณ แก้วรักษา. (2554). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาภาคพื้นใต้ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์.
- ชูพงศ์ อยู่ภักดี. (2564). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารจัดการการศึกษา). คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ทิพวัลย์ นนเกท. (2557). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย นครศรีธรรมราช.
- อรอุษา ปุณยบุรณะ. (2558). การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนสาธิต. วิทยานิพนธ์ ศษ.ด. (การบริหารการศึกษา). คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- Simon W. (2008). *Leadership: A Critical Text* . SAGE Publications Ltd.
- Magzan, M., & Aleksic-Maslac, k. (2009). *ICT as an effective tool for Internationalization of higher education*. Paper presented at the worldmulticonfrence on Systemics, Cybernatics and Informatics (13th, Orlando, FL, Jul 10 – 13, 2009). (ERIC Document Reproduction Service No.ED532504).
- Sanders, K. S. S. (2012). "An examination of the academic networking site Edmodo on student engagement and responsible learning Doctoral dissertation". UNIVERSITY OF SOUTH CAROLINA.

แนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดกลาง
ที่ประสบผลสำเร็จ : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านหนองเม็ก สพป.อุบลราชธานี เขต 3

Guidelines for the Academic Administration Successful of
medium School : a case study of Bannongmek School Ubonratchathani Primary
Educational Service Area Office 3

ทรงลักษณ์ ทองปณ¹, เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม² และชารี มณีศรี³

Songlak Thongpon¹ Charoenwit Somphongtam² and Charee Manesri³

นักศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี¹

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี^{2,3}

Student of Program Education Administration, Graduate School, Ratchathani University¹

Thesis Advisor, Faculty of Education, Graduate School, Ratchathani University²

Email : songlakpim@gmail.com

Received June 14, 2023; Revised August 16, 2023; Accepted December 31, 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการและเพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดกลางที่ประสบผลสำเร็จ : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านหนองเม็ก สพป.อุบลราชธานี เขต 3 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนบ้านหนองเม็ก สพป.อุบลราชธานี เขต 3 จำนวน 24 คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญสำหรับ ได้แก่ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ 1 คน ผู้อำนวยการโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ 1 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ 1 คน ครูในโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ 3 คน ตัวแทนศิษย์เก่าโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ 2 คน รวม 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.80 ถึง 1.00 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .91 และค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 0.2-0.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดกลางที่ประสบผลสำเร็จ : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านหนองเม็ก สพป.อุบลราชธานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการเรียนการสอนและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และอยู่ในระดับมากที่สุดคือการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. แนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดกลางที่ประสบผลสำเร็จ : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านหนองเม็ก สพป.อุบลราชธานี เขต 3 คือ 1) มีการประชุมคณะกรรมการผู้เกี่ยวข้องทางการเรียนผลการสอบวางแผนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ร่วมกัน 2) ครูได้จัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีการนิเทศติดตามมีคู่สังเกตการสอน มีกระบวนการ PLC มีการสร้างสื่อเพื่อพัฒนาการจัดการสอน 3) คณะครูได้มีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรตามกลุ่มสาระโดยยึด

หลักสูตรแกนกลาง 2551 เป็นหลักมีการวิเคราะห์หลักสูตรและบูรณาการเนื้อหาสาระสร้างเป็นองค์ความรู้รวม และมีการนำ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมากำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา 4) ครูมีการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมที่สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ จัดทำ สื่อที่หลากหลายน่าสนใจเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน 5) มีการจัดทำแผนการนิเทศภายในสถานศึกษาและนิเทศติดตาม 6) คณะครู ร่วมกำหนดแนวทางการวัดประเมินผลและดำเนินการตามแนวทางตามตัวชี้วัด 7) สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูมีทักษะความรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและให้ครูมีการทำวิจัยในชั้นเรียน

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ, แนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ

Abstract

The purposes of this research were to study Academic administration efficiency and study Guidelines for the Academic Administration Successful of medium School : a case study of Bannongmek School Ubonratchathani Primary Educational Service Area Office 3. The samples were 24 persons. The key informants for the school, 1, chairman of the school committee at a successful school, 1, director of a successful school, 1, deputy director of a successful school, and head of academic affairs at a successful school, 1, accomplished, 3 successful school teachers, 2 successful school alumni representatives, total 9 persons of the Bannongmek School. The research instruments were a 5-level rating scale questionnaire and Index of Item Objective Congruence at value of 0.80–1.00. The questionnaire reliability was .91 and discrimination index was 0.2-0.7 The statistics was analysis, here were frequency distribution, percentage, mean, Standard Deviation, t-test for Independent samples.

The results were as follows:

1. The Academic administration Efficiency Successful of medium School : a case study of Bannongmek School Ubonratchathani Primary Educational Service Area Office 3 in the overall aspect was at highest level. When considering on each aspect the research found to be at highest level could be arranged according to the average from high to low as follows: academic planning, curriculum development, measurement evaluation and compare transfer results, teaching improve the learning process in the school, education supervision , development teaching material innovation and technology for education and research and research for development education.

2. Guidelines for promoting the efficiency of academic administration Successful of medium School : a case study of Bannongmek School Ubonratchathani Primary Educational Service Area Office 3 were 1) There was a meeting of the teachers to analyze the learning achievement, the results of the planning examinations to enhance the achievement together. 2) Teachers have organized teaching and learning according to the learning management plan. There is supervision, follow-up, teaching observation pairs, PLC process, and development teaching material innovation and technology for education. 3) Teachers have developed and improved curricula based on subject groups based on the 2008 Core Curriculum, analyzing the curriculum and integrating the content into a collective body of knowledge and bringing local wisdom to be defined in the curriculum of educational institutions. 4) Teachers have developed teaching materials, innovations in line with the learning management plan. Prepare a variety of interesting teaching material suitable for the age of the learners. 5) There is a supervision plan within the educational institutes and follow-up supervision. 6) The teachers jointly determine the measurement guidelines and implement the guidelines

according to the indicators.7) Educational institutions are encouraged to provide teachers with research skills to improve learning and to enable teachers to conduct research in the classroom.

Keyword: Academic administration Efficiency, Guidelines for promoting the efficiency of academic administration

ความเป็นมาและความสำคัญ

ในการพัฒนาประเทศให้ก้าวไกลจำเป็นต้องมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ ทำให้หลายประเทศตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาที่จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ สำหรับประเทศไทยกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคลให้มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 33) ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการและมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารกิจการของสถานศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมาย ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับของทางราชการรวมทั้งกำหนดนโยบายวางแผนงาน ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 11) งานวิชาการเป็นงานสำคัญที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ เพราะภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสำคัญต่อการสร้างความตระหนักให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้าใจ และประสานสัมพันธ์เพื่อพัฒนางานวิชาการและวิชาชีพที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการส่งเสริม และพัฒนาการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย(สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า,2553)

การบริหารงานวิชาการ จึงนับว่ามีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการบริหารโรงเรียน แต่การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนจะมีคุณภาพดีมาน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ ความร่วมมือระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูเป็นสำคัญ ดังที่ อนุศักดิ์ สมิตสันต์ (2540, หน้า 1) ได้กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถาบันการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานในมหาวิทยาลัย สถานศึกษาชั้นสูงอื่นๆ หรือการบริหารงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อาจกล่าวได้ว่ามาตรฐานและคุณภาพของสถาบันการศึกษาทุกระดับที่กล่าวมานั้นอาจพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการเป็นประการสำคัญ ผลงานด้านวิชาการจะเป็นสิ่งบ่งชี้ให้เห็นถึง มาตรฐานและคุณภาพของสถาบันศึกษานั้นๆ ว่ามีอยู่มากหรือน้อยเพียงใด งานวิชาการจะสัมฤทธิ์ผลหรือไม่ขึ้น ปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งขึ้นอยู่กับบทบาทและความรับผิดชอบของผู้บริหารว่าจะให้ความสำคัญและทุ่มเทสติปัญญา กำลังกาย และกำลังใจเพื่อการบริหารงานวิชาการมากน้อยแค่ไหน นอกจากนั้นในการบริหารยังจะต้องขอความร่วมมือและความช่วยเหลือจากบุคลากรทุกฝ่าย ในสถานศึกษา โดยเฉพาะครูอาจารย์ เจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย และนักเรียนทุกคน และหากบุคลากรใน สถานศึกษาทุกคนให้ความร่วมมือ มีความตั้งใจจริงที่ปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเต็มกำลังความสามารถ และมีความรับผิดชอบอย่างครบถ้วนสมบูรณ์แล้วนั้นย่อมจะเป็นปัจจัยสำคัญในอันที่จะทำให้งานวิชาการ ของสถานศึกษาพัฒนาต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพได้มาตรฐานและมีคุณภาพตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้

จากรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพของผู้เรียนปี การศึกษา 2562 ในการวัดผลการศึกษาทั่วประเทศ พบว่า เกือบทุกรายวิชามีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานของกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาในเครือข่ายพัฒนาการศึกษาที่ 15 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 จากรายงานผลการ ทดสอบการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test) ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ทุกวิชามีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ (กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3, 2562)

ผลการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการและเพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดกลางที่ประสบผลสำเร็จ : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านหนองเม็ก สพป.อุบลราชธานี เขต 3 นี่จึงเป็นข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการและเป็นประโยชน์ในการพัฒนาเรื่องประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาที่ 15 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 นำไปพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดกลางที่ประสบผลสำเร็จ : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านหนองเม็ก สพป.อุบลราชธานี เขต 3
2. เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดกลางที่ประสบผลสำเร็จ : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านหนองเม็ก สพป.อุบลราชธานี เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในโรงเรียนบ้านหนองเม็ก สพป.อุบลราชธานี เขต 3 จำนวน 25 คน ปีการศึกษา 2563
2. กลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในโรงเรียนบ้านหนองเม็ก สพป.อุบลราชธานี เขต 3 จำนวน 24 คน ปีการศึกษา 2563 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ผู้วิจัยนำมาสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)
3. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญสำหรับศึกษาแนวทางส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดกลางที่ประสบผลสำเร็จ : กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านหนองเม็ก สพป.อุบลราชธานี เขต 3 ได้แก่ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ 1 คน ผู้อำนวยการโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ 1 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ 1 คน ครูในโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ 3 คน ตัวแทนศิษย์เก่าโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ 2 คน รวม 9 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ประสิทธิภาพการบริหารวิชาการของโรงเรียนขนาดกลางที่ประสบผลสำเร็จ : กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านหนองเม็ก สพป.อุบลราชธานี เขต 3
2. แนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดกลางที่ประสบผลสำเร็จ : กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านหนองเม็ก สพป.อุบลราชธานี เขต 3

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบสอบถาม (Questionnaire) มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) แบ่งระดับค่าคะแนนออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ (Index of Item – Objective Congruence : IOC) 0.80 ถึง 1.00 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .91 และค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 0.2-0.7
2. แบบสัมภาษณ์ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สัมภาษณ์เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และ ตอนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดกลางที่ประสบผลสำเร็จ : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านหนองเม็ก สพป.อุบลราชธานี เขต 3 ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการทั้ง 7 ด้าน

สรุปผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดกลางที่ประสบผลสำเร็จ : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านหนองเม็ก สพป.อุบลราชธานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการเรียนการสอนและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และอยู่ในระดับมากที่สุดคือการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ

2. แนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดกลางที่ประสบผลสำเร็จ : กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านหนองเม็ก สพป.อุบลราชธานี เขต 3 มีดังนี้

1.ด้านการวางแผนงานวิชาการ

มีการประชุมคณะครูวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผลการสอบวางแผนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ร่วมกัน ครูได้วิเคราะห์หลักสูตรทำแผนการจัดการเรียนรู้และนิเทศติดตาม PLC และสรุปผลเพื่อพัฒนาต่อไป จัดทำ คู่มือปฏิบัติงานให้กับผู้บริหารครูทุกปีการศึกษา มีการ จัดทำคู่มือการดำเนินงานวิชาการ และให้ครูผู้บริหารและคณะกรรมการเข้ามามีส่วนร่วม จัดทำคู่มือปฏิบัติงานเสนอต่อผู้บริหาร และทุกคนมีส่วนร่วมในการประชุมวางแผนอบรมการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ มีการ ประชุมวางแผนร่วมกัน วิเคราะห์สถานการณ์ผลการจัดการศึกษาที่ผ่านมาเพื่อหาวิธีการแนวทางการพัฒนาร่วมกันมีการนิเทศติดตามสรุปผลร่วมกัน เข้าร่วมประชุมวางแผนร่วมรับฟังการทำงานในโรงเรียนติดตามการเรียนการสอนให้ความช่วยเหลือในโรงเรียน

2.ด้านการจัดการเรียนการสอนและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษา

ครูได้จัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีการนิเทศติดตามมีคู่บัดดี้สังเกตการสอนมีกระบวนการ PLC มีการสร้างสื่อเพื่อพัฒนาการจัดการสอน มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องและเหมาะสมกับตัวชี้วัด มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และจัดกิจกรรมได้อย่างสอดคล้องเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ ครูได้มีการวิเคราะห์หลักสูตรจัดทำแผนมีการสังเกตการสอนมีการ PLC การสะท้อนผลพัฒนาเป็นวงรอบ ดูแลกเปลี่ยนให้ตั้งใจเรียนและขยันอดทนต่อการเรียน

3.ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

เข้าร่วมประชุมให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอน คณะครูได้มีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรตามกลุ่มสาระโดยยึดหลักสูตรแกนกลาง 2551 เป็นหลักมีการวิเคราะห์หลักสูตรและบูรณาการเนื้อหาสาระสร้างเป็นองค์ความรู้ร่วม และมีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมากำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา มีการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของเด็กนักเรียนผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

4.ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ครูมีการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมที่สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ จัดทำสื่อที่หลากหลายน่าสนใจเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีการจัดทำสื่อการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสร้างสรรค์สื่ออย่างหลากหลายน่าสนใจนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยส่งเสริมงบประมาณในการสนับสนุนการจัดซื้ออุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนของครู

5.ด้านการนิเทศการศึกษา

มีการจัดทำแผนการนิเทศภายในสถานศึกษาและนิเทศติดตามตามปฏิทินมีการสรุปและพัฒนาทุกๆ 3 เดือนมีการนิเทศการศึกษาที่หลากหลายและทันสมัยและนำเทคโนโลยีมาใช้ในการประเมินผล มีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนจากผู้บริหารและหัวหน้าฝ่ายวิชาการอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เข้าประเมินติดตามครูในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และมีการให้ขวัญและกำลังใจสำหรับผู้สอน จากผู้บริหารและคณะกรรมการผู้ประเมิน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านต่างๆ เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงการนิเทศติดตาม ในทุกปี

6.ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

คณะครูร่วมกันกำหนดแนวทางการวัดประเมินผลและดำเนินการตามแนวทางตามตัวชี้วัดหรือจุดประสงค์การเรียนรู้มีการวัดผลด้วยการปฏิบัติจริงจะช่วยให้รู้ความจริงและรู้จักความสามารถของเด็กอย่างแท้จริง ควรมีการจัดทำตารางการสรุปผลวัดประเมินผลทุกครั้งที่วัดและประเมินผลมีการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียนรายงานผลต่อผู้ปกครองทราบผลการเรียนของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอมีแนวปฏิบัติระเบียบการวัดประเมินผลของโรงเรียนกำหนดปฏิทินที่ชัดเจน

7.ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาของโรงเรียนและส่งเสริมให้ครูมีวิจัยเพื่อแก้ปัญหาการจัดการศึกษา 1-2 เรื่อง ต่อ 1 ปีการศึกษา มีการศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้วิจัยในชั้นเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 เรื่อง มีการส่งเสริมให้จัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยเน้นการแก้ปัญหาของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

1. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดกลางที่ประสบผลสำเร็จ : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านหนองเม็ก สพป.อุบลราชธานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการเรียนการสอนและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และอยู่ในระดับมากที่สุดคือด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษามีการเตรียมการวางแผนการดำเนินงานวิชาการล่วงหน้า ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสถานศึกษามีการศึกษาและวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลาง และมีการวางแผนการผลิตจัดหาและใช้สื่ออย่างเป็นระบบรวมทั้งมีระบบการนิเทศภายในสถานศึกษา และครูมีความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูมีทักษะความรู้ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับงานวิจัยของ พญุงศ์ดี ป้องนอก (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการโรงเรียนในอำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย การศึกษาค้นคว้ามีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในอำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 384 คน โดยศึกษาตามกรอบแนวคิด จำนวน 6 ด้าน ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผลการศึกษา ค้นคว้าปรากฏดังนี้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ตามลำดับดังนี้ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และด้านการนิเทศการศึกษา

1.1 ด้านการวางแผนงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สถานศึกษามีการกำหนดพันธกิจของสถานศึกษา สถานศึกษามีการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง สถานศึกษามีการเตรียมการวางแผนการดำเนินงานวิชาการล่วงหน้า สถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน สถานศึกษามีการเตรียมการวางแผนการดำเนินงานวิชาการล่วงหน้า และสถานศึกษามีการดำเนินกิจกรรมวิชาการ แนวปฏิบัติสถานศึกษาที่มีเป้าหมายชัดเจน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีการเตรียมการวางแผนการดำเนินงานวิชาการล่วงหน้า มีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนมีพันธกิจของสถานศึกษา สถานศึกษามีการดำเนินกิจกรรมวิชาการตามแนวปฏิบัติของสถานศึกษาที่มีเป้าหมายที่ชัดเจน และมีการติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร ทาทราย (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากด้านที่มีปัญหามากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการวัดประเมินผล และด้านการนิเทศ เมื่อเปรียบเทียบปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการจำแนกตามจำนวนนักเรียน โดยรวมและรายด้านพบว่า โรงเรียนที่มีนักเรียนไม่เกิน 60 คน และตั้งแต่ 61-120 คนขึ้นไปปัญหาการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน

1.2 ด้านการเรียนการสอนและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ครูมีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นวิทยาการ

ภายนอกและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนมาพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ครูปรับเปลี่ยนวิธีการสอนตามแนวทางการยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ สถานศึกษามีการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้แก่ครูและบุคลากรในโรงเรียน ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และครูเข้าใจกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนแบบบูรณาการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีการปรับเปลี่ยนวิธีการสอนตามแนวทางและยึดผู้เรียนเป็นสำคัญครูเข้าใจกระบวนการเรียนรู้ตามแนวการสอนแบบบูรณาการมีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นวิทยากรภายนอกและแหล่งเรียนรู้ชุมชนมาพัฒนากระบวนการเรียนรู้และมีการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้แก่ครูและบุคลากรภายในโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เติ้ล แสนจำ (2556) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขต 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 29 จังหวัดอุบลราชธานี วัดดูประสงศ์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขต 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 29 จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏดังนี้ ระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสหวิทยาเขต 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 29 จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดประเมินผลและเปรียบเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและด้านการนิเทศการศึกษา

1.3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สถานศึกษามีการนิเทศการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง สถานศึกษาได้รับความร่วมมือจากครูและบุคลากร ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษามีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและสภาพของสถานศึกษา สถานศึกษามีการศึกษาและวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลาง และสถานศึกษามีการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษามีการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลาง มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและสภาพของสถานศึกษา และได้รับความร่วมมือจากครูและบุคลากรในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการนิเทศการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องมีการนิเทศติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรไว้ดังนี้ 1) ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรให้กระจ่างเพื่อให้คำแนะนำแก่ครูผู้สอนและวางแผนในการเตรียมการดำเนินการใช้หลักสูตร 2) จัดเตรียมบุคลากรโดยการประชุมอบรมสัมมนาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องหลักสูตรและแนวการสอน ตลอดจนส่งเสริมให้บุคลากรมีโอกาสไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนที่มีความเป็นเลิศ 3) จัดครูเข้าสอนให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถตามความถนัดและความสนใจเพื่อจะได้จัดมวลประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) ให้บริการและสนับสนุนการสอนของครูโดยการจัดหาเอกสารหลักสูตร และงบประมาณวัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอนการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอน เช่น การจัดห้องสมุดให้อยู่ในสภาพที่ครูและนักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้ โดยคำนึงถึงคุณประโยชน์และความสะดวกสบายในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนเป็นหลัก 5) ดำเนินการนิเทศติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ โดยใช้เทคนิควิธีการและเครื่องมือที่เหมาะสมเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

1.4 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ สถานศึกษามีการประเมินการใช้การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ และมีคุณภาพ สถานศึกษามีสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และสถานศึกษามีการวางแผนการผลิตจัดหาและใช้สื่ออย่างเป็นระบบ และอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สถานศึกษามีการกระตุ้นและส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง และสถานศึกษามีการประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี กับสถานศึกษาและ หน่วยงานทางการศึกษาอื่น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษา มีการวางแผนการผลิตจัดหาและใช้

สื่ออย่างเป็นระบบมีการกระตุ้น และส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีสื่อนวัตกรรมที่ทันสมัยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพมีการประสานความร่วมมือในการผลิตจัดหาและพัฒนาสื่อเทคโนโลยีกับสถานศึกษาและหน่วยงานทางราชการอื่นๆ มีการประเมินการใช้การพัฒนาสื่อและนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างสม่ำเสมอและมีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552) กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.5 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สถานศึกษามีระบบการนิเทศภายในสถานศึกษา สถานศึกษามีการพัฒนากระบวนการนิเทศการศึกษา และสถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายนิเทศการศึกษากับ สถานศึกษาอื่น หรือกับเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษามีแผนการนิเทศและดำเนินการนิเทศด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง และสถานศึกษามีการประเมินผลการนิเทศการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษามีระบบการนิเทศภายในสถานศึกษา มีการวางแผนการนิเทศและดำเนินการนิเทศด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง มีการประเมินผลการนิเทศการศึกษาของสถานศึกษา มีการพัฒนากระบวนการนิเทศการศึกษา และมีการสร้างเครือข่ายนิเทศการศึกษากับสถานศึกษาอื่นหรือกับเขตพื้นที่การศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรองทอง จิระเดชกุล (2550) กล่าวถึงบทบาทและภารกิจของผู้บริหารเกี่ยวกับการนิเทศดังนี้ 1) บทบาทในการส่งเสริมและจัดให้มีการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองสามารถดำเนินงานตามนโยบายได้ถูกต้องทำหน้าที่นิเทศภายในโรงเรียนได้อย่างสมบูรณ์ 2) บทบาทในการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพครูโดยเฉพาะการจัดการเรียนรู้ให้ดีขึ้นส่งเสริมให้มีการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับครูในโรงเรียน 3) บทบาทในการจัดประชุมอบรมมีการจัดประชุมอบรมในรูปแบบต่างๆ เช่น การประชุมปฏิบัติการการสัมมนาการอภิปรายกลุ่มเป็นต้น นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้ครูมีโอกาสเข้ารับการอบรมในการพัฒนาวิชาชีพนำทักษะความรู้ มาปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) บทบาทในการติดตามประเมินผล ซึ่งจะช่วยให้ครูพัฒนาศักยภาพให้ดียิ่งขึ้นการประเมินเพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขให้เกิดการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์

1.6 ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ครูมีความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การกำหนดระเบียบแนวทางการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาชัดเจน การจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด ครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับการเทียบโอนความรู้ ทักษะประสบการณ์จากสถานศึกษาสถานประกอบการและอื่นๆ ให้เป็นไปตามกระทรวงศึกษาธิการกำหนด อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ คณะกรรมการเทียบโอนความรู้มีทักษะประสบการณ์และมีความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูมีความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการกำหนดระเบียบแนวทางการวัดประเมินผลของสถานศึกษาชัดเจน มีการกำหนดเครื่องมือวัดประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด ครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับการเทียบโอนความรู้ ทักษะประสบการณ์จากสถานศึกษาสถานประกอบการและอื่นๆ ให้เป็นไปตามกระทรวงศึกษาธิการกำหนดและมีการเทียบโอนความรู้มีทักษะประสบการณ์มีความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ พยุงศักดิ์ ป้องนอก (2554) ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในอำเภอเขากา จังหวัดหนองคายการศึกษาค้นคว้ามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในอำเภอเขากาจังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏดังนี้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและด้านการนิเทศการศึกษา

โรงเรียนในสหวิทยาเขต 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 29 จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่าระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสหวิทยาเขต 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 29 จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดประเมินผลและเปรียบเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและด้านการนิเทศการศึกษา

3.ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ครูเข้าร่วมประชุมให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอน คณะครูได้มีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรตามกลุ่มสาระโดยยึดหลักสูตรแกนกลาง 2551 เป็นหลักมีการวิเคราะห์หลักสูตรและบูรณาการเนื้อหาสาระสร้างเป็นองค์ความรู้รวม และมีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมากำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา มีการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของเด็กนักเรียนผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษามีการศึกษาวិเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลาง มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและสภาพของสถานศึกษา และได้รับความร่วมมือจากครูและบุคลากรในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการนิเทศการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องมีการนิเทศติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551) ที่ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรพบว่า 1) ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรให้กระจ่างเพื่อจะให้ได้คำแนะนำแก่ครูผู้สอนและวางแผนในการเตรียมการดำเนินการใช้หลักสูตร 2) จัดเตรียมบุคลากรโดยการประชุมอบรมสัมมนาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องหลักสูตรและแนวการสอน ตลอดจนส่งเสริมให้บุคลากรมีโอกาสไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนที่มีความเป็นเลิศ 3) จัดครูเข้าสอนให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถตามความถนัดและความสนใจเพื่อจะได้จัดมวลประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) ให้บริการและสนับสนุนการสอนของครูโดยการจัดหาเอกสารหลักสูตร และงบประมาณวัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอนการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอน เช่น การจัดห้องสมุดให้อยู่ในสภาพที่ครูและนักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้ โดยคำนึงถึงคุณประโยชน์และความสะดวกสบายในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนเป็นหลัก 5) ดำเนินการนิเทศติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ โดยใช้เทคนิควิธีการและเครื่องมือที่เหมาะสมเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

4.ด้านการพัฒนาสื่อวัสดุกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ครูมีการพัฒนาสื่อวัสดุกรรมที่สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ จัดทำสื่อที่หลากหลายน่าสนใจเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีการจัดทำสื่อการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสร้างสรรค์สื่ออย่างหลากหลายน่าสนใจนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยส่งเสริมงบประมาณในการสนับสนุนการจัดซื้ออุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนของครู ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษามีการวางแผนการผลิตจัดหาและใช้สื่ออย่างเป็นระบบมีการกระตุ้น และส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อวัสดุกรรมและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีสื่อวัสดุกรรมที่ทันสมัยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ มีการประสานความร่วมมือในการผลิตจัดหาและพัฒนาสื่อเทคโนโลยีกับสถานศึกษาและหน่วยงานทางราชการอื่นๆ มีการประเมินการใช้การพัฒนาสื่อและนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างสม่ำเสมอและมีคุณภาพสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552) พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาพัฒนาสื่อการเรียนรู้อุปกรณ์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5.ด้านการนิเทศการศึกษา มีการจัดทำแผนการนิเทศภายในสถานศึกษาและนิเทศติดตามตามปฏิทินมีการสรุปและพัฒนาทุกๆ 3 เดือนมีการนิเทศการศึกษาที่หลากหลายและทันสมัยและนำเทคโนโลยีมาใช้ในการประเมินผล มีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนจากผู้บริหารและหัวหน้าฝ่ายวิชาการอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เข้าประเมินติดตามครูในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และมีการให้ขวัญและกำลังใจสำหรับผู้สอน จากผู้บริหารและคณะกรรมการผู้ประเมิน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านต่างๆ

เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงการนิเทศติดตาม ในทุกปี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีระบบการนิเทศภายในสถานศึกษา มีการวางแผนการนิเทศและดำเนินการนิเทศด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่องมีการประเมินผลการนิเทศการศึกษาของสถานศึกษา มีการพัฒนากระบวนการนิเทศการศึกษา และมีการสร้างเครือข่ายนิเทศศึกษากับสถานศึกษาอื่นหรือกับเขตพื้นที่การศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรองทอง จิระเดชกุล (2550) กล่าวถึงบทบาทและภารกิจของผู้บริหารเกี่ยวกับการนิเทศพบว่า 1) บทบาทในการส่งเสริมและจัดให้มีการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองสามารถดำเนินงานตามนโยบายได้ถูกต้อง ทำหน้าที่นิเทศภายในโรงเรียนได้อย่างสมบูรณ์ 2) บทบาทในการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อการพัฒนาศักยภาพครู โดยเฉพาะการจัดการเรียนรู้ให้ดีขึ้นส่งเสริมให้มีการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับครูในโรงเรียน 3) บทบาทในการจัดประชุมอบรมมีการจัดประชุมอบรมในรูปแบบต่างๆ เช่น การประชุมปฏิบัติการการสัมมนาการอภิปรายกลุ่ม เป็นต้นนอกจากนี้ยังส่งเสริมให้ครูมีโอกาสเข้ารับการอบรมในการพัฒนาวิชาชีพ นำทักษะความรู้ มาปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) บทบาทในการติดตามประเมินผล ซึ่งจะช่วยให้ครูพัฒนาศักยภาพให้ดียิ่งขึ้นการประเมินเพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขให้เกิดการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์

6.ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน คณะครูร่วมกันกำหนดแนวทางการวัดประเมินผลและดำเนินการตามแนวทางตามตัวชี้วัดหรือจุดประสงค์การเรียนรู้มีการวัดผลด้วยการปฏิบัติจริงจะช่วยให้รู้ความจริงและรู้จักความสามารถของเด็กอย่างแท้จริง ควรมีการจัดทำตารางการสรุปผลวัดประเมินผลทุกครั้งที่วัดและประเมินผลมีการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียนรายงานผลต่อผู้ปกครองทราบผลการเรียนของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอมีแนวปฏิบัติระเบียบการวัดประเมินผลของโรงเรียนกำหนดปฏิทินที่ชัดเจน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูมีความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการกำหนดระเบียบแนวทางการวัดประเมินผลของสถานศึกษาชัดเจน มีการกำหนดเครื่องมือวัดประเมินผล สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด ครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับการเทียบโอนความรู้ทักษะประสบการณ์จากสถานศึกษา สถานประกอบการและอื่นๆให้เป็นไปตามกระทรวงศึกษาธิการกำหนดและมีการเทียบโอนความรู้มีทักษะประสบการณ์มีความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ พยุงศักดิ์ ป้องนอก (2554) ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในอำเภอเขาก้างจังหวัดหนองคายการศึกษาค้นคว้า มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในอำเภอเขาก้างจังหวัดหนองคายผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏดังนี้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและด้านการนิเทศการศึกษา

7.ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ครูให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาของโรงเรียนและส่งเสริมให้ครูมีวิจัยเพื่อแก้ปัญหการจัดการศึกษา 1-2 เรื่อง ต่อ 1 ปีการศึกษามีการศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้วิจัยในชั้นเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 เรื่อง มีการส่งเสริมให้จัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยเน้นการแก้ปัญหาของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูมีทักษะความรู้ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ครู มีการทำวิจัยในชั้นเรียน ของตนเองหรือของบุคคลอื่นสามารถนำมาพัฒนาการเรียนการสอนมีการประสานขอความร่วมมือในการนำผลวิจัยของสถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่นมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและสถานศึกษาได้รับความร่วมมือจากสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการส่งเสริมพัฒนางานวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชัย แก้วสุวรรณ (2548) กล่าวว่าผู้บริหารโรงเรียนจะต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีความรู้ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งประกอบด้วยความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัยความรู้และความสามารถในการระเบียบวิธีวิจัย การออกแบบวิจัยการเลือกกลุ่มตัวอย่างการเลือกหรือพัฒนาเทคนิคเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลการอ่านและการเขียนรายงานการวิจัย

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

การวิจัยแนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดกลางที่ประสบผลสำเร็จ : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านหนองเม็ก สพป.อุบลราชธานี เขต 3 สามารถนำผลการวิจัยที่ได้มาใช้เป็นข้อเสนอแนะได้ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ระดับ สพฐ. ควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนการบริหารงานวิชาการและ มีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับ แนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ให้ผู้บริหารและครูได้มีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

2. ระดับโรงเรียน

2.1 ด้านการวางแผนงานวิชาการ ถึงแม้จะเป็นด้านที่ดีที่สุด แต่โรงเรียนควรจัดให้ ครูผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกันรวมทั้งพันธกิจของสถานศึกษา และมีเป้าหมายที่ชัดเจน รวมทั้งมีการติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อ พัฒนาให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

2.2 ด้านการพัฒนาหลักสูตร ควรจัดให้อบรมการจัดทำหลักสูตรแก่ครู เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจวิเคราะห์หลักสูตรให้พบสาระการเรียนรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เน้นให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

2.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน โรงเรียนควรจัดสรรครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เพียงพอจัดให้มีการอบรมเพื่อให้ความรู้ในการปฏิบัติจริงครูควรมีการประเมินผลการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดที่กำหนดเป็นเป้าหมายในแต่ละหน่วยการเรียนรู้และควรมีคู่มือในการวัดผลประเมินผล

2.4 ด้านการเรียนการสอนและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษา จัดสรรครูและบุคลากรให้เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน ครูควรได้รับการส่งเสริมพัฒนาตนเองที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงจัดหาครูเพื่อให้ตรงกับวิชาที่ขาด ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการช่วยเหลือนักเรียนให้มากขึ้นมีการวางแผนและการเขียนแผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแผนการเรียนรู้แต่ละรายวิชา โดยนำเอานวัตกรรมที่ได้สร้างหรือพัฒนาขึ้นมาสู่การปฏิบัติการเก็บรวบรวมข้อมูลไปด้วย หรือเก็บหลังจากจัดกิจกรรมจัดให้มีการเรียนการสอนที่หลากหลายสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

2.5 ด้านการนิเทศการศึกษา ครูควรแสวงหาเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆอยู่เสมอเพื่อนำมาจัดการเรียนการสอนจนเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนควรเลือกสื่อการสอนและวิธีการที่เหมาะสมแก่ผู้เรียนและควรใช้การเสริมแรงทางบวกแก่นักเรียน ควรมีการนิเทศก่อนการสอนเป็นการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ให้ระบุนรายวิชาการนิเทศขณะปฏิบัติการสอนครูประเมินตนเองจากการสังเกตการสอน และการนิเทศหลังการสอนตรวจจากการบันทึกหลังการสอนของครู และใช้ข้อมูลการวัดผลสัมฤทธิ์เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของการเรียนการสอน และความสอดคล้องตามแผนการจัดการเรียนรู้

2.6 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ควรบริหารจัดการวางแผนจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับการสนับสนุนให้มีการวิจัยปฏิบัติการของครูและนักเรียน งานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ รวมถึงเผยแพร่ต่อสาธารณชนหรือนำไปใช้ประโยชน์ในระดับท้องถิ่น ควรให้ ศักยภาพมือปฏิบัติจริงอีกทั้งห้องปฏิบัติการอุปกรณ์หรือเครื่องมือในการปฏิบัติการควรจัดให้เพียงพอและเหมาะสมต่อจำนวนนักเรียนเพื่อสร้างทักษะการปฏิบัติงานจากการได้ลงมือทำจริง

2.7 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำการวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอนและการเผยแพร่งานวิจัยในรูปแบบต่างๆ ทำวิจัยในชั้นเรียนและนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนหรือส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น มีการออกแบบการเรียนรู้ การออกแบบการวิจัยกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาการเรียนรู้ การสำรวจและการเลือกนวัตกรรมที่สอดคล้องกับปัญหาที่ต้องการแก้ไข การสร้างและพัฒนาวิธีการหรือนวัตกรรมและการจัดทำแผนการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาระดับการบริหารวิชาการ ที่ส่งผลต่อระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. ควรศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียน
3. ควรศึกษาวิจัยแนวทางส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ขนาดเล็กและขนาดใหญ่ที่ประสบ

ผลสำเร็จ

บรรณานุกรม

- กรทอง จิระเดชกุล. (2550). **คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน**. กรุงเทพฯ: ชารอักษร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ. **กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 3.**(2562). ออนไลน์ <http://www.ubon3.go.th/>
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์.(2551). **การบริหารงานวิชาการ**. ปัตตานี : สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- เดนี แสงจำ. (2556). **ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขต 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 29 จังหวัดอุบลราชธานี**
- พยุงค์ดี ป้องนอก. (2561). **การบริหารงานวิชาการโรงเรียนในอำเภอ เขกา จังหวัดหนองคาย**
- พิชัย แก้วสุวรรณ (2548). **บทบาทของผู้บริหารงานโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน**. สารนิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า. (2553). **ยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ใหม่**. กรุงเทพฯ: เอส.พี.เอ็น. การพิมพ์.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). **รายงานวิจัย กระบวนการสร้างหลักสูตรสถานศึกษาแบบอิงมาตรฐาน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ร.ส.พ.
- ศิริพร ทาทาย. (2561). **ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2**.
- อนุศักดิ์ สมิตสันต์. (2540). **การบริหารวิชาการ**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการบริการการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

การจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค KWDL เรื่องโจทย์ปัญหาการบวกการลบทศนิยม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

Organization of Learning Management Plans Using KWDL Technique on Decimal Addition and Subtraction Questions for Prathomsuksa 4 Students

ดนิตา ปัสสา¹ และ ผศ.ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี²

Danita Passa¹ and Asst.Prof. Dr. Wiwat Petsri²

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี¹

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี²

Student of Program Curriculum and Instruction, Graduate School, Ratchathani University¹

Thesis Advisor, Faculty of Education, Graduate School, Ratchathani University²

Email : Sukunya.psc57@ubru.ac.th

Received June 16, 2023; Revised August 18, 2023; Accepted December 31, 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการจัดการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค KWDL เรื่องโจทย์ปัญหาการบวกการลบทศนิยม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่องโจทย์ปัญหาการบวกการลบทศนิยม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านห้วยฝ้าย โดยใช้เทคนิค KWDL มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด : 75/75 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องโจทย์ปัญหาการบวกการลบทศนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านห้วยฝ้าย ก่อนและหลังเรียนโดยใช้เทคนิค KWDL และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านห้วยฝ้าย ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค KWDL กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านห้วยฝ้าย ภาคเรียน 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 22 คน ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โดยวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWDL เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกการลบทศนิยม จำนวน 3 แผน ซึ่งผลการประเมินคุณภาพ อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ เรื่องโจทย์ปัญหาการบวกการลบทศนิยม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค KWDL จำนวน 40 ข้อ ซึ่งมีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.95 และแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค KWDL เรื่องโจทย์ปัญหาการบวกการลบทศนิยม สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. ประสิทธิภาพกระบวนการของแผนการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 82.18 และประสิทธิภาพผลลัพธ์ของแผนการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 81.25 ผลปรากฏว่า แผนการจัดการเรียนรู้จึงมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.18 / 81.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่องโจทย์ปัญหาการบวกการลบทศนิยม โดยใช้เทคนิค KWDL มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค KWDL อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด

คำสำคัญ : แผนการจัดการเรียนรู้ , เทคนิค KWDL

ABSTRACT

The purpose of this research was to develop the organization of learning management plans using KWDL technique on decimal addition and subtraction questions for Prathomsuksa 4 students with the objectives: to prepare mathematics learning management plans on decimal addition and subtraction questions for Prathomsuksa 4 students at Banhuayfai School using KWDL technique to have efficiency in accordance with the appointed 75/75 criteria, to compare mathematics learning achievement on decimal addition and subtraction question of Prathomsuksa 4 students at Banhuayfai School both pre and post-learning using KWDL technique, and to study satisfaction of Prathomsuksa 4 students at Banhuayfai School towards leaning management using KWDL technique. The sample was a group of 22 Prathomsuksa 4 students at Banhuayfai School in the second semester of the academic year 2020 gaining from purposive sampling by using the school as a random sampling unit. The research instruments were: three learning management plans of mathematics subject using learning activity methods of KWDL technique on decimal addition and subtraction questions, which their quality assessment results were at the highest level of suitability, a 40-item learning achievement test of mathematics subject on decimal addition and subtraction questions for Prathomsuksa 4 students using KWDL technique with the reliability of 0.95, and a questionnaire of satisfaction towards the organization of learning management plan using KWDL on decimal addition and subtraction questions for Prathomsuksa 4 students.

The results showed that:

1. Process efficiency of learning management plans was 82.18 and result efficiency of learning management plans was 81.25; thus, the efficiency of the learning management plans was 82.18/81.25, which was higher than the appointed criteria of 75/75.
2. Prathomsuksa 4 students' post-learning achievement on decimal addition and subtraction questions using KWDL technique was higher than pre-learning with statistical significance at the .05 level.
3. Students' satisfaction towards learning management using KWDL technique was at the highest level.

Key words : learning management plans, KWDL technique

บทนำ

คณิตศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากคณิตศาสตร์ช่วยให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์คิดอย่างมีเหตุผลเป็นระบบมีแบบแผน สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่างรอบคอบและถี่ถ้วน ช่วยให้คาดการณ์วางแผน ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้คณิตศาสตร์ยังเป็นเครื่องมือในการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและศาสตร์อื่นๆ อันเป็นรากฐานในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของชาติให้มีคุณภาพและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้ทัดเทียมกับนานาชาติ การศึกษาคณิตศาสตร์จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วในยุคโลกาภิวัตน์ วัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมสามารถแข่งขันและอยู่ร่วมกับประชาคมโลกได้ทั้งนี้การจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่ประสบความสำเร็จนั้น จะต้องเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ พร้อมที่จะประกอบอาชีพเมื่อจบการศึกษา หรือสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ดังนั้นสถานศึกษาควรจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมตามศักยภาพของนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551, หน้า 1) ที่กล่าวว่า คณิตศาสตร์มีความสำคัญต่อการพัฒนาความคิด

ของมนุษย์เป็นอย่างมาก ทำให้มนุษย์มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล เป็นระบบ มีระเบียบ มีแบบแผน สามารถคิดวิเคราะห์ปัญหาและสถานการณ์ได้อย่างถี่ถ้วนรอบคอบ ทำให้สามารถคาดการณ์ วางแผน ตัดสินใจ และแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม คณิตศาสตร์เป็นเครื่องมือในการศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง คณิตศาสตร์จึงมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต และช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตในการสอนรายวิชาคณิตศาสตร์ให้ได้ดั่งนั้น ครูผู้สอนต้องเข้าใจหลักการแนวคิดของคณิตศาสตร์ด้วย จึงทำให้นักเรียนเข้าใจคณิตศาสตร์ได้ดีขึ้น ตลอดจนมีความเข้าใจใน หลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, หน้า 18 - 19) ซึ่งมีมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพของนักเรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม เมื่อนักเรียนจบการศึกษาแล้วนักเรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ ในเนื้อหาสาระคณิตศาสตร์ และทักษะกระบวนการคณิตศาสตร์ทั้งหมด 3 สาระการเรียนรู้ ได้แก่ สาระที่ 1 จำนวนและพีชคณิต สาระที่ 2 การวัดและเรขาคณิต สาระที่ 6 สถิติและความน่าจะเป็นจากประสบการณ์โดยตรงคือ เห็นได้จากจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนข้อสอบมาตรฐาน ปีการศึกษา 2562 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ยังมีผลสัมฤทธิ์ที่อยู่ในเกณฑ์ที่ยังต้องปรับปรุง โดยมีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับร้อยละ 25 อีกทั้ง ผลการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ที่มีคะแนนไม่ถึงเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้อย่างที่ควรเมื่อพิจารณาปัญหาที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำพบว่า เนื้อหาที่เป็นปัญหาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนมากคือ การแก้โจทย์ปัญหาการบวกการลบทศนิยม จากการตรวจแบบฝึกหัดและการสังเกตพบว่านักเรียนส่วนใหญ่แก้โจทย์ปัญหาไม่ได้ วิเคราะห์โจทย์ไม่เป็นสาเหตุอีกส่วนหนึ่งมาจากการสอนของครูที่ใช้วิธีการสอนแบบบรรยายจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไปตามแบบเรียน โดยอธิบายตัวอย่างและให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด ดังนั้น ควรหาแนวทางใหม่ในการแก้ปัญหาวิธีการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ พบว่าในการแก้ปัญหาโจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์นั้นมียุทธวิธีหลายวิธี วิธีที่ผู้วิจัยสนใจได้แก่ การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้เทคนิค KWDL ซึ่งเทคนิค KWDL นี้จะฝึกให้นักเรียนคิดวิเคราะห์โจทย์ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอนละเอียดถี่ถ้วนและทำให้นักเรียนเข้าใจกับโจทย์ปัญหาได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังฝึกให้นักเรียนหาวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างหลากหลาย อันจะส่งผลให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล การนำขั้นตอนของเทคนิค KWDL ในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ ว่าเป็นวิธีที่เหมาะสมอีกวิธีหนึ่ง โดยเฉพาะถ้าโจทย์ปัญหาเป็นปัญหาของนักเรียนมากที่สุดซึ่งอาจเกิดจากการอ่านโจทย์ไม่เข้าใจ วิเคราะห์ไม่เป็นซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งนอกจากการคิดคำนวณไม่เป็นดังนั้นทุกขั้นตอนครูจึงคอยแนะนำชี้แนวทางให้นักเรียนได้คิดพิจารณาและวิเคราะห์ให้หลากหลายที่สุดการใช้เทคนิค KWDL ในการสอนคณิตศาสตร์ ครูต้องคอยเตรียมแผนผัง KWDL เช่นเดียวกับตอนเริ่มต้นบทเรียนที่ครูอธิบายโดยครูและนักเรียนร่วมกันเรียนรู้ทำความเข้าใจ ซึ่งต้องมีแผนผัง KWDL ของตัวเองเพื่อเติมข้อความด้วยเช่นกัน แต่ควรให้ใช้ร่วมกัน 2 คน ต่อ 1 ชุด จะเหมาะสมกว่า (ฐิติรัตน์ ฤทธิ์สมบูรณ์, 2549, หน้า 1)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL เป็นการพัฒนาความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านห้วยผ่าย ตำบลห้วยผ่ายพัฒนา อำเภอดงหลวง จังหวัดอุบลราชธานี โดยศึกษาการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ จากกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สาระที่ 1 จำนวนและพีชคณิต เรื่องโจทย์ปัญหาการบวก การลบทศนิยม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จะทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นแนวทางในการพัฒนาการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องโจทย์ปัญหาการบวกการลบทศนิยม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านห้วยผ่าย โดยใช้เทคนิค KWDL มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด : 75/75

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องโจทย์ปัญหาการบวกการลบทศนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านห้วยฝ้าย ก่อนและหลังเรียน โดยใช้เทคนิค KWDL

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านห้วยฝ้าย ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค KWDL

สมมติฐานของการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องโจทย์ปัญหาการบวกการลบทศนิยม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านห้วยฝ้าย โดยใช้เทคนิค KWDL มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด : 75/75

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องโจทย์ปัญหาการบวกการลบทศนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านห้วยฝ้าย โดยใช้เทคนิค KWDL หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านห้วยฝ้าย ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค KWDL อยู่ในระดับมาก

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค KWDL เรื่องโจทย์ปัญหาการบวกการลบทศนิยม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ดังนี้

1.ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL เรื่องโจทย์ปัญหาการบวกการลบทศนิยม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3 แผนดังนี้

1.1 โจทย์ปัญหาการลบทศนิยม 2 ชั้น ไม่เกิน 3 ตำแหน่ง (จำนวน 2 ชั่วโมง)

1.2 โจทย์ปัญหาการบวกทศนิยม 2 ชั้น ไม่เกิน 3 ตำแหน่ง (จำนวน 2 ชั่วโมง)

1.3 โจทย์ปัญหาการบวก การลบทศนิยม 2 ชั้น ไม่เกิน 3 ตำแหน่ง (จำนวน 5 ชั่วโมง)

2.ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เครือข่ายสถานศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 10 โรงเรียน จำนวนทั้งหมด 350 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านห้วยฝ้าย จำนวน 22 คน ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

3.ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค KWDL เรื่องโจทย์ปัญหาการบวกการลบทศนิยม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3 แผน ดังนี้

3.1.1. โจทย์ปัญหาการลบทศนิยม 2 ชั้น ไม่เกิน 3 ตำแหน่ง

3.1.2. โจทย์ปัญหาการบวกทศนิยม 2 ชั้น ไม่เกิน 3 ตำแหน่ง

3.1.3. โจทย์ปัญหาการบวก การลบทศนิยม 2 ชั้น ไม่เกิน 3 ตำแหน่ง

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณภาพตามเกณฑ์ ดังนี้

3.2.1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.2.2. ความพึงพอใจของนักเรียน

4.ขอบเขตด้านระยะเวลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ชนิด ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWDL เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกการลบทศนิยม จำนวน 3 แผน
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกการลบทศนิยม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค KWDL จำนวน 40 ข้อ
3. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้อยู่ โดยใช้เทคนิค KWDL เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกการลบทศนิยม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกการลบทศนิยม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค KWDL ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนโดยใช้เทคนิค KWDL เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกการลบทศนิยม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
3. วิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค KWDL

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยได้ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพกระบวนการของแผนการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 82.18 และประสิทธิภาพผลลัพธ์ของแผนการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 81.25 ผลปรากฏว่า แผนการจัดการเรียนรู้จึงมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.18 / 81.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกการลบทศนิยม โดยใช้เทคนิค KWDL มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค KWDL อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด

อภิปรายผล

1. การวิจัยครั้งนี้เกี่ยวกับการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกการลบทศนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค KWDL ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น พบว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.18 / 81.25 หมายความว่า ประสิทธิภาพกระบวนการของแผนการจัดการเรียนรู้ ที่นักเรียนได้คะแนนจากการประเมินพฤติกรรม โดยวิธีการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในชั้นเรียน และการทำกิจกรรมในชั้นเรียน และทำแบบฝึกทักษะท้ายชั่วโมงที่จัดการเรียนรู้ของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกการลบทศนิยม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค KWDL ทั้ง 3 แผน โดยในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้จะเน้นวิธีคิดที่เป็นลำดับขั้นตอนแบ่งเป็นขั้นตอนทั้ง 4 ขั้น คือขั้น K W D และ L แสดงให้เห็นว่านักเรียนสามารถวิธีโจทย์ปัญหาได้ตามลำดับขั้นต่างๆได้ จึงทำให้มีคะแนนในการทำแบบฝึกทักษะแต่ละชั่วโมงที่จัดกิจกรรมรวมกัน คิดเป็นร้อยละ 82.18 และประสิทธิภาพผลลัพธ์ของแผนการจัดการเรียนรู้ ที่นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คิดเป็นร้อยละ 81.25 แสดงว่า แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกการลบทศนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค KWDL มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ศศิธร แก้วมี (2555, หน้า 83) ที่พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้การแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์โดยใช้เทคนิค K-W-D-L สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้การแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์โดยใช้เทคนิค K-W-D-L สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 79.29/77.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกการลบทศนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านห้วยผ่าย ก่อนและหลังเรียน โดยใช้เทคนิค KWDL หลังจากทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียน พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์

ปัญหาการบวการลบทศนิยม โดยใช้เทคนิค KWDL โดยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ที่มากกว่าขั้นกว่าเดิม มีการจัดระบบวิธีในการคิดไปตามลำดับขั้นตอนของ KWDL ทั้ง 4 ขั้น จึงทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่าหลังเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ อัมราพร เรื่องรวมศิลป์ (2559, หน้า 1467-1468) ที่ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวก การลบ การคูณ การหาร และการบวก ลบ คูณ หารระคนของทศนิยม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอภิปัญญาพร้อมกับ KWDL พบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวก การลบ การคูณ การหาร และการบวก ลบ คูณ หารระคนของทศนิยม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภายหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอภิปัญญาพร้อมกับ KWDL สูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอภิปัญญาพร้อมกับ KWDL อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภายหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอภิปัญญาพร้อมกับ KWDL เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวก การลบ การคูณ การหาร และการบวก ลบ คูณ หารระคนของทศนิยม สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านห้วยผ่าย ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค KWDL ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (เท่ากับ 4.58) เมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจด้านการวัดและประเมินผล วิธีวัดผลและการให้คะแนนที่มีความเที่ยงตรงจัดอยู่ในลำดับที่ 1 (เท่ากับ 4.65) อยู่ในระดับความ พึงพอใจมากที่สุด นักเรียนมีความพึงพอใจด้านกระบวนการจัดการกิจกรรม การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน การกำหนดเวลาในการจัดการเรียนรู้เอกสารต่างๆที่ใช้ประกอบการเรียนรู้อยู่ในลำดับที่ 2 (เท่ากับ 4.63) อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด นักเรียนมีความพึงพอใจด้านเนื้อหาและการนำไปใช้ประโยชน์ โดยมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่ครอบคลุมการนำไปใช้ประโยชน์ ในสถานที่อื่นๆและวิชาต่างๆ จัดอยู่ใน ลำดับที่ 3 (เท่ากับ 4.60) อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด นักเรียนมีความพึงพอใจด้านครูผู้สอน การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถาม การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนอยู่ในลำดับที่ 4 (เท่ากับ 4.57) อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด และนักเรียนมีความพึงพอใจด้านผู้เรียนโดยนักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน มีความเข้าใจ ในบทเรียนและคิดอยากแก้โจทย์ปัญหาจัดอยู่ในลำดับที่ 5 (เท่ากับ 4.49) อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก โดยการหาความพึงพอใจในวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับอังสนา ศรีสวนแดง (2555, หน้า 105) ที่พัฒนาการจัดการเรียนรู้ เรื่องโจทย์ปัญหาระคน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ร่วมกับเทคนิค KWDL พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (เท่ากับ 4.49) , (S.D. = 0.31) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนั้นแผนการจัดการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ เรื่องโจทย์ปัญหาการบวกการลบทศนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค KWDL ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นจึงสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนได้เป็นอย่างดี เนื่องจากนักเรียนได้เรียนรู้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบที่หลากหลายเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมมีลำดับการหาที่เป็นขั้นเป็นตามเข้าใจง่ายเป็นไปตามกระบวนการสอนโจทย์ปัญหาทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาได้ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกการลบทศนิยม ของนักเรียนสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ในการทดลองการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่เต็มที่ไม่เบื่อไปกับเนื้อหาที่เรียน

1.2 ก่อนการจัดการเรียนรู้ ต้องมีการวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อให้ทราบระดับ ความสามารถของนักเรียน เพื่อให้ทราบระดับความสามารถของนักเรียนเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนเป็น นักเรียนกลุ่มเก่ง ปานกลาง และอ่อนเพื่อคละความสามารถให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน

1.3 ครูผู้สอนจะต้อง วิธีการลำดับขั้นตอน ตลอดจนกระบวนการตามที่ระบุไว้ในจัดการการเรียนรู้ เพื่อให้สามารถไปใช้ได้ถูกต้อง

1.4 ระหว่างการจัดการเรียนรู้ครูควรให้ความสนใจกับนักเรียน นำนักเรียนไปสอนตามขั้นตอนโดยที่เร่งให้นักเรียนคิดและวิธีทันทัน เพื่อความเข้าใจในเนื้อหาที่แท้จริง

1.5 ในการจัดการเรียนการสอนครูควมคอยแนะนำนักเรียน ฝึกให้นักเรียนมีทักษะในการคิดไปตามขั้นตอนที่สอนไม่คิดข้ามขั้นตอน เปิดโอกาสให้นักเรียนนำเสนอขั้นตอนในการคิดตัวเองและชี้แนะแนวทางในการคิดที่ถูกต้อง

1.6 หลังจากจบบทเรียนความให้เรียนนักเรียนทำแบบฝึกทักษะท้ายชั่วโมงเรียนในทุกครั้งและควรแจ้งคะแนนให้กับนักเรียนทราบเพื่อการนักเรียนเกิดการพัฒนาตัวเองในลำดับต่อไป

1.7 สื่อ อุปกรณ์และเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนสามารถปรับเปลี่ยนได้ตาม ความเหมาะสมของสภาพบริบทของโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทดลอง (Project Based Learning : PBL) กับเนื้อหาอื่นๆ ในระดับชั้นอื่นๆ

2.2 ควรทดลองการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้แบบ KWDL กับการจัดการเรียนรู้แบบ STAD

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ฐิติรัตน์ ฤทธิ์สมบูรณ์. (2549). การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 ที่สอดคล้องวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิคกลุ่มช่วยเหลือเป็นรายบุคคลร่วมกับเทคนิค KWDL. ปรินญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศศิธร แก้วมี. (2555). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้การแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ โดยใช้เทคนิค KWDL สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและประเมิน สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร. : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- อังสนา ศรีสวนแดง. (2555). การจัดการเรียนรู้ เรื่อง โจทย์ปัญหาการคน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ร่วมกับเทคนิค KWDL. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการนิเทศ). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อัมราพร เรื่องรวมศิลป์. (2559). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวก การลบ การคูณ การหาร และการบวก ลบ คูณ หารระคนของทศนิยม ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอภิปัญญาาร่วมกับ KWDL. Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม – สิงหาคม 2559.

**ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13
โพธิ์ไทร-สารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2
Superleadership of The School Administrators in The Network Group No.13 Phosai-Sarapee
Sup-District Under Ubonratchathani Primary Education Service Area Office 2**

สุพัตรา ตูละพิภาค¹, เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม² และสุรศักดิ์ หลาบมาลา³

Supattra Tulapipak¹ Charoenwich Somphongtam² and Surasak Lapmala³

นักศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี¹

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี^{2,3}

Student of Program Education Administration, Graduate School, Ratchathani University¹

Thesis Advisor, Faculty of Education, Graduate School, Ratchathani University²

Email : krukratea6172@gmail.com

Received June 18, 2023; Revised August 20, 2023; Accepted December 31, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเพื่อศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 โพธิ์ไทร-สารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 และเปรียบเทียบภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูผู้สอนจำนวน 118 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และเปรียบเทียบ เป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 โพธิ์ไทร-สารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อนำมาเปรียบเทียบแล้วพบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำเหนือผู้นำโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน , ขนาดสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to study the superleadership of the school administrators in the network group no.13 in Phosai -Sarapee sub-district under Ubonratchathani Primary Education Service Area Office 2 and compare the superleadership of the school administrators classified by school size. The samples were 118 persons of the teachers. The research instruments were a questionnaire and the statistics was analysis, there were frequency distribution, percentage, mean, Standard Deviation, one way analysis of variance: ANOVA and Scheffe' s test.

The results were as follows. The superleadership of the school administrators in the network group no.13 in Phosai -Sarapee sub-district under Ubonratchathani Primary Education Service Area Office 2 in overall aspect and each aspect, the research found to be at high level. The comparison of the superleadership of the school administrators with different school size had different superleadership in overall were different statistical significant at .05 level.

Keywords : Superleadership of the school administrators , School size

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันการบริหารการศึกษาไทยได้ก้าวไปสู่ยุคแห่งโลกาภิวัตน์มีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับกระแสของความเป็นโลกแห่งการศึกษาไร้พรมแดน ที่มีการสร้างเงื่อนไขการปรับเปลี่ยนการแข่งขัน เพื่อให้ทันต่อสังคมที่ดำเนินไปอย่างรวดเร็วรุนแรงและหลากหลายการที่ประเทศไทยกำลังก้าวสู่สังคมขนาดใหญ่ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อที่จะสามารถอยู่รอดในสภาวะการณ์ปัจจุบัน(กระทรวงศึกษาธิการ, 2556, หน้า 2)

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 เป็นกฎหมายหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของชาติโดยได้กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดการสภาพแวดล้อมสังคมแห่งการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และเจตนารมณ์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2579 มุ่งพัฒนาให้คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและยุทธศาสตร์ชาติเพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคม แห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553, หน้า 9)

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญและมีส่วนรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาเพราะในการจัดการศึกษา นโยบายหลักสูตร ความมุ่งหมายทางการศึกษาหรือวิธีการสอนต่างๆ นั้นสถานศึกษาจะนำไปใช้หรือไม่ย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาทั้งสิ้น และยุคปัจจุบันซึ่งเป็นยุคแห่งกาเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา ต้องส่งเสริมการพัฒนาบุคลากร โดยเปิดโอกาสให้บุคลากรมีอิสระในการทำงาน ไม่สังกัดกันความคิด และต้องมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางการบริหารและพฤติกรรมด้านภาวะผู้นำเพื่อให้สามารถเป็นผู้นำในการปฏิรูปการศึกษาได้อย่างสมบูรณ์ (เนตร์พัฒนา ยาวีราช, 2552 , หน้า 1) สอดคล้องกับแนวความคิดของแมนซ์ และซิมส์ (Manzd and Sims. 1991 ,p. 18 - 35) ที่ได้กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้พฤติกรรมผู้นำแบบผู้นำเหนือผู้นำ (Superleadership) โดยนำกระบวนการของภาวะผู้นำเหนือผู้นำที่จะทำให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง มาใช้ในการบริหารงานซึ่งมี 7 ด้าน ได้แก่ 1) การทำให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง 2) การแสดงเป็นแบบฉบับให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง 3) การกระตุ้นให้บุคลากรตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง 4) การสร้างรูปแบบความคิดในทางบวก 5) การอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเองโดยให้รางวัลและตำหนิอย่างสร้างสรรค์ 6) การสนับสนุนให้เกิดภาวะผู้นำตนเองโดยการสร้างคณะทำงาน 7) การอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเอง หากผู้บริหารใช้พฤติกรรมภาวะผู้นำแบบผู้นำเหนือผู้นำดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม เชื่อว่าการบริหารสถานศึกษาจะบรรลุตามวัตถุประสงค์เป็นอย่างดี

จากรายงานผลการดำเนินงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ของปีที่ผ่านมา พบว่ายังมีปัจจัยหลายอย่างที่ทำให้ผลการดำเนินงานไม่บรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะส่งเสริมประสิทธิผลในการจัดการศึกษาในโรงเรียน คือ ปัญหาการบริหารจัดการไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เห็นได้จากคะแนนการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ต่ำกว่าร้อยละ 50 ทุกวิชา และต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับชาติทุกวิชา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2, 2563 , หน้า 7-8) และจากคะแนนการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 โพธิ์ไทร-สารภีพบว่า นักเรียนยังมีคะแนนสอบค่อนข้างน้อย และยังมีปัญหาด้านอื่น ได้แก่ การประกันคุณภาพ และการส่งเสริมด้านอาชีพแก่นักเรียน ผู้บริหารต้องเร่งปรับปรุงแก้ไข จากสภาพปัญหาดังกล่าว ความสำคัญของภาวะผู้นำเหนือผู้นำ ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญและ

ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของสถานศึกษา เนื่องจากพบว่าโรงเรียนจะมีประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใดขึ้นอยู่กับการใช้ภาวะผู้นำในการเสริมสร้าง พัฒนาให้ผู้บังคับบัญชาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นผู้นำตนเองได้ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายมีการพัฒนางานให้ดีขึ้นเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมาย และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น ผู้บริหารจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเหนือผู้นำ(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2, 2563, หน้า 47)

ดังนั้นจึงศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 โพธิ์ไทร-สารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 เพื่อให้ทราบถึงภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา และได้นำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพอันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 โพธิ์ไทร-สารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงานทางการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 โพธิ์ไทร-สารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 โพธิ์ไทร-สารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 โพธิ์ไทร-สารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 โพธิ์ไทร-สารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 173 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 โพธิ์ไทร-สารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2563 มีครูทั้งหมด จำนวน 173 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 118 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูป เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 608) และการเทียบสัดส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียนโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 โพธิ์ไทร-สารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 โพธิ์ไทร-สารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ตามแนวคิดของ แมนซ์ และซิมส์ (Manz & Sims, 1991, p. 33) โดยแบ่งออกเป็น 7 ด้าน ประกอบด้วย การทำให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง การแสดงเป็นแบบฉบับให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง กระตุ้นให้บุคลากรตั้งเป้าหมายด้วยตัวเอง การสร้างรูปแบบความคิดทางบวก การอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเองโดยการให้รางวัลและตำหนิอย่างสร้างสรรค์ การสนับสนุนให้เกิดภาวะผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงานและการอำนวยความสะดวก

สะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเอง ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด ครอบคลุม 6 ด้าน รวมจำนวน 56 ข้อ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 โพธิ์ไทร-สารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน โดยหาค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน

ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 โพธิ์ไทร-สารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way ANOVA)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 โพธิ์ไทร-สารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเอง ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเองโดยการให้รางวัลและคำหนิอย่างสร้างสรรค์ ด้านการแสดงเป็นแบบฉบับให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง ด้านการสนับสนุนให้เกิดภาวะผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงาน ด้านกระตุ้นให้บุคลากรตั้งเป้าหมายด้วยตัวเอง ด้านการสร้างรูปแบบความคิดทางบวก และด้านการทำให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเองตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 โพธิ์ไทร-สารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 มีการอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมในตนเองของบุคลากร มีการให้รางวัลเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ พร้อมทั้งมีการลงโทษด้วยวิธีการที่สร้างสรรค์ และเป็นธรรม มีความสามารถในการพูดจาโน้มน้าว มีรูปแบบวิธีการให้บุคลากรปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำกล่าวคือผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมส่งเสริมสนับสนุน อำนวยความสะดวก และกระตุ้นให้ผู้บังคับบัญชาได้เรียนรู้และสร้างวัฒนธรรมในการทำงานและพัฒนาตนเองอันเป็นพฤติกรรมของผู้นำเหนือผู้นำสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤติยา มามิจัย.(2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีพบว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือการกระตุ้นให้บุคลากรตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง การแสดงเป็นแบบฉบับให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเองการสนับสนุนให้เกิดภาวะผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงานการสร้างรูปแบบความคิดทางบวกการอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเอง การทำให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเองและการอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเองโดยให้รางวัลและคำหนิอย่างสร้างสรรค์ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สายใจ ชูฤทธิ์ (2561) ได้ศึกษาการศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ พบว่า การศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ อนุวัตร

ศรีพระนาม และดาวรรุวรรณ ถวิลการ(2560) ที่ศึกษาวิจัยภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากด้านการสร้างวัฒนธรรมการนำตนเองมีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุดและด้านการสนับสนุนและการเสริมแรงบุคลากรมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 พบว่าผู้บริหารควรศึกษาจุดบกพร่องตนเองสร้างตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้มีความพฤติกรรมและปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีให้อีกโอกาสผู้อื่นปฏิบัติงานจนมีความก้าวหน้าสร้างขวัญกำลังใจและให้เกียรติเพื่อนร่วมงานทั้งยังมอบความเชื่อใจในการทำงานไม่แสดงออกพฤติกรรมเชิงลบสร้าง

ความตระหนักต่อสิ่งที่สร้างสรรค์องค์กรให้ตั้งมาปฏิบัติงานด้วยเป้าหมายแห่งอุดมการณ์ที่มุ่งมั่นสามารถสร้างแรงบันดาลใจต่อเพื่อนร่วมงานแนะนำแนวทางการทำงานอย่างจริงจังใจสมำเสมอ

2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 โพธิ์ไทร-สารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพบว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการทำให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง ด้านการแสดงเป็นแบบฉบับให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง ด้านกระตุ้นให้บุคลากรตั้งเป้าหมายด้วยตัวเอง ด้านการสร้างรูปแบบความคิดทางบวก และด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเองโดยการให้รางวัลและคำหิอย่างสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านด้านการสนับสนุนให้เกิดภาวะผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงาน และด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเอง ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากขนาดของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน ลักษณะงานมีความรับผิดชอบและขอบข่ายงานที่ต่างกัน จำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงาน งบประมาณที่ที่ได้รับสนับสนุนแตกต่างกันรวมถึง ความรู้ ความสารถ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาดังนั้นผู้บริหารจึงแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำเหนือผู้นำแตกต่างกันไปตามขนาดของโรงเรียนที่ตนเองรับผิดชอบอยู่ สอดคล้องกับงานวิจัยของกฤติยา มามีชัย (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของเดือนใจ สมคิด (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามขนาดโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีขนาดโรงเรียนต่างกันมีภาวะผู้นำเหนือผู้นำโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำการวิจัยไปใช้

1. ระดับเขตพื้นที่การศึกษา มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 โพธิ์ไทร-สารภี ให้เกิดภาวะผู้นำด้านการทำให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเองมากขึ้น
2. ระดับสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนพร้อมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่คณะครูและบุคลากรในโรงเรียนให้มีภาวะผู้นำตนเองมากขึ้น
3. การพัฒนาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 โพธิ์ไทร-สารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ในด้าน ด้านการสนับสนุนให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง โดยการสร้างคณะทำงาน และด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเอง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 โพธิ์ไทร-สารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 และหาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเหนือผู้นำให้สูงขึ้น
2. ควรศึกษาเพื่อหาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 โพธิ์ไทร-สารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ให้สูงขึ้น
3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 โพธิ์ไทร-สารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2

4. ควรศึกษาวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 โพธิ์ไทร-สารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). แนวทางการนิเทศเต็มพิกัด. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กฤติยา มามีชัย. (2562). การศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา
ประถมศึกษาจันทบุรี.วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต.สาขาบริหารการศึกษา.บัณฑิตวิทยาลัย.มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพ
 พรรณี.
- เตือนใจ สมคิด. (2556). ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18.วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต.สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เนตรพัฒนา ยาวีราข. (2552).ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์, พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : บริษัททริปเพิ้ลกรุ๊ป จำกัด.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2. (2563). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2563-2565.
 อุบลราชธานี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561). กรุงเทพฯ:
 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สายใจ ชูฤทธิ์ฤทธิ์. (2561). การศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากระบี่.ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต.สาขาบริหารการศึกษา.บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราช
 ภัฏสุราษฎร์ธานี.
- อนุวัตร ศรีพระนาม และดาวรรุวรรณ ถวิลการ (2560).ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25.วารสารศึกษาศาสตร์ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น. ปีที่ 11 ฉบับที่ 2
 ประจำเดือนเมษายน - มิถุนายน .
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). Determining sampling size for research activities. Educational and
 Psychological Measurement, Vol.30(No.3)
- Manz, C. C. & Sims, H.P. Jr. (1991). The New Super Leadership Leading Other to LeadThemselves.San
 Francisco: Berreit-Koehler.

ผลการใช้ชุดกิจกรรมเรียนรู้ร่วมกับรูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

Results of the Activities Cooperate with CIPPA MODEL Teaching Formation Thai Language Department
about The Reading Diphthongs for Primary 6 (P6)

สุทธิดา แก้วกัญญา¹ และ ผศ.ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี²

Suttida Keawkunyat¹ and Asst.Prof. Dr. Wiwat Petsri²

นักศึกษาสาขาสังคมศาสตร์และการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี¹

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี²

Student of Program Curriculum and Instruction, Graduate School, Ratchathani University¹

Thesis Advisor, Faculty of Education, Graduate School, Ratchathani University²

Email : deardear2233@gmail.com

Received June 20, 2023; Revised August 22, 2023; Accepted December 31, 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านคำควบกล้ำ โดยใช้ชุดกิจกรรมการจัดเรียนรู้ร่วมกับรูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมเรียนรู้ร่วมกับรูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านนาหอม อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง ปีการศึกษา 2563 จำนวน 13 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้สถานศึกษาเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) ชุดกิจกรรมเรียนรู้ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4) แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม 5) แบบประเมินทักษะทางภาษา 6) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test แบบ Dependent Samples

ผลการวิจัยพบว่า

1.ผลการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านคำควบกล้ำ โดยใช้ชุดกิจกรรมการจัดเรียนรู้ร่วมกับรูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับสูง ทักษะการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มอยู่ในระดับดีมาก ทักษะทางภาษา อยู่ในระดับดีมาก และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด

2.การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านคำควบกล้ำ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับรูปแบบการสอนแบบ CIPPA จะทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลการเรียนรู้ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

คำสำคัญ : ผลการใช้ชุดกิจกรรมเรียนรู้,รูปแบบการสอนแบบซิปปา,กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย,
การอ่านคำควบกล้ำ

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study results of the activities cooperate with CIPPA MODEL teaching formation Thai language department about the reading diphthongs for primary 6 (p6) 2) to compare academic achievement before and after learning by using CIPPA MODEL teaching formation Thai language

department about the reading diphthongs for primary 6 (p6). The sample consisted of 13 students of primary 6, Ban Nahom school Thungsiudom district, Ubonratchathani Province, in academic year 2020. They were selected by simple random sampling with the classroom as unit sampling. There are 6 types of research tools, namely 1) learning management plan 2) learning activities set 3) learning achievement test 4) group work skills assessment 5) language skills assessment questionnaire 6) satisfaction questionnaire on learning management. The data was analyzed by the way of percentage, mean, standard deviation, and t-test dependent Samples.

The findings can be summarized as follows:

1. The research of learning, Thai language development about the reading Diphthongs by using the activities cooperate with CIPPA MODEL teaching formation for primary 6 on the achievement of learning where a high level, Group collaboration skills were a very good level, Language skills were also a very good level and satisfaction with learning management were the most level.

2. The management learning of Thai language development about the reading Diphthongs by using the activities cooperate with CIPPA MODEL results in primary 6. The students had the achievement after learning higher than before learning at 0.5 level of statistical significance.

Keywords : Results of the Activities Cooperate, CIPPA MODEL Teaching Formation, Thai Language Department, The Reading Diphthongs

บทนำ

ภาษาเป็นวัฒนธรรมที่สำคัญของชาติ เป็นสื่อที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร และทำให้วัฒนธรรมอื่น ๆ เจริญขึ้น เป็นวัฒนธรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งของมนุษยชาติ เพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารทำความเข้าใจซึ่งกันและกันในการดำเนินชีวิต การสื่อสารนั้นต้องมีทั้งการรับและการส่ง สื่อที่ใช้ในการส่ง คือ การเขียน และการพูด สื่อที่ใช้ในการรับคือ การฟัง และการอ่าน ดังนั้นสื่อที่ใช้ในการส่งและรับจะต้องเข้าใจสารตรงกัน การสื่อสารจึงจะสมบูรณ์ตามเป้าหมาย ภาษาเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องใช้ในการติดต่อสื่อสารกันโดยเฉพะอย่างยิ่งในโลกปัจจุบันมีความก้าวหน้าทางวิทยาการสมัยใหม่จึงทำให้การติดต่อสื่อสารเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก เป็นเครื่องช่วยให้คนในสังคมมีความเข้าใจกัน และพัฒนาคนในชาติ การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ภาษาไทย และการศึกษาหาความรู้ การอ่านนอกจากจะทำให้เกิดความรู้แล้วยังก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้แนวคิดในการดำเนินชีวิต การอ่านจึงเป็นหัวใจของการศึกษาในทุกกระดับ และเป็นการแสวงหาความรู้เรื่องต่างๆ การอ่านที่ดีมีประสิทธิภาพ จะต้องอ่านแล้วจับใจความได้ สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ แต่จากการศึกษางานวิจัยพบว่าปัญหาในการอ่านของผู้นักเรียน คืออ่านแล้วจับใจความสำคัญไม่ได้ ไม่สามารถสรุปประเด็นได้ ทำให้ไม่ได้รับประโยชน์จากการอ่านเท่าที่ควร ทั้งยังเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้และศึกษาวิชาในกลุ่มสาระอื่นๆ ด้วย (กรมวิชาการ, 2546, หน้า 188) ภาษาไทย เป็นวัฒนธรรมที่แสดงออกถึงความเป็นไทยที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ แสดงให้เห็นถึงความเจริญงอกงามทางวัฒนธรรมภาษา เราทุกคนควรช่วยกันรักษาและสืบทอดเจตนารมณ์เพื่อให้ลูกหลานมีความเป็นไทยและภาคภูมิใจในภาษาไทย ดังพระบรมราโชวาท ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช เนื่องในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตจุฬาลงกรณ มหาวิทยาลัย พระราชทานเมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2502 ความตอนหนึ่งว่า "...ในปัจจุบันนี้ปรากฏว่า ได้มีการใช้ถ้อยคำออกจะฟุ่มเฟือย และไม่ตรงกับควมหมายที่แท้จริงอยู่เนือง ๆ ทั้งออกเสียงก็ไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ถ้าปล่อยให้เป็นไปดังนี้ ภาษาของเราก็มีแต่จะทรุดโทรม ชาติไทยเรามีภาษาของเราใช้เอง เป็นสิ่งอันประเสริฐอยู่แล้ว เป็นมรดกอันมีค่าตกทอดมาถึงเราทุกคนจึงมีหน้าที่จะต้องรักษาไว้ ฉะนั้น จึงขอให้บรรดานิสิตและบัณฑิต ตลอดจนครูบาอาจารย์ ได้ช่วยกันรักษาและส่งเสริมภาษา ซึ่งเป็นอุปกรณ์และหลักประกันเพื่อความเจริญวัฒนาของประเทศชาติ..." และพระราชดำรัสของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน พ.ศ. 2530 เนื่องในงานสัมมนาทางวิชาการ "ภาษาไทย

กับการพัฒนาชาติ” ณ หอประชุมจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย ความตอนหนึ่ง “...ภาษาไทยมีความสำคัญอย่างมากในการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม และส่งเสริมความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชาติ ผู้รู้ภาษาไทยดีจะทำให้การเรียนรู้วิชาอื่นดีไปด้วย ทั้งยังเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการแสวงหาความรู้อีกด้วย...” (โรงเรียนทรูปัญญา, 2563, ออนไลน์) การอ่านที่ดีนั้นเกิดจากทักษะ การฝึกฝน และการเรียนรู้ เป็นการสื่อสารระหว่างผู้ส่งสารด้วยการเขียนกับผู้อ่าน โดยอาศัยตัวหนังสือเป็นสื่อ ผู้อ่านจึงเกิดความรู้ ความคิด และประสบการณ์ สามารถนำความรู้ความคิดและประสบการณ์เหล่านั้นไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ แต่ถ้าวินิจฉัยการอ่านและการเขียนที่ไม่มีประสิทธิภาพ เช่น การอ่านคำควบกล้ำโดยที่ไม่ได้ออกเสียงคำควบ ร ล ว อาจทำให้ผู้ที่ได้รับสารสื่อความหมายที่ผิดเข้าใจความหมายของสารไม่ตรงกัน ดังนั้นการอ่านคำควบกล้ำที่ถูกต้องเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้สาร หรือสิ่งที่ต้องการจะสื่อมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งในปัจจุบันวิชาภาษาไทยประสบกับปัญหานักเรียนขาดทักษะการอ่านและทำให้ทักษะด้านอื่น ๆ ได้รับผลกระทบด้วยอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะทักษะการเขียน ซึ่งเป็นทักษะที่มีความสำคัญ สิ่งเหล่านี้เป็นสาเหตุและปัญหาให้กับนักเรียนเพราะการที่นักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ และยังมีผลกระทบต่อไปในการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นอีกด้วย จากการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านนาท่อม อำเภอทุ่งศรีอุดม จังหวัดอุบลราชธานีในส่วนของกลุ่มสาระภาษาไทย พบว่าการอ่านและเขียนสะกดคำของนักเรียนบางคนมีการประเมินอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และนักเรียนที่ยังอ่านภาษาไทยไม่ออกและเขียนไม่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลคะแนนรายงานผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับประเทศ ปีการศึกษา 2562 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 49.07 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2562, ออนไลน์) ซึ่งผลคะแนนเฉลี่ยดังกล่าวนี้ยังไม่ผ่านเกณฑ์ ซึ่งให้เห็นว่าเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาซึ่งเป็นอนาคตของชาติ มีปัญหาในการเรียนภาษาไทยในทางการแก้ปัญหาดังกล่าว ขึ้นอยู่กับกระบวนการจัดการจัดการเรียนรู้ของครู ซึ่งการเรียนการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ได้ยึดหลักการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หลักการคือ การช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ให้มากที่สุด มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและได้เรียนรู้จากกันและกัน มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ ความคิดเห็นและประสบการณ์ ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการต่าง ๆ ร่วมกับการผลิตผลงานซึ่งมีความคิดสร้างสรรค์ที่หลากหลายและสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ให้นักเรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองตามแนวคิด Constructivism ทิศนา ขัมมณี. (2542 , หน้า 15) สามารถประยุกต์ใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีขั้นตอนสำคัญดังนี้ 1) ขั้นทบทวนความรู้เดิม 2) ขั้นแสวงหาความรู้ใหม่ 3) ขั้นการศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล / ความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม 4) ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม 5) ขั้นการสรุปและจัดระเบียบความรู้ 6) ขั้นการแสดงผลงาน และ 7) ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้ จากการศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ศึกษา เรื่อง การอ่านควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับรูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) เพื่อช่วยพัฒนาทักษะการอ่าน และกระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการใช้ภาษา และหลักการอ่านคำควบกล้ำได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม เป็นการแก้ไขจุดบกพร่องของนักเรียนให้เป็นผู้อ่านที่ดี มีความชำนาญ ปลูกฝังการรักการอ่านภาษาไทย สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือการสื่อสารในการดำรงชีวิตและช่วยอนุรักษ์เอกภาพของภาษาไทยให้คงอยู่สืบไป วิชาภาษาไทยยังเป็นวิชาที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างมาก เพราะเป็นพื้นฐานในการเรียนรายวิชาอื่น ๆ ได้ทุกแขนง เพื่อนำไปพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้หลักการสื่อสารที่ถูกต้อง เหมาะสม และมีประสิทธิภาพให้มีความพร้อมเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดกลุ่มสาระการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย ที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาการทางด้านภาษาทั้งในด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งเป็นตัวช่วยที่สามารถใช้ในการติดต่อสื่อสารถึงการรับรู้ และถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสัมฤทธิ์ผล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านคำควบกล้ำ โดยใช้ชุดกิจกรรมการจัดเรียนรู้ร่วมกับรูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ทักษะทางภาษาอยู่ในระดับปานกลาง และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมเรียนรู้ร่วมกับรูปแบบการสอนแบบชิปปา (CIPPA MODEL) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ผลการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านคำควบกล้ำ โดยใช้ชุดกิจกรรมเรียนรู้ร่วมกับรูปแบบการสอนแบบชิปปา (CIPPA MODEL) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มทักษะทางภาษา และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก

2. การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านคำควบกล้ำ โดยใช้ชุดกิจกรรมเรียนรู้ร่วมกับรูปแบบการสอนแบบ CIPPA ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลการเรียนรู้ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเนื้อหาที่คำควบกล้ำคัดจากหนังสือสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ภาษาไทย ภาษาพาที และวรรณคดีลัทธิของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วยคำควบกล้ำ 15 เสียง ได้แก่ กร ขร คร ตร พร พร กล ชล คล ปล ผล พล กว ขว และ คว จึงนำคำเหล่านี้มาสร้างเป็นชุดกิจกรรม เพื่อประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทย จำนวน 5 ชุด 5 แผน

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มเครือข่ายหนองอัม นาหอม จำนวน 10 โรงเรียน นักเรียน จำนวน 95 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 อำเภอทุ่งศรีอุดม จังหวัดอุบลราชธานี

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านนาหอม อำเภอทุ่งศรีอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 14 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random Sampling) โดยใช้สถานศึกษาเป็นหน่วยสุ่ม

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมในการเรียนรู้แบบชิปปา (CIPPA MODEL)

3.2 ตัวแปรตาม คือ ผลการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านคำควบกล้ำ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมเรียนรู้ร่วมกับรูปแบบการสอนแบบชิปปา (CIPPA MODEL) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.1 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ก่อนเรียนนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70 ($= 23.85$, S.D. $= 3.716$) เมื่อทดสอบแล้วนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และกรณีหลังเรียนพบว่าผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็มผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับสูงของคะแนนเต็มผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับสูง ($= 40.77$, S.D. $= 7.563$) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1.2 ด้านทักษะการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม พบว่า ในภาพรวมนักเรียนมีทักษะการทำงานกลุ่มผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 80 % นักเรียนมีทักษะการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับดีมาก ($= 4.83$, S.D. $= 0.49$) เมื่อทดสอบแล้วนักเรียนมีทักษะการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

1.3 ด้านทักษะทางภาษา พบว่า ในภาพรวมนักเรียนมีทักษะทางภาษาผ่านเกณฑ์ คิดเป็นคิดเป็นร้อยละ 80 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย นักเรียนมีทักษะภาษาอยู่ในระดับดีมาก ($=9.46$, $S.D. = 0.877$) เมื่อทดสอบแล้วนักเรียนมีทักษะทางภาษาสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

2. ผลการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ร่วมกับรูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) เรื่อง การอ่านคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่า นักเรียนมีผลการเรียนรู้ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยที่นักเรียนได้รับการฝึกฝนและมีการพัฒนาการเรียนรู้ได้เห็นชัด ($=40.77$, $S.D. = 7.563$)

3. ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ร่วมกับรูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) เรื่อง การอ่านคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ($= 4.78$, $S.D. = 0.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่ผู้เรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดทุกข้อ ซึ่งนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ความพึงพอใจของนักเรียนมีระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การอภิปรายผลการศึกษาผลจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ร่วมกับรูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) เรื่อง การอ่านคำควบกล้ำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ทักษะทางภาษา และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้

1.1 ด้านผลสัมฤทธิ์หลังการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ร่วมกับรูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($= 40.77$, $S.D. = 7.563$) เมื่อทดสอบแล้วนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เนื่องจากการใช้ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ร่วมกับรูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) เป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง อีกทั้งยังมีส่วนร่วมทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญาทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้สอดคล้องกับดาวเรือง เมืองพิล (2552, หน้า 80) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 12 ชุด พบว่า หลังการใช้ชุดกิจกรรมการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ นักเรียนมีความสามารถทางการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวนิดา พรชัย (2548, หน้า 83) พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแบบซิปปา นักเรียนมีความสามารถทางการเรียนสูง มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงกว่านักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนต่ำ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมกล้าแสดงออก นอกจากนี้ อติสร ศิริ (2543, หน้า 85) ได้วิจัย เรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยใช้โมเดลซิปปา สำหรับวิชาชีววิทยา ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบซิปปาเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ ในการเรียนการสอน นักเรียนทุกคนได้คิด ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน ๆ และครูได้อย่างเต็มที่ ครูสามารถปรับเนื้อหากิจกรรมการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของผู้ร่วมวิจัยตามความเหมาะสมและนักเรียนได้เรียนตามความสนใจมากขึ้น ส่งผลให้นักเรียนเกิดความสุขสนุกสนานในการเรียนการสอน มีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีมากยิ่งขึ้น

1.2 การอภิปรายผลทักษะการทำงานกลุ่ม ซึ่งผลการศึกษา พบว่า ในภาพรวมนักเรียนมีทักษะการทำงานกลุ่มผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 80 % ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย นักเรียนมีทักษะการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับดีมาก ($=47.83$, $S.D. = 0.49$) เมื่อทดสอบแล้วนักเรียนมีทักษะการทำงานกลุ่มสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จากที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การใช้ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ร่วมกับรูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) เป็นวิธีการที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เดียวกัน

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุพัทธ์ จำจันทิก (2563) ได้ศึกษาผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบ CIPPA และการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ในพระบรมราชานุเคราะห์ อำเภอมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ CIPPA และการเรียนรู้แบบร่วมมือส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกัน ทั้งนักเรียนที่เก่ง นักเรียนที่ปานกลาง และนักเรียนที่อ่อน โดยจะมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยเหลือ และรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดความสำเร็จร่วมกัน ส่งผลให้นักเรียนที่เก่งได้ช่วยเหลือนักเรียนที่อ่อน อีกทั้งยังมีกระบวนการที่หลากหลายที่นักเรียนที่อ่อนสามารถช่วยเหลือกลุ่มได้ ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน สอดคล้องกับ สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ (2554, หน้า 100) ที่ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้รูปแบบ CIPPA MODEL เป็นการจัดการเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น มีใจจดจ่อกับสิ่งที่ทำ ศึกษารวบรวมข้อมูล แลกเปลี่ยนความคิด และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน รู้จักสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้เรียนรู้กระบวนการคู่กับการปฏิบัติ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 1.3 การอภิปรายผลทักษะทางภาษา ซึ่งผลการศึกษา พบว่า ในภาพรวมนักเรียนมีทักษะทางภาษาผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 80 % ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย นักเรียนมีทักษะภาษาอยู่ในระดับดีมาก ($=9.46$, $S.D. = 0.877$) เมื่อทดสอบแล้วนักเรียนมีทักษะทางภาษาสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จากข้างต้น พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมเรียนรู้ร่วมกับรูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) เป็นการจัดรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริง จนสามารถค้นพบความรู้ได้ด้วยตนเอง ส่งผลให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม จนเกิดความชำนาญและเกิดทักษะทางด้านภาษาตามมา ซึ่งสอดคล้องกับ ขริตา ภาวสิทธิ์ (2553, หน้า 85) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริ “ฉลาดรู้” หน่วย Sufficiency Economy กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสำโรงทาบวิทยา อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งได้มีการสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางภาษาของผู้เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริ “ฉลาดรู้” พบว่า ภาพรวมของนักเรียนทางด้านทักษะภาษาผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 91.96 อยู่ในระดับปานกลาง สะท้อนให้เห็นว่า ชุดกิจกรรมกิจกรรมตามแนวพระราชดำริ “ฉลาดรู้” สามารถพัฒนานักเรียนได้ แต่ละชุดกิจกรรมจะมีการพัฒนาครบทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน นักเรียนได้มีการฝึกฝนซ้ำ ๆ หลายครั้งมีโอกาสร่วมแสดงความคิดเห็น แต่ละกลุ่มมีการคลื่อนักเรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน โดยให้นักเรียนที่เก่งช่วยเหลือนักเรียนคนที่อ่อน และทุกคนสามารถเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีได้เช่นกัน

2.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ชุดกิจกรรมเรียนรู้ร่วมกับรูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) เรื่อง การอ่านคำควบกล้ำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง ($=40.77$, $S.D. = 7.563$) ซึ่งมีคะแนนการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมเรียนรู้ร่วมกับรูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น เนื่องจากช่วยพัฒนาความสามารถ เพิ่มศักยภาพในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยผู้เรียนจะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในประสบการณ์การเรียนรู้ และปฏิบัติงานจริงตามที่เกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ (2554, หน้า 77) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา CIPPA MODEL เป็นการจัดการเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น แลกเปลี่ยนความคิด และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ผู้เรียนรู้จักสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้เรียนรู้ทฤษฎีควบคู่กับการปฏิบัติ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับอารี วัชรเวียงชัย (2551, หน้า 72) ซึ่งได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดรูปแบบการเรียนรู้แบบซิปปากับแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หลังการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งจัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปาสูงกว่ากลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมถึงจินตนา อีรสถิตย์ธรรม (2553, หน้า 90) ได้สร้างชุดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนรายวิชา ภาษาอังกฤษ โดยใช้รูปแบบซิปปา (CIPPA Model) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาลบ้านศรีมหาธาตุ พบว่า ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนรายวิชา ภาษาอังกฤษ โดยใช้รูปแบบซิปปา พบว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนด้วยสูงกว่าก่อนเรียน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีเจตคติต่อวิชา ภาษาอังกฤษ โดยใช้ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนรูปแบบซิปปา อยู่ใน ระดับมาก

3.ด้านความพึงพอใจของผลการใช้ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ร่วมกับรูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับมากที่สุด (=4.78, S.D. =0.35) จะเห็นได้ว่า การใช้ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ร่วมกับรูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) เป็นวิธีการสอนที่ทำให้ให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่มีความหลากหลาย เหมาะสม และสนุกสนาน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนวิชาอื่น ๆ และในชีวิตประจำวันได้ซึ่งสอดคล้องกับ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2553, หน้า 80) ซึ่งได้กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกศรัทธาต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งจนเกิดความพร้อมที่จะแสดงการกระทำออกมา อาจเป็นไปในทิศทางที่ดีหรือไม่ดีก็ได้ และวิลาวรรณ บัณห์ (2557, หน้า 81) ที่ได้ศึกษาผลการเรียนรู้และทักษะการคิดขั้นสูง เรื่อง เศรษฐศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบซิปปา พบว่าความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบซิปปา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ บรรยากาศในการเรียนด้านประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ และด้านกิจกรรมการเรียนรู้ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่ได้ในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การฝึกทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ เป็นสิ่งที่มีประโยชน์ และจำเป็นในเรื่องของภาษาของคนไทย นักเรียนจึงควรได้รับการฝึกอย่างจริงจัง เพราะหากไม่ได้รับการฝึกอย่างจริงจังแล้วนักเรียนส่วนน้อยที่จะสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง

1.2 ครูควรพิจารณานำชุดกิจกรรมการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำไปใช้ตามความเหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน เพื่อไม่เกิดความเบื่อหน่ายในการฝึกฝน

1.3 ครูควรฝึกให้นักเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ติดเป็นนิสัยในการออกเสียงที่ถูกต้อง เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกอย่างเสรี ครูควรส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ภาษาให้ถูกต้อง

2.ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาภาษาไทย หน่วยอื่น ๆ โดยใช้ชุดกิจกรรมเรียนรู้ร่วมกับรูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL)

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาไทย เรื่อง หน่วยคำที่มีพยัญชนะคำควบโดยใช้ชุดกิจกรรมเรียนรู้ร่วมกับรูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) กับรูปแบบการสอนกลุ่มร่วมมือแบบ STAD

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2546).การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- จารุพัทธ์ จำจันทัก. (2563). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ CIPPA และการเรียนรู้แบบร่วมมือสำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. E-Journal of Education Studies, Burapha University, ปีที่ 2 ฉบับที่ 2.
- จินตนา อีรสถิตย์ธรรม. (2553). การสร้างชุดกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้รูปแบบซิปปา (CIPPA Model) สำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาลบ้านศรีมหาธาตุ. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จาริตา ภาวสิทธิ์. (2553). ผลการใช้ชุดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริ “ฉลาดรู้” หน่วย Sufficiency Economy
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสำโรงทาบวิทยาลัย
อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์. สุรินทร์: ม.ป.พ.
- ดาวเรือง เมืองพิล. (2552). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- วนิดา พรชัย. (2548). การจัดการเรียนการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) เรื่องพื้นที่ผิวและปริมาตรที่มีต่อผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนและพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การมัธยมศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- โรงเรียนทูลกระหม่อม. สืบค้นจาก <https://www.truelookpanya.com/learning/detail/17278>
วันที่ 10 กรกฎาคม 2563
- วิลาวัณย์ ปันนุ. (2557). การศึกษาผลการเรียนรู้ และทักษะการคิดขั้นสูง เรื่อง เศรษฐศาสตร์ นำรู้ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้ แบบซิปปา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตร
และวิธีสอน, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2553). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2562). สืบค้นจาก <http://www.newonetestresult.niets.or.th/>
วันที่ 10 กรกฎาคม 2563
- สุคนธ์ สิ้นพานนท์และคณะ. (2554). วิธีสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน. กรุงเทพฯ: 9199
เทคนิคพรุ่งนี้ถึงนิทาน.
- อดิสร ศิริ. (2543). การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยใช้โมเดล ซิปปา สำหรับวิชา
ชีววิทยา ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อารี วัชรเวียงชัย. (2551). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
และทักษะทางสังคม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้แบบซิปปา กับแบบกระบวนการกลุ่ม
สัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการออกแบบอินโฟกราฟิกส์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิด
แก้ปัญหา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ)
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

The Development of Active Learning Model by Using Infographics Design Process for Encouraging
Critical Thinking and Problem Solving of Science and Technology (Computing Science)
for Mathayomsuksa 2 Students

วิไลวรรณ ศรีคำมี

Wilaiwan Srihammee

ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ 40140

Corresponding Author: E-mail: sri11022524@gmail.com

Received June 22 2023; Revised August 24, 2023; Accepted December 31, 2023

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาแบบการจัดการสอนวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) 2) เพื่อศึกษาผลของการใช้ และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการออกแบบอินโฟกราฟิกส์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ระยะที่ 2 การพัฒนาแบบการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ และระยะที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนเปรมติณสูลานนท์ อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 32 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ รูปแบบการเรียนการสอนเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบการคิดแก้ปัญหา และแบบถามสอบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอน

ผลการวิจัยพบว่า

1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการออกแบบอินโฟกราฟิกส์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีชื่อเรียกว่า “PICPIPRE Model” มี 5 องค์ประกอบ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอน 6 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมพร้อมในการเรียน (Preparation & Infographic : P&I) ขั้นสร้างความรู้ (Construction : C) ขั้นฝึกปฏิบัติ (Practice : P) ขั้นนำเสนอผลงาน (Present & Infographic : P&I) ขั้นสะท้อนความคิด (Reflection : R) ขั้นการประเมินผล (Evaluation : E) ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น พบว่า (2.1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการออกแบบอินโฟกราฟิกส์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ (E1 /E2) เท่ากับ 80.32 / 81.86 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 75/75 2.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความสามารถในการแก้ปัญหาสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2.3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .01 (2.4) ดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการออกแบบอินโฟกราฟิกส์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.7198 หมายความว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 71.98 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการออกแบบอินโฟกราฟิกส์ เพื่อส่งเสริมความสามารถ ในการคิดแก้ปัญหา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: (1) การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (2) อินโฟกราฟิกส์ (3) ความสามารถในการคิดแก้ปัญหา (4) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ)

Abstract

The current research aims to achieve three objectives: 1) developing a teaching model for the subject of Computing Science, 2) studying the effects of its application, and 3) examining the satisfaction level of Mathayomsuksa 2 students towards a collaborative learning approach combined with the infographic design process, which enhances problem-solving abilities in the field of Science and Technology (Computing Science). The research was conducted in three phases: Phase 1 involved basic data collection, Phase 2 encompassed the development of the mathematics teaching model, and Phase 3 implemented the teaching model in a Mathayomsuksa 2 Students Computing Science class. The sample group consisted of 32 students from class 2/1 at Premotinsulanonda School, Namphoung District, Khon Kaen Province, selected using Cluster Random Sampling. Research Instruments included the Computational Technology teaching model, a learning management plan, tests to measure learning efficiency, problem-solving tests, and a satisfaction survey regarding the teaching approach.

Results revealed:

1) The collaborative learning approach combined with the infographic design process, aimed at promoting problem-solving abilities in the Science and Technology (Computing Science) domain, was termed the "PICPIPRE Model." This model comprised five components: principles, objectives, content, teaching processes, and assessment. The teaching process had six steps: Preparation & Infographic (P&I), Construction (C), Practice (P), Present & Infographic (P&I), Reflection (R), and Evaluation (E). The suitability of the model was highly rated.

2) Regarding the experiment's implementation: 2.1) The collaborative learning approach with the infographic design process showed significant effectiveness (E1/E2) at 80.32/81.86, surpassing the set benchmark of 75. 2.2) The students' problem-solving abilities exceeded the 75% benchmark with statistical significance at the .01 level. 2.3) Post-learning, students showed significantly better learning efficiency scores than pre-learning at the .01 level. 2.4) The effectiveness index of the collaborative learning approach combined with the infographic design process had a value of 0.7198, indicating a 71.98% increase in student knowledge.

3) Overall, students expressed high satisfaction towards the collaborative learning approach combined with the infographic design process for enhancing problem-solving abilities in the Science and Technology (Computing Science) domain.

Keywords: 1) Active learning, 2) Infographics, 3) Problem-solving abilities, 4) Science and Technology (Computing Science) Subject areas

บทนำ

โลกยุคดิจิทัลผู้เรียนรุ่นใหม่มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ได้เอง เด็กรุ่นใหม่เติบโตมาพร้อมกับอุปกรณ์เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่มีอยู่รอบตัว ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความสามารถในการประเมินข่าวสารข้อมูลเหล่านั้นได้ว่าจริงเท็จ เชื่อถือได้หรือไม่เยาวชนไทยควรจะสามารถคิดและวิเคราะห์ ผลดีผลเสียจากการเสพ การนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้งานหรือการนำไปเผยแพร่ได้ ดังนั้น จึงต้องมีการปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้สามารถรู้เท่าทัน และสามารถใช้งานและสร้างสรรค์เทคโนโลยีได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพตอบโจทย์ในการดำรงชีวิตของผู้เรียนในโลกปัจจุบันและอนาคตได้ และจะเป็นการตอบสนองนโยบายการพัฒนาประเทศด้านทรัพยากรมนุษย์อีกด้วย ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างการปรับตัวชีวิตในหลักสูตรเพื่อสะท้อนคุณภาพผู้เรียนที่เหมาะสมกับยุคสมัย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ตามคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ 30/2561 ได้เปลี่ยนแปลงมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) ได้เปลี่ยนชื่อวิชาเป็นเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นวิทยาการคำนวณ อยู่ในสาระเทคโนโลยีกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และมีทักษะการคิดเชิงคำนวณ การคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ ประยุกต์ใช้ความรู้ด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการแก้ปัญหาที่พบในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) จุดประสงค์หลักของวิชานี้ จึงมุ่งเน้นในเรื่องของการคิดเชิงวิทยาการคำนวณ ซึ่งเป็นหัวใจของการพัฒนานคน โดยมีองค์ประกอบหลักแบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) การคิดเชิงคำนวณอย่างเป็นระบบ (Computational Thinking) ให้ผู้เรียนสามารถคิดได้เป็นขั้นตอน นำการเขียนโปรแกรมมาเป็นเครื่องมือในการฝึกคิดเป็นขั้นตอน เป็นวิธีคิดและแก้ปัญหาเชิงวิเคราะห์ สามารถใช้จินตนาการมองปัญหาด้วยความคิดเชิงนามธรรม ซึ่งจะให้เห็นแนวทางในการแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอนและมีลำดับวิธี2) พื้นฐานความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) หรือ “การรู้ดิจิทัล” (Digital Literacy) เป็นพื้นฐานการเรียนรู้ที่สำคัญสำหรับเด็กและเยาวชนยุคใหม่ หรือ Digital Natives3) พื้นฐานการรู้เท่าทันสื่อและข่าวสาร (Media and Information Literacy) เป็นทักษะเกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล ในขณะเดียวกันสังคมโลกในยุคปัจจุบันก็เต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสาร ทำให้คนต้องคิดวิเคราะห์แยกแยะและมีการตัดสินใจที่รวดเร็ว เพื่อให้ทันกับเหตุการณ์ในสังคมที่มีความสลับซับซ้อนมากขึ้นซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญประการหนึ่งสำหรับความพร้อมในการเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 และศักยภาพในการแข่งขันในเวทีโลกของแต่ละประเทศ (วราภรณ์ พรหมนิล, 2560) การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ทั้งกิจกรรม วิธีการ หรือรูปแบบการสอน ทำให้ผู้เรียนสนใจบทเรียนและทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อย่างไรก็ตามการใช้รูปแบบการสอนที่สำเร็จรูปที่นิยมใช้กันอยู่ทั่ว ๆ ไป ในปัจจุบันอาจไม่เกิดผลสัมฤทธิ์ เพราะบริบทในห้องเรียนแต่ละห้องมีความแตกต่างกัน ผู้สอนควรใช้หลักการของ Active Learning ในการพัฒนากิจกรรมสำหรับผู้เรียน ทั้งวิธีการสอน อุปกรณ์การสอน การออกแบบรูปแบบการสอนต่าง ๆ ให้เหมาะกับเนื้อหาผู้เรียนและชั้นเรียนจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่น และเป็นนักคิดที่ไม่หยุดนิ่ง ทำให้ผู้เรียนสามารถจดจำเนื้อหาได้นาน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับบริบทต่างๆ ในบรรยากาศการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (นันทลี พรธาดาวิทย์, 2560)การเรียนรู้เชิงรุก มีแนวคิดมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ คือ 1) นัยสำคัญของการเรียนรู้ คือ เนื้อหาที่ผู้เรียนจะยอมรับต้องมีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายของผู้เรียน 2) การเรียนรู้ต้องเรียนผ่านการกระทำ3) การเรียนรู้ คือ การอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียน โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมและตอบสนองต่อกระบวนการเรียนรู้ 4) การเรียนรู้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในตนเองและเกี่ยวข้องกับผู้อื่น ๆ ทั้งด้านความรู้สึกละและสติปัญญาเรียนรู้ได้ดีที่สุด คือ การได้มีส่วนร่วมในกระบวนการทำกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนั้น การเรียนรู้เชิงรุก คือ ผู้สอนเป็นผู้นำผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน กลยุทธ์การเรียนรู้โดยการใช้ปฏิบัติที่เป็นจุดแข็งและสร้างสิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) เป็นวิทยาศาสตร์แขนงหนึ่งที่มีความสำคัญ และมีบทบาทสำคัญยิ่งสำหรับสังคมโลกปัจจุบันและอนาคต เพราะวิชาชีววิทยาเกี่ยวข้องกับวิทยาการคำนวณ เรียนรู้

เกี่ยวกับ การคิดเชิงคำนวณ การคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ ประยุกต์ใช้ความรู้ด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการแก้ปัญหาที่พบในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพช่วยให้มนุษย์ได้พัฒนาวิธีคิดทั้งความคิดเป็นเหตุเป็นผล คิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์วิจารณ์ มีทักษะสำคัญในการค้นคว้าหาความรู้ มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สามารถตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพที่ตรวจสอบได้ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2561) จากการจัดการเรียนการสอนผู้วิจัย พบว่า นักเรียนยังขาดทักษะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 เป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อให้นักเรียนมีทักษะ (Skill) ในการดำรงชีวิตและการทำงานในอนาคต ถือเป็นความท้าทายที่สุดต่อการเปลี่ยนแปลงของกระแสสังคมโลก อินโฟกราฟิก (Infographic) หรือ อินฟอร์เมชันกราฟิก (Information Graphic) เป็นการนำเสนอข้อมูลหรือความรู้ที่มีความซับซ้อนด้วยภาพ ให้สามารถอธิบายได้อย่างรวดเร็วชัดเจน และยังช่วยให้ผู้อ่านเกิดความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการต่อยอดจากสิ่งที่ได้รับสอดคล้องกับ Jun Sakurada (2008) ที่กล่าวว่า Pictogram ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในอินโฟกราฟิก จะช่วยกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ของผู้ที่พบเห็น ดังนั้นการวิเคราะห์ข้อมูล และการออกแบบอย่างสร้างสรรค์จึงเป็นหัวใจสำคัญในการออกแบบอินโฟกราฟิกช่วยการสื่อสารมีประสิทธิภาพและสามารถจุดประกายให้ผู้อ่านอินโฟกราฟิกเกิดความคิดสร้างสรรค์ ปัจจุบันอินโฟกราฟิกเป็นสื่อใหม่ที่กำลังได้รับความนิยมในวงการโฆษณา และถูกนำไปใช้ในหลาย ๆ ด้าน เช่น ป้ายแผนที่ สถิติศาสตร์ ข้อมูลทางคณิตศาสตร์ การรณรงค์เชิญชวน เป็นต้น ดังนั้น อินโฟกราฟิกมาประยุกต์เป็นสื่อ นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจึงเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ จากสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่ได้กล่าวมาข้างต้น นำไปสู่การศึกษารูปแบบการสอนเทคนิคและวิธีการสอนแบบต่าง ๆ โดยผู้วิจัยมีความสนใจที่จะต้องพัฒนาการเรียนการสอน เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการออกแบบอินโฟกราฟิกส์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยนำรูปแบบการเรียนรู้อย่างผสมผสานและวิธีการสอนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาวิทยาการคำนวณ จึงจัดทำสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างแรงจูงใจ สร้างความสนใจ กระตุ้นผู้เรียนเพื่อให้ระดับผลการเรียนที่สูงขึ้น โดยมุ่งหวังให้นักเรียนมีการพัฒนาความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นจนอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ และเพื่อเป็นแนวทางที่น่าจะสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาและเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหา ในรูปแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการออกแบบอินโฟกราฟิกส์ เป็นกลุ่มนั้นเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเน้นการพัฒนาทักษะและกระบวนการทั้งสองด้านของผู้เรียน คือ กระบวนการทางสติปัญญา และกระบวนการทางสังคม มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริงในรายวิชาวิทยาการคำนวณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจบุคคลอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี สามารถปรับตัว และร่วมทำงานกับผู้อื่นจนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถทบทวนเนื้อหาวิชาได้ทุกที่ทุกเวลา อีกทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการออกแบบอินโฟกราฟิกส์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. ศึกษาผลการใช้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการออกแบบอินโฟกราฟิกส์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
3. ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการออกแบบอินโฟกราฟิกส์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการออกแบบอินโฟกราฟิกส์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 งานวิจัยครั้งนี้เป็นรูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มาเรียบม นิลพันธุ์(2558) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ คือ

การวิจัยระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย โดยการสนทนากลุ่ม (Focus group) เพื่อตรวจสอบข้อมูลสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กับครูที่มีประสบการณ์ในการสอนวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ระดับมัธยมศึกษา 5 ปีขึ้นไปและมีผลงานดีเด่นด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 10 คน

การวิจัยระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามแนวทฤษฎีการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับกระบวนการออกแบบอินโฟกราฟิกส์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แบ่งเป็น 1) สังเคราะห์โครงสร้างรูปแบบการเรียนการสอนวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ 2) การประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ตามแนวทฤษฎีการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับกระบวนการออกแบบอินโฟกราฟิกส์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของรูปแบบปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน จากผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) และด้านวิจัย การวัดและประเมินผล

การวิจัยระยะที่ 3 การศึกษาการใช้รูปแบบ โดยทดลองการเรียนการสอนวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ตามแนวทฤษฎีการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับกระบวนการออกแบบอินโฟกราฟิกส์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ดำเนินการจำนวน 12 แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1ปีการศึกษา 2565 จำนวน 32 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) โดยมีการประเมินผล 4 ครั้ง คือ ประเมินผลก่อนเรียน ประเมินผลระหว่างเรียน และประเมินผลหลังเรียน

ผลการวิจัย

1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการออกแบบอินโฟกราฟิกส์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีชื่อเรียกว่า “PICPIPRE Model” มี 5 องค์ประกอบ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอน 6 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมพร้อมในการเรียน (Preparation & Infographic : P&I) ขั้นสร้างความรู้ (Construction : C) ขั้นฝึกปฏิบัติ (Practice : P) ขั้นนำเสนอผลงาน (Present & Infographic : P&I) ขั้นสะท้อนความคิด (Reflection : R) ขั้นการประเมินผล (Evaluation : E) ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด

2) ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น พบว่า

(2.1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการออกแบบอินโฟกราฟิกส์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ (E1 /E2) เท่ากับ 80.32 / 81.86 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 75/75 2.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

(2.2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความสามารถในการแก้ปัญหาสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

(2.3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

(2.4) ดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการออกแบบอินโฟกราฟิกส์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.7198 หมายความว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 71.98

3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการออกแบบอินโฟกราฟิกส์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยการวิจัยเรื่อง การรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการออกแบบอินโฟกราฟิกส์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการออกแบบอินโฟกราฟิกส์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีชื่อเรียกว่า “PICPIPRE Model” มี 5 องค์ประกอบ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอน 6 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมพร้อมในการเรียน (Preparation & Infographic : P&I) ขั้นสร้างความรู้ (Construction : C) ขั้นฝึกปฏิบัติ (Practice : P) ขั้นนำเสนอผลงาน (Present & Infographic : P&I) ขั้นสะท้อนความคิด (Reflection : R) ขั้นการประเมินผล (Evaluation : E) ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด ได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและมีการปรับปรุงแก้ไขจนสมบูรณ์ทำให้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องตามแนวคิดของดอล (Doll, 1974) ที่กล่าวถึงลักษณะของหลักสูตรที่ดีไว้ว่าเนื้อหาจะต้องสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน เน้นคุณภาพที่ยั่งยืนและความสำคัญของเนื้อหาโดยพิจารณาว่าเนื้อหานั้นจะมีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วแค่ไหน ต้องบรรจุเนื้อหาที่ทันสมัยอยู่เสมอในหลักสูตร และต้องสอนในสิ่งที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้และนำไปใช้ได้ ในสังคมของผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของพุทธพงษ์ พงษ์พวงเพชร สมทรง สิทธิ และอารยา ปิยะกุล (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสร้างความรู้และความใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นประกอบด้วย แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการสอน ระบบสังคม หลักการตอบสนอง และระบบสนับสนุน โดยมีขั้นตอนในการสอนประกอบด้วย (1) ขั้นเตรียมความพร้อมและกระตุ้นความใฝ่เรียนรู้ (2) ขั้นแสวงหาสารสนเทศ (3) ขั้นสร้างความรู้ (4) ขั้นประเมินผล (5) ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้ ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด และ 3) ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอน พบว่า ความสามารถในการสร้างความรู้ และความใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรรัตน์ สารเถื่อนแก้ว และสัทธิพร เขาวนชัย (2564) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การจัดการเรียนรู้วิทยาการคำนวณของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงาน การจัดการเรียนรู้วิทยาการคำนวณของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยสามารถเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด คือ ด้านการจัดหลักสูตร วิทยาการคำนวณ ด้านการพัฒนาครู ด้านการวัดผลและประเมินผล วิทยาการคำนวณและด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาการคำนวณ ข้อเสนอแนะการจัดการเรียนรู้วิทยาการคำนวณของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาการคำนวณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

จัดให้ศึกษานิเทศก์ลงพื้นที่ติดตามการจัดการเรียนรู้วิทยาการคำนวณอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาทักษะของผู้เรียนให้ดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ ครูผู้สอนควรให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันซึ่งการแลกเปลี่ยนเป็นสิ่งจำเป็น เพราะจะนำไปสู่การต่อยอดความรู้ และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านการวัดผลและประเมินผลวิทยาการคำนวณ

2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการกับกระบวนการออกแบบอินโฟกราฟิกส์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ (E1 /E2) เท่ากับ 80.32 / 81.86 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 75/75 2.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้งนี้อาจารย์เป็นเพราะกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2560) โดยสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้ดำเนินการจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ที่ผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนเป็นพื้นฐาน เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตหรือศึกษาต่อในวิชาชีพที่ต้องใช้วิทยาศาสตร์ได้ โดยจัดเรียงลำดับความยากง่ายของเนื้อหาแต่ละสาระในแต่ละระดับชั้นให้มีการเชื่อมโยงความรู้กับกระบวนการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาความคิดทั้งความคิดเป็นเหตุเป็นผล คิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ วิวิจารณ์ มีทักษะที่สำคัญทั้งทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และทักษะในศตวรรษที่ 21 ในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สามารถแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สามารถตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลหลากหลายและประจักษ์พยานที่ตรวจสอบได้ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรธรรม สุขสำราญ และ กรวิภา สรรพกิจจานง (2565) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาการคำนวณ เรื่อง การจัดการข้อมูลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ชุด เทคโนโลยีการจัดการข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า 1) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุด เทคโนโลยีการจัดการข้อมูล สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีค่าประสิทธิภาพ 81.47/81.67 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การจัดการข้อมูล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สูงกว่าการเรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการกับกระบวนการออกแบบอินโฟกราฟิกส์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนางตยา จินกลับ และ อัมพร วัจนะ (2565) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาวิทยาการคำนวณ 2 เรื่องแนวคิดเชิงคำนวณตามแนวคิดเกมพีเคชั่นร่วมกับสื่อวีดิทัศน์แบบมีปฏิสัมพันธ์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้วิชาวิทยาการคำนวณ 2 เรื่องแนวคิดเชิงคำนวณ ในภาพรวมอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการกับกระบวนการออกแบบอินโฟกราฟิกส์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีชื่อเรียกว่า “PICPIPRE Model” มี 5 องค์ประกอบ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอน 6 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมพร้อมในการเรียน (Preparation & Infographic : P&I) ขั้นสร้างความรู้ (Construction : C) ขั้นฝึกปฏิบัติ (Practice : P) ขั้นนำเสนอผลงาน (Present & Infographic : P&I) ขั้นสะท้อนความคิด (Reflection : R) ขั้นการประเมินผล (Evaluation : E)

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- นาดตยา จินกลับ และ อัมพร วัจนะ. (2565). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาวิทยาการคำนวณ 2 เรื่องแนวคิดเชิงคำนวณ ตามแนวคิดเกมพีเคชั้นร่วมกับสื่อวีดิทัศน์แบบมีปฏิสัมพันธ์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. **วารสารการบริหารนิเทศบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น.** 8(11) พฤศจิกายน;162-173.
- นนทลี พรธาดาวิทย์. (2560). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในวิชาการจัดการเรียนรู้. **วารสารวิจัย UTK ราชชมงคล** กรุงเทพฯ, 11(1); 85 – 94.
- พุทธพงษ์ พงษ์พวงเพชร สมทรง สิทธิ และอารยา ปิยะกุล. (2560).การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสร้างความรู้และความใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.** 12(2) กรกฎาคม – ธันวาคม; 93-106.
- มาเรียม นิลพันธุ์.(2558).วิธีวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 9 นครปฐม:ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วราภรณ์ พรหมนิล. (2560). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการ **โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต** สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ศรธรรม สุขสำราญ และกรวิภา สรรพกิจจานง. (2565). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาการคำนวณ เรื่อง การจัดการข้อมูลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ชุด **เทคโนโลยีการจัดการข้อมูล. Journal of Roi Kaensarn Academi.** 7(3) มีนาคม; 152 – 163.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- อมรรัตน์ สารเลื่อนแก้ว และสริพร เขาวนชัย.(2564). การจัดการเรียนรู้วิทยาการคำนวณของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37. **วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์.** 8(3) มีนาคม; 275-287.Jun Sakurada. (2008). Basic Infographic. นนทบุรี: ไอดีซี.

๑. มาตรฐานทางจริยธรรมของคณะกรรมการจริยธรรมการตีพิมพ์

1. หน้าที่และความรับผิดชอบของบรรณาธิการ

บรรณาธิการควรจะต้องรับผิดชอบต่อทุกสิ่งที่มีการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร ในความรับผิดชอบของตน กล่าวคือ:

- ดำเนินการให้ตรงตามความประสงค์ของผู้อ่านและผู้นิพนธ์
- ปรับปรุงวารสารอย่างสม่ำเสมอ
- รับรองคุณภาพของงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์
- สนับสนุนเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น
- คงไว้ซึ่งความถูกต้องของผลงานทางวิชาการ
- ปกป้องมาตรฐานของทรัพย์สินทางปัญญาจากความต้องการทางธุรกิจ
- เต็มใจที่จะแก้ไขข้อผิดพลาดการตีพิมพ์ การทำให้เกิดความกระแ้าง การถอด-ถอนบทความ และการขอภัยหากจำเป็น

2. หน้าที่ของบรรณาธิการต่อผู้อ่าน

- ควรแจ้งให้ผู้อ่านทราบเกี่ยวกับผู้ให้ทุนสนับสนุนงานวิจัยและบทบาทของผู้ให้ทุนวิจัยในการทำวิจัยนั้น ๆ

หน้าที่ของบรรณาธิการต่อผู้นิพนธ์

- บรรณาธิการควรดำเนินการทุกอย่างเพื่อให้มั่นใจในคุณภาพของบทความที่ตีพิมพ์ เพื่อรับรองคุณภาพของงานวิจัยที่ตีพิมพ์ และตระหนักว่าวารสาร และแต่ละส่วนของวารสาร มีวัตถุประสงค์และมาตรฐานที่ต่างกัน
- การตัดสินใจของบรรณาธิการต่อการยอมรับหรือปฏิเสธบทความวิจัยเพื่อการตีพิมพ์ ควรขึ้นอยู่กับความสำคัญ ความใหม่ และความชัดเจนของบทความวิจัย ตลอดจนความเกี่ยวข้องกับขอบเขตของวารสาร
- ควรมีการชี้แจงหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการตรวจสอบประเมินบทความ (peer review) นอกจากนี้ บรรณาธิการควรมีความพร้อมในการชี้แจงความเบี่ยงเบนต่างๆ จากกระบวนการตรวจสอบที่ได้ระบุไว้
- วารสารควรมีช่องทางให้ผู้นิพนธ์อุทธรณ์ได้หากผู้นิพนธ์มีความคิดเห็นแตกต่างจากการตัดสินใจของบรรณาธิการ
- บรรณาธิการควรจัดพิมพ์คำแนะนำแก่ผู้นิพนธ์ในทุกประเด็นที่บรรณาธิการคาดหวัง ในทุกเรื่องที่คุณนิพนธ์ควรรับทราบ และควรมีการปรับปรุงคำแนะนำให้ทันสมัยอยู่เสมอ พร้อมทั้งควรมีการอ้างอิงหรือการเชื่อมโยงกับระเบียบดังกล่าวนี้ด้วย
- บรรณาธิการไม่ควรเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจในการตอบรับบทความที่ถูกปฏิเสธการตีพิมพ์ไปแล้ว ยกเว้นมีปัญหาร้ายแรงเกิดขึ้นในระหว่างการส่งบทความมารับการพิจารณา
- บรรณาธิการใหม่ไม่กลับคำตัดสินใจมาตีพิมพ์บทความที่บรรณาธิการคนก่อนตอบปฏิเสธไปแล้ว ยกเว้นมีการพิสูจน์ถึงปัญหาร้ายแรงที่เกิดขึ้น

3. หน้าที่ของบรรณาธิการต่อผู้ประเมินบทความ

- บรรณาธิการควรจัดพิมพ์คำแนะนำแก่ผู้ประเมินบทความในทุกประเด็นที่บรรณาธิการคาดหวัง และควรมีการปรับปรุงคำแนะนำให้ทันสมัยอยู่เสมอ พร้อมทั้งควรมีการอ้างอิงหรือการเชื่อมโยงกับระเบียบดังกล่าวนี้ด้วย
- บรรณาธิการควรมีระบบที่ปกป้องข้อมูลส่วนตัวของผู้ประเมินบทความ ยกเว้นวารสารนั้นมีการประเมินบทความแบบเปิดที่ได้แจ้งให้ผู้นิพนธ์และผู้ประเมินรับทราบล่วงหน้าแล้ว

4. กระบวนการพิจารณาประเมินบทความ

- บรรณาธิการควรมีระบบที่ทำให้มั่นใจได้ว่าบทความที่ส่งเข้ามายังวารสาร จะได้รับการปกปิดเป็นความลับในระหว่างขั้นตอนการพิจารณาประเมิน

5. การร้องเรียน

- บรรณาธิการควรดำเนินการตามขั้นตอนที่ปรากฏในผังการทำงานที่กำหนดโดยคณะกรรมการจริยธรรมการตีพิมพ์
- บรรณาธิการควรมีการตอบกลับคำร้องเรียนในทันที และควรแสดงให้เห็นให้ผู้ร้องเรียนมั่นใจได้ว่าสามารถร้องเรียนได้อีกหากยังไม่พอใจ ซึ่งกลไกดังกล่าวนี้ควรปรากฏชัดเจนในวารสาร และควรรวมข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการส่งเรื่องที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขไปให้คณะกรรมการจริยธรรมการตีพิมพ์

6. การสนับสนุนการอภิปราย

- ควรมีการเปิดเผยคำวิจารณ์บทความที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสาร ยกเว้นบรรณาธิการจะมีเหตุผลอื่นที่ดีเพียงพอในการไม่เปิดเผยคำวิจารณ์นั้น
- ควรเปิดโอกาสให้ผู้มีพหุทัศนะที่มีคนอื่นวิจารณ์ให้สามารถชี้แจงตอบกลับได้ นอกจากนี้การศึกษาวิจัยที่มีผลขัดแย้งกับบทความวิจัยที่ลงตีพิมพ์ไปแล้ว ก็ควรได้รับโอกาสเช่นเดียวกัน
- การศึกษาวิจัยที่มีการรายงานผลการวิจัยในด้านลบก็ควรรวมไว้ในบทความด้วย ไม่ควรตัดส่วนนี้ออกไป

7. สนับสนุนความถูกต้องทางวิชาการ

- บรรณาธิการควรทำให้เกิดความมั่นใจว่ารายละเอียดทุกส่วนในบทความวิจัยที่มีการตีพิมพ์ในวารสาร ต้องเป็นไปตามหลักจริยธรรมสากลที่ได้รับการยอมรับ
- บรรณาธิการควรหาหลักฐานเพื่อให้มั่นใจว่างานวิจัยทุกชิ้นที่จะตีพิมพ์นั้นได้รับการอนุมัติและเห็นชอบโดยคณะบุคคลที่มีอำนาจ (เช่น คณะกรรมการทางจริยธรรมด้านงานวิจัย คณะกรรมการพิจารณาบทความวิจัยของสถาบัน เป็นต้น) อย่างไรก็ตามบรรณาธิการควรระลึกไว้เสมอว่าการพิจารณาอนุมัตินั้นไม่ได้เป็นการรับประกันว่างานวิจัยนั้นถูกต้องตามหลักจริยธรรมเสมอไป

8. การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

- บรรณาธิการควรปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลให้เป็นความลับ (เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างคนไข้และแพทย์ เป็นต้น) ดังนั้นบรรณาธิการจึงต้องมีหนังสือยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากคนไข้ หากชื่อ หรือ รูปของคนไข้ปรากฏในรายงานหรือบทความ อย่างไรก็ตามบรรณาธิการสามารถตีพิมพ์บทความได้โดยไม่ต้องมีเอกสารยินยอมหากบทความนั้นมีความสำคัญต่อสุขภาพของคนทั่วไป (หรือมีความสำคัญในบางเรื่อง) หรือมีความยากลำบากในการได้มาซึ่งเอกสารยินยอม และบุคคลผู้นั้นไม่คัดค้านต่อการตีพิมพ์เผยแพร่ (จึงต้องมีการปฏิบัติตามเงื่อนไขสามประการดังกล่าว)

9. การติดตามความประพฤตินิชอบ

- บรรณธิการมีหน้าที่ติดตามความประพฤตินิชอบในกรณีเกิดข้อสงสัย ซึ่งรวมถึงบทความวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์และยังไม่ได้รับการตีพิมพ์
- บรรณธิการไม่ควรปฏิเสธบทความวิจัยที่อาจจะมีประเด็นนิชอบในทันทีทันใด บรรณธิการมีหน้าที่ต้องติดตามบทความวิจัยที่ถูกกล่าวหาว่าประพฤตินิชอบเพื่อหาข้อเท็จจริง
- บรรณธิการควรแสวงหาคำตอบจากบุคคลผู้ถูกกล่าวหา ก่อน แต่หากยังไม่พอใจคำตอบที่ได้รับให้สอบถามหัวหน้าหรือคณะบุคคลที่เกี่ยวข้อง (ซึ่งในบางครั้งอาจเป็นหน่วยงานที่ออกกฎระเบียบ) เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง
- บรรณธิการควรดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในผังการทำงานของคณะกรรมการจริยธรรมการตีพิมพ์เมื่อความจำเป็นต้องใช้
- บรรณธิการควรพยายามทำให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงอย่างถูกต้องด้วยหลักเหตุและผล แต่หากไม่ได้ดำเนินการดังกล่าวบรรณธิการควรขอความช่วยเหลือทางแก้ไขปัญหาล่วงหน้าซึ่งถึงแม้ว่าจะเป็นเรื่องที่ยุ่ยยากแต่ก็เป็นภาระหน้าที่ที่สำคัญ

10. การรับรองความถูกต้องของผลงานทางวิชาการ

- เมื่อมีการรับรู้ว่ามีบทความไม่ถูกต้องเกิดขึ้นกับบทความวิชาการที่ตีพิมพ์ไปแล้ว รวมถึงมีประโยชน์นำไปสู่ความเข้าใจผิด หรือเป็นรายงานที่บิดเบือนข้อเท็จจริง บรรณธิการต้องแก้ไขทันทีและด้วยความชัดเจน
- หากปรากฏการประพฤตินิชอบหลังจากการดำเนินการตรวจสอบแล้ว บรรณธิการต้องดำเนินการเพิกถอนบทความนั้นด้วยความชัดเจนที่สามารถพิสูจน์ได้ ทั้งนี้การเพิกถอนนี้ต้องให้ผู้อ่านและระบบฐานข้อมูลอื่นๆ ทราบด้วย

11. ความสัมพันธ์กับเจ้าของวารสารและสำนักพิมพ์

- ความสัมพันธ์ของบรรณธิการต่อสำนักพิมพ์และเจ้าของวารสารมักมีความซับซ้อน อย่างไรก็ตามควรมีพื้นฐานอยู่บนความเป็นอิสระของบรรณธิการ และแม้ว่าสภาพความเป็นจริงทางเศรษฐกิจและการเมืองของวารสารจะเป็นเช่นไร บรรณธิการควรพิจารณาตัดสินใจเกี่ยวกับการรับบทความเพื่อตีพิมพ์โดยยึดคุณภาพและความเหมาะสมกับผู้อ่านมากกว่าผลตอบแทนทางการเงินหรือการเมือง

12. ประเด็นพิจารณาที่เกี่ยวข้องในเชิงพาณิชย์

- บรรณธิการควรประกาศนโยบายในด้านการโฆษณาที่เน้นเนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาสาระของวารสาร และในการตีพิมพ์ส่วนเสริมหรือเพิ่มเติมใดๆ ของวารสาร
- บรรณธิการต้องไม่ตีพิมพ์การโฆษณาที่อาจทำให้เกิดความเข้าใจผิด และต้องยินดีที่จะตีพิมพ์คำวิจารณ์ต่างๆ ทั้งนี้ให้ยึดถือเกณฑ์เดียวกันกับการพิจารณาส่วนต่างๆ ของวารสาร
- ในการนำบทความเดิมมาพิมพ์ใหม่นั้น ต้องให้คงลักษณะเดิมทุกประการยกเว้นหากจะมีการเพิ่มเติมส่วนที่แก้ไข

13. ผลประโยชน์ทับซ้อน

- บรรณาธิการควรมีระบบในการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน(การขัดกันด้านผลประโยชน์)ของบรรณาธิการเอง รวมทั้งของเจ้าหน้าที่วารสาร ผู้พิมพ์ ผู้ประเมินบทความ และสมาชิกกองบรรณาธิการ

14. กระบวนการจัดการกับข้อร้องเรียนที่มีต่อบรรณาธิการที่มีการส่งมาให้คณะกรรมการจริยธรรมการตีพิมพ์

- ข้อร้องเรียนของ ผู้พิมพ์ ผู้อ่าน ผู้ประเมิน บรรณาธิการหรือสำนักพิมพ์วารสารอาจมีการส่งมาให้คณะกรรมการจริยธรรมการตีพิมพ์ พิจารณา อย่างไรก็ตามข้อร้องเรียนต่าง ๆ จะส่งมาได้ต่อเมื่อ บรรณาธิการ/วารสารที่เป็นปัญหาเป็นสมาชิกของคณะกรรมการจริยธรรมการตีพิมพ์
- ในการร้องเรียนบรรณาธิการวารสารนั้น ต้องร้องเรียนเป็นลายลักษณ์อักษรไปที่บรรณาธิการโดยตรงก่อนในขั้นตอนแรกควรทำการร้องเรียนอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรต่อบรรณาธิการวารสารโดยตรงหากข้อร้องเรียนไม่ได้รับการแก้ไขเป็นที่น่าพอใจ ก็สามารถยื่นข้อร้องเรียนนั้นต่อคณะกรรมการต้นสังกัดของบรรณาธิการหรือผู้ตรวจการหน่วยงานใดๆ (ถ้ามี)
- ข้อร้องเรียนที่ผ่านขั้นตอนการร้องเรียนต่อวารสารเท่านั้นจึงจะสามารถส่งต่อมาให้คณะกรรมการจริยธรรมการตีพิมพ์ได้ ทั้งนี้ให้แนบเอกสารที่เกี่ยวข้องทุกอย่างมาด้วย
- คณะกรรมการจริยธรรมการตีพิมพ์จะรับข้อร้องเรียนภายใน 6 เดือนหลังจากวารสารได้พิจารณาข้อร้องเรียนเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้คณะกรรมการจริยธรรมการตีพิมพ์อาจพิจารณานอกระยะเวลาดังกล่าวนี้เป็นกรณีพิเศษได้
- คณะกรรมการจริยธรรมการตีพิมพ์จะไม่พิจารณาการร้องเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาของการตัดสินใจตีพิมพ์บทความของบรรณาธิการ (แต่จะพิจารณากระบวนการ) หรือข้อวิจารณ์เกี่ยวกับเนื้อหาในบทบรรณาธิการ
- คณะกรรมการจริยธรรมการตีพิมพ์จะไม่พิจารณาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหน้าการเผยแพร่เอกสารมาตรฐานทางจริยธรรมนี้

15. เมื่อการร้องเรียนมีการส่งต่อมาให้คณะกรรมการจริยธรรมการตีพิมพ์:

- ผู้ร้องเรียนยื่นข้อร้องเรียนต่อเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการ
- เจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการจริยธรรมการตีพิมพ์ตรวจสอบเพื่อยืนยันข้อร้องเรียนตามประเด็นต่อไปนี้:
 - เป็นข้อร้องเรียนต่อสมาชิกในคณะกรรมการจริยธรรมการตีพิมพ์
 - เป็นข้อร้องเรียนที่อยู่ในขอบเขตการทำงานของคณะกรรมการจริยธรรมการตีพิมพ์
 - เป็นข้อร้องเรียนที่ไม่ได้รับการแก้ไขภายหลังส่งให้วารสารพิจารณาตามกระบวนการ
 - เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายหลังวันที่ระเบียบนี้มีผลบังคับใช้ (วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2562)
- ผู้ร้องเรียนต้องส่งเอกสารหลักฐานทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการร้องเรียนต่อวารสารที่วารสารรับทราบข้อร้องเรียนนั้น เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับประธานของคณะกรรมการจริยธรรมการตีพิมพ์
- ประธานของคณะกรรมการจริยธรรมการตีพิมพ์ทำการแจ้งให้บรรณาธิการของวารสารทราบถึงข้อร้องเรียนที่ส่งต่อมายังคณะกรรมการจริยธรรมการตีพิมพ์
- สถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น:
 - บรรณาธิการไม่ให้ความร่วมมือ ในกรณีนี้ประธานของคณะกรรมการจริยธรรมการตีพิมพ์จะทำการแจ้งให้ผู้ร้องเรียนและเจ้าของวารสารรับทราบ
 - บรรณาธิการตอบข้อร้องเรียนโดยมีประเด็นดังนี้:

- ประธานของคณะกรรมการจริยธรรมการตีพิมพ์และตัวแทน 1 คน ซึ่งได้รับการเสนอชื่อโดยสมาชิกในสภาคณะกรรมการจริยธรรมการตีพิมพ์ ร่วมกันพิจารณาตัดสินว่าวารสารได้จัดการข้อร้องเรียนจนเป็นที่น่าพอใจแล้ว และได้แจ้งข้อมูลต่อผู้ร้องเรียนและบรรณาธิการ
- ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการตีพิมพ์และตัวแทน 1 คน ซึ่งได้รับการเสนอชื่อโดยสมาชิกในสภาคณะกรรมการจริยธรรมการตีพิมพ์ ร่วมกันตัดสินว่ามีความจำเป็นที่ต้องตรวจสอบเพิ่มเติม และได้แจ้งข้อมูลต่อผู้ร้องเรียนและบรรณาธิการวารสาร และทำรายงานการดำเนินการดังกล่าวเสนอไปยังคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องของสภาคณะกรรมการจริยธรรมการตีพิมพ์
- คณะอนุกรรมการที่พิจารณาคัดสินข้อร้องเรียนควรประกอบไปด้วย ประธาน 1 ท่านและสมาชิกของสภาคณะกรรมการจริยธรรมการตีพิมพ์จำนวน 3 ท่านเป็นอย่างน้อย ซึ่งสมาชิกจำนวน 2 ท่านต้องไม่ใช่บรรณาธิการ และไม่มีสมาชิกของคณะอนุกรรมการท่านใดที่เป็นสมาชิกของสำนักพิมพ์ (หรือต้นสังกัด) เดียวกัน กับบรรณาธิการผู้ถูกร้องเรียน
- หากประธานดำรงตำแหน่งอยู่ในสำนักพิมพ์ (หรือต้นสังกัด) เดียวกันกับบรรณาธิการผู้ถูกร้องเรียน ประธานจะทำการแต่งตั้งรองประธานที่มีคุณสมบัติเหมาะสมมาดูแลเอกสารต่างๆแทน
- เมื่อข้อร้องเรียนส่งมาถึงคณะอนุกรรมการ คณะอนุกรรมการอาจจะดำเนินการต่อไปนี้
 - เพิกถอนข้อร้องเรียน และแจ้งเหตุผลต่อผู้ร้องเรียนและบรรณาธิการ
 - ลงความเห็นว่าเป็นการฝ่าฝืนระเบียบที่กำหนด
 - เมื่อคณะอนุกรรมการลงความเห็นว่าเป็นการฝ่าฝืนระเบียบที่กำหนด ให้ทำรายงานเสนอต่อสภาคณะกรรมการจริยธรรมการตีพิมพ์โดยอธิบายถึงลักษณะของการฝ่าฝืนและให้คำแนะนำว่าจะดำเนินการอย่างไร
- สภาคณะกรรมการจริยธรรมการตีพิมพ์ทำการพิจารณารายงานดังกล่าว ซึ่งอาจมีการปรับเปลี่ยนข้อแนะนำได้ หลังจากนั้นจะทำการแจ้งให้ผู้ร้องเรียน บรรณาธิการ และเจ้าของสำนักพิมพ์ (วารสาร) รับทราบถึงข้อแนะนำสุดท้ายซึ่งอาจมีดังนี้:
 - ให้บรรณาธิการทำการขอโทษต่อผู้ร้องเรียนตามข้อร้องเรียนที่ได้รับ
 - ให้บรรณาธิการทำการลงข้อความที่ได้รับจากคณะกรรมการจริยธรรมการตีพิมพ์ในวารสารของตน
 - ให้วารสารทำการปรับปรุงกระบวนการดำเนินการของวารสาร
 - ให้บรรณาธิการลาออกจากสมาชิกภาพของคณะกรรมการจริยธรรม ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง หรือ
 - ให้บรรณาธิการดำเนินการใดๆ ตามที่คณะกรรมการจริยธรรมการตีพิมพ์มีความเห็นว่ามีเหมาะสมต่อกรณีดังกล่าว
 - **ขั้นตอนการอุทธรณ์**
- ผู้ร้องเรียนสามารถอุทธรณ์ต่อข้อแนะนำของคณะกรรมการจริยธรรมการตีพิมพ์ได้ โดยสามารถร้องขอรายละเอียดของผู้ที่ต้องติดต่อได้ที่คณะกรรมการจริยธรรมการตีพิมพ์

แปลจาก <http://www.publicationethics.org/files/2008%20Code%20of%20Conduct.pdf>

โดย ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index Centre)

ใบสมัครสมาชิกวารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปีที่ 5 ฉบับที่ 10

ข้าพเจ้า.....
 สาขา.....คณะ.....
 หน่วยงาน/สถาบัน.....
 ที่อยู่ปัจจุบัน (ที่อยู่จัดส่ง).....

 เบอร์โทรศัพท์.....อีเมล.....

ค่าใช้จ่ายในการพิจารณาตีพิมพ์วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปีที่ 5 ฉบับที่ 10 เป็นค่า
 ประเมินคุณภาพ บทความวิชาการ/วิจัย จำนวน 1,500 บาท (บุคลากร และนักศึกษาภายใน)
 ค่าใช้จ่ายในการพิจารณาตีพิมพ์วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปีที่ 5 ฉบับที่ 10 เป็นค่า
 ประเมินคุณภาพ บทความวิชาการ/วิจัย จำนวน 2,000 บาท (อาจารย์และนักศึกษากายนอก, บุคคลทั่วไป)
 ค่าสมัครเป็นสมาชิกวารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปีที่ 5 ฉบับที่ 10 (ค่าสมาชิกปี
 ละ 100 บาท)
 กำหนด.....ปี ตั้งแต่ปีที่.....ฉบับที่.....ถึงปีที่.....ฉบับที่.....พ.ศ.....

พร้อมนี้ ข้าพเจ้าได้จัดส่งธนาคา/เงินสด จำนวน.....บาท มาด้วยแล้ว

ลงชื่อ.....ผู้สมัคร

(.....)

วันที่.....

กำหนดเผยแพร่

2 ฉบับต่อปี

การบอกรับและการติดต่อ

- ชำระเงินสดได้ที่ กองบรรณาธิการวารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปีที่ 5 ฉบับที่ 10
- ส่งธนาคาส่งจ่าย ปณ.รัฐสมิแล 94001 ชื่อผู้รับ: นายรังสรรค์ วัฒนชัยวัฒน์ ส่งมาที่:
 กองบรรณาธิการวารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปีที่ 5 ฉบับที่ 10
 ซ.10 ถ.สามัคคีสาย ข ต.รัฐสมิแล อ.เมือง จ.ปัตตานี 94000 โทร. 0-7345-0071, 0-7345-0075
 โทรสาร 0-7345-0074 E-mail: journal.pn@mcu.ac.t

“การจัดการศึกษาเพื่อสร้างพุทธนวัตกรรม
ในการพัฒนาจิตใจและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
ของประชาชน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้”

สำนักงานกองบรรณาธิการวารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓๔๐ ซอย ๑๐ ถนนสามัคคี สาย ข. ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ๙๔๐๐๐

โทร. ๐-๓๓๔๕-๐๐๓/๑, ๐-๓๓๔๕-๐๐๓/๕ โทรสาร. ๐-๓๓๔๕-๐๐๓/๔

E-mail : Journol.pn@mcu.ac.th เว็บไซต์ <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/mcupnpbcr/search>